לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום ב', כ' בחשון תשמ"ט, 31 באוקטובר 1988 / שנת מ"ו מס' 13787 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

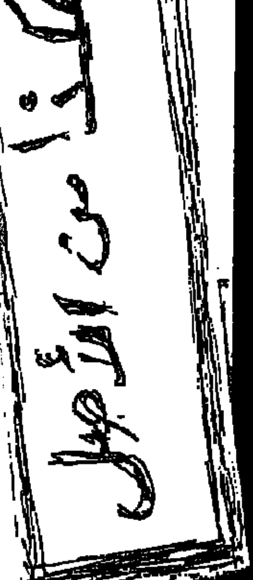

אש"ף: ישראל שולחת חוליות מחסלים לרצוח את מנהיגינו

סוכנות הידיעות

בסאם אבו־שריף, מראשי אש"ף, האשים אתמול את ישראל בשיגור חוליות שעליהן הוטל לרצוח את המנהיגים הבכירים של הארגון וביניהם יאסר ערפאת. לדבריו, "יחידות ישראליות שקיבלו אימונים מיוחדים נשלחו לאיזורים שונים כדי לבצע מעשי רצח של מנהיגים פלשתינים, וביניהם יאסר ערפאת".

לדבריו אישרו את התוכנית ראש ממשלת ישראל יצחק שמיר, שר החוץ שמעון פרס ושר הבטחון יצחק רבין.

11 נפגעים — 5 פצועים מאושפזים בבתי חולים בירושלים

אוטובוס אגד מטבריה לירושלים הותקף ליד יריחו ב־5 בקבוקי תבערה ונשרף

אבי בניהו, עירן טאום, עזרא אבירן, כתבנו בעמק, עתיים,

חמישה ישראלים נפצעו אמש, סמוך לשעה 8 בערב, כמה מהם מצעים בינוניים עד קשים, במבואות הצפוניים של העיר יריחו, מהתקפה של בקבוקי־תבערה, שנערכה ממארב, על אוטובוס של "אגד" שנסע מירושלים ליישובי הצפון.

האוטובוס נשרף כליל והפצועים פונו במסוקים של חיל־האוויר לבתי־החולים "הדסה" בעין־כרם ובהר־הצופים בירושלים. לפני שפונו, קיבלו במקום טיפול ראשוני משלושה אמבולנסים שחשו לאיזור מירושלים ומיישובי הסביבה, ומאנשי ניידת טיפול נמרץ שהגיעה למקום.

בין הפצועים המאושפזים בעין־כרם חייל, רוד דולורוזה, בן 20, שפציעתו מוגדרת בינונית והוא חסר־הכרה. כן מאושפזים שם בני־הזוג דב וסנדרי בלום, שנכוו בידיהם ובפניהם. בהר־הצופים מאושפזים החיילת הילה לוגר, בת 21, מקיבוץ בית־השיטה, שקפצה מן האוטובוס הבוער ומצבה מוגדר בינוני, והחייל רון לינבנד מקיבוץ רשפים, שמצבו מוגדר קל.

אמש, בשעת מסירת הידיעה, נודעו הפרטים הבאים: אוטובוס אגד בקו 961, מירושלים לאיזור הצפון, הותקף בסביבות השעה 8 בערב ממארב: הושלכו לעברו חמישה בקבוקי תבערה, שחדרו לאוטובוס, התלקחו ושרפו את כלי־הרכב על נוסעיו.

(המשך בעמוד 2)

מורי העל־יסודיים פותחים בעיצומים — בלי השבתה

יצחק שור

יו"ר ארגון המורים העל יסודיים, שושנה באייר הודיעה אמש כי ארגונה ינקוט, החל מן הבוקר, בעיצומים הבאים: לא ייערכו ישיבות מורים. לא יימסרו דיונים ומידע לתלמידים ולהורים. לא יהיה מילוי מקום מורים חסרים. המנהלים ינתקו מגע עם משרד החינוך, וחברי הארגון לא יעסקו בהכנות בבחינות הבגרות. החל מ־15.11 יפסיקו חברי האירגון לערוך טיולים וסיורים לימודיים. ביום א' תתכנס הנהלת האירגון, וקרוב לוודאי, כי תחליט על החרפת העיצומים עד כדי השבתות.

הסתדרות המורים הודיעה כי אין היא שותפה לעיצומים ולאיומים ולהשבתות.

במו"מ בין ארגוני המורים ובין הממונה על השכר באוצר, יעקב דרון, לא חלה אמש התקדמות. המו"מ אמש נערך במשרדו של יו"ר האגף לאיגוד המקצועי בהסתדרות חיים הברפלד.

הפסקה שביתת הבנקים ● עמוד 2
עצרת ליכוד / עצרת מערך ● עמוד 3
14 אלף שוטרים וחיילים יאבטחו הבחירות ● עמוד 13
קיסר מתריע: 10 אלפים מובטלים ● עמוד 15

2 נהרגו בתקריות בשטחים; כרוז קורא לפעולות אלימות

בן 17 נהרג בבית־סחור וגופת צעיר נתגלתה בכפר רוג'ייב ● כרוז 28 של הנהגת ההתקוממות קורא לשביתות ביום הבחירות וביום הצהרת בלפור ולשלושה ימי חג לרגל יום העצמאות הפלשתיני

בבית־סחור, ליד בית־לחם, נהרג אתמול תושב מקומי, עייאר בשארה אבו־סעדה, בן 17, בהתנגשות מפגינים עם כוח צה"ל. בתקרית גם נפצעו שני תושבים מקומיים. התקרית אירעה כאשר צעירים יצאו מתפילת הבוקר בכנסייה ויידו אבנים בכוח צה"ל. הכוח פתח באש לפיזורם ומן היריות נהרג הצעיר.

מקורות צבאיים מסרו על שני פצועים גם בכפר סאלם, הסמוך לשכם, ובמחנה הפליטים קלנדיה, ליד רמאללה.

גופה ברוג'ייב

מן הכפר רוג'ייב נמסר אמש, כי גופת צעיר בן 17, באסל מוצטפא דוויקאת, נמצאה שלשום בלילה מוטלת בכפר, ונקב כדור בראשה. שלשום היו בכפר התנגשויות אלימות בין מפגינים לבין הצבא, במהלכן נפצעו כמה תושבים מקומיים והוטל עוצר על הכפר. התושבים ביקשו מצה"ל לקבור את הצעיר למרות העוצר, והוא נקבר באישון לילה, בנוכחות ארבעה בני־משפחה בלבד.

אבנים ובקבוקים על אוטובוסים

במזרח־ירושלים היו אתמול שני מקרים של ידויי אבנים על אוטובוסים ליד שער שכם. במקרה נופצה שמשת אוטובוס. כן הושלך אתמול בקבוק תבערה על אוטובוס חונה בשער התחנה המרכזית במזרח־ירושלים אך לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

פצועים ברצועה

שבעה צעירים מרצועת־עזה נפצעו אתמול בעת פיזור התקהלויות והפגנות של מיידי אבנים ומבעירי צמיגים. במחנה הפליטים נוסיירת נפצע, תושב מקומי מירי מתנחל, שאת מכוניתו רגם באבנים. מקורות ערביים מוסרים על 17 פצועים ברצועה.

ברצועה התחדשה אתמול תנועת המסחר הרגילה ורבים יצאו לעבודה בישראל, על־מנת לנצל את היומיים שבין השביתה לבין יום הבחירות ויום הצהרת בלפור שלמחרתו, ימים שבהם לא יוכלו לצאת לעבודה בישראל.

כרוז 28: שביתות וחג לאומי

אתמול הופץ בשטחים כרוז מס' 28 שם המפקדה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות. הכרוז קורא לשביתה כללית ב־1 בנובמבר, יום הבחירות בישראל, וב־2 בנובמבר, יום הצהרת בלפור. כן קורא הכרוז לשביתה כללית ב־9 בנובמבר, הוא ראשית החודש ה־12 להתקוממות.

(סוף בעמוד 13)

המערך דורש לאסור פרסום „מודעת מינכן" על ועידה בי"ל

דורית גמן

במטה המערך נדהמו אתמול בבוקר לראות את המודעה שפורסמה בעיתון „מעריב" עם תמונת היטלר ומשתתפי ועידת מינכן 1938, שמתחתיה הכיתוב: ועידה בינלאומית. אף כי המודעה לא היתה חתומה, נחשד במערך, כי היא פורסמה על ידי גורמים בליכוד. בידי המערך מצוייה כבר שבועות אחדים קסטה שהכין הליכוד בנוסח המודעה שפורסמה, ואשר משווה בין ועידת מינכן לוועידה הבינלאומית שמציע שמעון פרס.

המודעה גרמה לסערת רוחות, וח"כ רמון, בא כוח המערך בוועדת הבחירות המרכזית, פנה לשופט גולדברג בדרישה להוציא צו, שיורה לכל מערכות העיתונים, שלא לקבל מודעות נוספות, הקשורות את המערך להיטלר. רמון אמר, כי נראה, שיריבי הליכוד, וכראשם הליכוד, איבדו את שפיות הדעת, וכמדינה של פליטי השואה מתנהלת תעמולת זוועה, הקושרת מפלגה ציונית למפלגה נאצית, שבראשה היטלר, אשר המיט את האסון הגדול בתולדות האנושות ועל העם היהודי בפרט.

בליכוד הכחישו אתמול כל קשר למודעה, וטענו, כי לפי בדיקה שלהם היא נמסרה על ידי תייר למחלקת המודעות של מעריב בירושלים, אשר שילם עבורה במזומנים. דובר הליכוד האשים את המערך בנסיון „שפל ומכוער" להכאיש את שמו של הליכוד בטענה, כי הליכוד אחראי כביכול למודעה על ועידת מינכן. עוד אמר, כי הליכוד מתנגד בכל תוקף לפירסום המודעה, ודורש התנצלות מיידית של המערך.

בתשובה לשאלה נאמר במטה ההסברה של הליכוד, כי קסטת הוידיאו „המלכודת", העוסקת בוועידת מינכן ובוועידה הבינלאומית שמציע פרס, אכן קיימת. כמו כן הודו, כי אותה תמונה מופיעה גם בקסטה, שהוקרנה בחוגי בית של הליכוד.

המערך ניצל את מודעת הזוועה שפורסמה ב„מעריב", והקרין במישדרי התעמולה שלו קטעים מקסטת הליכוד באותו עניין, ואף הביא תגובה של ניצול שואה על המודעה. אמש הודיע דובר הליכוד, כי מפלגתו תתבע את המערך על הוצאת דיבה ולשון הרע.

עורך „מעריב" פירסם אתמול התנצלות על פירסום המודעה ותצלומו של היטלר בעיתונו.

נשיקת אוהד

אחד מאוהדי הליכוד בעצרת אמש. (צילום: מאיר פרטוש)

הליכוד גייס את היטלר לתעמולת הבחירות

כבר הורגלנו, כי במערכת הבחירות נשפך הרבה רפש. אך הפעם עבר הליכוד את הגבול. הוא גייס את הצורר הנאצי, את היטלר, יימח־שמו, לתעמולת הבחירות, כעד המלך נגד המערך וסיסמתו בזכות הוועידה הבינלאומית.

בעיתון „מעריב" פורסמה אתמול מודעה גדולה, המראה את משתתפי ועידת מינכן בשנת 1938, ובמרכזה דיוקנו של גדול המרצחים של העם היהודי. בתחתית התמונה הופיע הכיתוב: ועידה בינלאומית.

הרמז והאסוציאציה צריכים להיות מובנים מאליהם. מי שתיכנן מודעה זאת מוכיח, כי איבד כל רסן של כבוד לאומי, ושאין הוא נרתע מלהתעלל ברגשותיהם של שרידי השואה. אלה, כמו רבים אחרים, שפשפו אתמול את עיניהם למראה המודעה הזאת בעיתון ישראלי, המציגה את השטן הנאצי במלוא הדרו, במדיו המקושטים בצלב הקרס. אמנם המפרסמים הם לכאורה אנונימיים. לא היה להם האומץ לפרסם את שמם. אך אין כל קושי לזהות אותם. מטה ההסברה של הליכוד הפיק כבר לפני שבועות רבים קסטת וידאו לשימוש בחוגי בית, שכל עניינה הפחדה והבעתה מפני ועידה בינלאומית. גם שם מופיעה אותה תמונה בכיכובו של היטלר, ונעשית אף אנלוגיה מפורשת בין ועידת מינכן לבין ועידה בינלאומית לשלום במזרח־התיכון.

אכן, אין חידוש בנסיון הליכוד להפחיד את הבוחר מפני מו"מ לשלום במסגרת ועידה בינלאומית, עד כדי השוואתה לוועידת מינכן. אין גם חדש בסילוף ההיסטוריה שעושה הליכוד. שהרי ועידת מינכן היתה ועידת כניעה, שבה אנגליה וצרפת נכנעו לתכתיב של הפיהרר הנאצי, בעוד שמוסכם מראש, כי הוועידה הבינלאומית המוצעת כעת לא תהיה ועידה כופה על צד כלשהו.

הליכוד גייס הפעם את היטלר לתעמולתו. אכן, רק הליכוד יכול לקשט את מודעותיו עם פרצופו של גדול רוצחי העם היהודי. אך יש לתמוה על עתון ישראלי כמו „מעריב", שלא דחה על הסף פרסום מסליד כזה. האמנם הכסף יענה על הכל? כיצד העז „מעריב" להגיש לקוראיו לארוחת הבוקר את פרצופו של היטלר? יהיה עליו למהר ולבקש את סליחת קוראיו על פרסום תועבה חסר תקדים כזה בעתונות הישראלית.

מקבץ בחירות

דורית גמן

גרוב ירד דרומה

גם באילת מזהים בנקל את פיני גרוב. פועלים, שביקר במפעליהם, ועוברי אורח ברכו אותו לשלום. גרוב היה אורח סניף מפ"ם המקומי.

בסוף השבוע סייר במפעל "ים המלח", בנמל אילת ובמקומות עבודה שונים, שבהם נשאל לא אחת כיצד קרה שמפעל כמו "אתא" נסגר. בשבת ביקר בכמה מקיבוצי הערבה, ובהופעה במועדון "צוותא" תאר את מאבקיו המקצועיים ואת הסיבות להצטרפותו למפ"ם. לדבריו היתה זו המפלגה היחידה שהתמידה בעמידתה לימין פועלי "אתא".

מדברים על סמים...בארה"ב

בארה"ב המתמודדים על הנשיאות אינם מתביישים לדבר על הסמים, מפני שהם רואים בכך בעייה בטחונית־חברתית, אמר רפי טויסת בסיור בשוק העירוני בבאר שבע, שם נתקבל בהתלהבות.

לדבריו, הסמים חודרים לאט לחברה בארץ, והפכו לאוייב מספר 1 במדינה. הוא חזר וטען, כי אינו בכיסו של המערך, או של הליכוד.

מפרגנים למפ"ם

אחת התופעות המעניינות במערכת הבחירות לכנסת ה־12 היא הפירגון הרב, שזוכה מפ"ם בחוגים רבים, כולל בתקשורת.

ב"כותרת ראשית" פירסם איש הקולנוע אורי ברבש מלים חמות על מפ"ם. בין היתר הוא אומר: "אני מאמין שככל שהצבעתי שלמה יותר מבחינה אידאית, כך היא יותר בעלת משקל, ולכן אין ספק שההתלבטות בין ר"צ למפ"ם היא סוג של לוקסוס (ובהערך אחת מהשתיים לא היו לי ספקות לגבי בחירתי).

מאחר ששתיהן קיימות על המפה הפוליטית, הרי עבורי מפ"ם היא תשובה מלאה יותר, מהותית יותר לבעיותינו, כי היא נשענת על שתי רגליים: פשרה עם הפלשתינים, ומאבק לשינוי חברתי—כלכלי בחברה הישראלית".

העיתונאי אמנון אברמוביץ בעל טור אישי: רו"ח, במעריב, כותב בסיום קטע ארוך המוקדש למפ"ם: "מי שמסוגל לחטוא בחשיבה סמלית, מבין, שהטלת פתק לקלפי היא גם סוג של הצהרה, אמירה עקיפה, ערכית, לא מיידית, משהו נוסף. אני, למשל, מוצא את עצמי הפעם קול צף: בין מפ"ם למפ"ם".

העיתונאי גדעון לוי במוסף "הארץ" מקדיש קטע לאורי אבנרי, ומציין, כי בבחירות האלה הוא קול צף. הוא מציין, כי לראשונה זה שש מערכות בחירות אין הוא פעיל הפעם כלל. בסוף הרשימה קובע לוי: "ניחוש שלי: הוא יצביע מפ"ם."

גם חיים גורי ואמנון דנקנר בעיתונם "דבר", אינם אומרים אומנם דברים מפורשים על עצמם, אך לא חוסכים דברי הערכה למפ"ם. וזה רק לקט. בקיצור, מפרגנים.

מאשימים את דראושה

אל־וטן" בטאונה של הרשימה המתקדמת לשלום פרסם ידיעה, ובה צילום מספר שכתב הסופר המצרי מוסטפה בכרי ובו נאמר, שישראל ניסתה להסביר לשלטונות מצרים את העמדה הישראלית בעניין למאורעות בגדה המערבית ורצועת עזה.

הסופר המצרי מספר בין השאר "נוכח ההפצרה הישראלית המתמרת הסכימה מצרים לקבל את ח"כ עבד אל־והאב דראושה שהביא עימו שני שרים לנשיא מובראק. הסופר בכרי מספר עוד, שהמסר הראשון חתום בידי חברי הכנסת והשני משמעון פרס.

"המסר הראשון מביא רעיונות מוגדרים והצעות כיצד לשים קץ להפגנות הנמשכות עדיין בגדה המערבית ורצועת עזה", נכתב בספר.

בהמשך נאמר, שבין הרעיונות לסיום ההפגנות בשטחים הצעה שהממשלה המצרית תקיים מגעים ישירים עם המנהיגים הפלשתינים בשטחים הכבושים במגמה לשים קץ להפגנות, כשבמקביל תקיים ממשלת מצרים מגעים עם ממשלת ישראל לדון בהקלות שישראל תוכל לתת לפלשתינים.

הספר נכתב בראשית האינתיפאדה. כך אנו רואים שהסופר המצרי מכנה את האינתיפאדה במונחים של מאורעות והפגנות.

קאסם זייד

מפ"ם עם ספר הבוחרים

מפ"ם כפר סבא, הקימה, כבר לפני שבועיים לשכת הסברה ומודיעיו בנושא בחירות, מצוייד בספר הבוחרים.

הלשכה, הפתוחה משעה עשר בבוקר, במועדון מפ"ם במרכז העיר, מאפשרת לחברים ולאוהדים לברר את מקום הקלפי שלהם.

דובר מפ"ם בכפר סבא, ג'וני גל, ציין כי הסניף אירגן עשרות חוגים. שישה חוגי בית נערכו רק לפני שבוע בעיר ובשכוניה, מהם בשפה הספרדית ובאנגלית.

חנה נדל

המתקדמת תסתייע בבגין

בתשדיר הבחירות האחרון של הרשימה המתקדמת ישולבו קטעים מתשדיר הליכוד, שבו הופיע בני בגין.

בתשדיר העלה בני בגין תסריט ביחס לעתיד הקרוב בו תקום ממשלת מערך בתמיכתן של הרשימה המתקדמת, חדש ודראושה, שתלך לוועידה בינלאומית, תאשר הקמת מדינה פלשתינית, תערוך משאל עם ובסיום התהליך יגיע יאסר ערפאת לרמאללה.

מן הרשימה המתקדמת נמסר: "בני בגין הציג את התסריט בצורה יפה ומשכנעת, הוא עשה עבודה את מרבית העבודה ואנו מודים לו על כך. נותר לנו רק להוסיף קטע מסיים ובו יופיע מתי פלד ויסביר, כי זו אכן הדרך בה אנו רוצים ללכת ולהבדיל מהסיום של בני בגין. "זהו אינו חלום בלהות, אלא הדרך המציאותית שתבטיח לישראל עתיד של שלום ושגשוג".

ורד לוי

מבזקים

● הצבעה עבור הימין היא מירשם בטוח לביטול אופייה הדמוקרטי של ישראל, אמר בנימין יסעור ממפ"ם בעימות רב מפלגתי בהשתתפות אמיר פרץ, יהושע שגיא, גאולה כהן, ואחרים.

● במערכת הבחירות חידשה מפ"ם את הקשר עם רבבות דוברי ספרדית בארץ. על כך נמסר בכנס סיכום מערכת הבחירות לציבור יוצאי אמריקה הלטינית, שנערך בת"א.

● ח"כ ברעם קרא אמש לרשימת הגימלאים לבטל את רשימתם ולחזור למפלגת העבודה.

30.10.88

על המשמר

כישורים או כושר?

במסעותיו הרבים לקראת הבחירות הגיע שמעון פרס גם למכון כושר ובדק את יכולתו הפיזית (תצלום: צבי פרידמן)

בשטח

פרס מתחשבן עם באר שבע

את הדשא הסובב את מלון "נאות מדבר" בבאר שבע, קישטו עשרות כרזות מטעם המערך. קהל אלפים מילא את רחבת הבריכה והמתין כשעה לבואו של ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס.

"לפרס לא נתנו לרדת מהבמה בעצרת בדימונה", מסבירים עוזריו, וזו הסיבה לאיחור. נציגי המערך, בנגב ובבאר שבע, תפסו מקומותיהם על הבמה והקהל בקריאות „שימון, שימון" ו„פרס, פרס" מקדם את פני שר החוץ.

פרס, במצב רוח טוב, "מפרלטט" קמעה ומגיב לכל קריאת ביניים. הוא שואל: "מדוע בבחירות הקודמות לכנסת, הצביעו 42 אחוזים מתושבי באר שבע לליכוד, ורק 31 אחוזים למערך?" ומהקהל משיבים: "אתם לא יודעים לעבוד, לא עושים מספיק רעש כמו הליכוד". פרס קובע: "נגמר הרעש, הגיעה שעת האמת".

פרס מגלה בקיאות בכל הקשור לבאר שבע, וקובע כי שמונת אלפים איש, עזבו את האזור בגלל מדיניות הליכוד.

פרס יודע על הכוונה לפטר מאה אנשי סגל באוניברסיטת "בן־גוריון" ושואל: "בגלל חוב של שלושה מיליון שקל להקטין את סגל האוניברסיטה?".

על שר האוצר, משה נסים, אומר פרס: "אדם מנומס, עונה יפה אבל, כסף לא יוצא מזה".

גם סגן רה"מ ושר הבינוי והשיכון, דוד לוי, לא יוצא נקי: "סגן ראש הממשלה כינס ישיבת ממשלה בשביל 60 עובדים מבית שאן שבסוף פוטרו. לכו תשמעו מה חושבים על דוד לוי בבית שאן". ומוסיף באירוניה: "לוי בנה את הקיבוצים ואת המושבים לבד לכן, הוא לא התפנה לבית שאן".

"אני", אמר פרס: "אני יו"ר ועדת השרים לענייני הנגב, קיבלתי ועדה בלי תקציב. שמיר", קובע פרס: "מאוהב בעזה. רק עזה חסרה לו. שמשון ידע להוציא עז ממתוק ולא מר מעזה".

על הודעתו של שמיר, כי יציע אוטונומיה רק לתושבים בעזה ולא לשטחים, אמר פרס בליגלוג: "אז מה, תושבי עזה יחפו באוויר רק הצייר מארק שאגל ידע בציוריו לעשות אוטונומיה לאנשים בלי שטחים".

לבני בגין, אומר פרס: "תתווכח עם אביך מרחוב צמח, הוא היה בעד ועידה בינלאומית עוד בשנת 73". פרס קובע, כי לא נחזור לגבולות 67', אם המערך יהיה בשלטון, הירדן יהיה גבול הביטחון וירושלים לא תחולק. הקהל גומל לו בקריאות "שימון, שימון".

על נוכחות הרוסים לוועידה בינלאומית אומר פרס: "אם הרוסים רוצים להיות ספקי שלום, במקום ספקי נשק או מפחידים אותנו אומרים שיש סכנה גורבאצ'וב אינו סטאלין", ומוסיף מכה קלה לשמאל מתחת לחגורה "גורבאצ'וב נוטה להקים ישיבות ברוסיה ואתם מדברים על סגירת ישיבותיה".

פרס מבטיח: "למחרת הבחירות, אם נחיה בשילטון, נפתח במו"מ עם ירדן ועם הפלשתינים, לא עם אש"ף. את תוצאות המו"מ נביא למישאל עם". הבדואים שנראו בקהל, זכו אף הם להתייחסותו של פרס, שהבטיח להם חממות ומיכלאות צאן.

אם הליכוד יעלה לשלטון ייתחדש מירוץ החימוש כשהסכנה לא תהיה רק מול בקבוק בשכם, אלא גם מול טיל מדמשק, אמר פרס.

פרס אף תבע לשנות את שיטת הבחירות ולהפסיק עם המציאות שלמחרת הבחירות, כשכל מפלגה מחזיקה בידה רבע עוף.

"את האינתיפאדה הם מבטיחים לחסל ביומיים? אז למה לצאת מלבנון לקח להם שלוש שנים". על טענת הליכוד, כי הוא מוציא שפנים מהכובע, פורס פרס את חשגיו ושואל: "אלה שפנים?"

הוא קורא לשמיר להסיר בעצמו את הכובע ולהראות את שפניו הוא. פרס מסיים: "אני משרת את הארץ מגיל צעיר, 45 שנים. רכשתי ניסיון. אנו זכאים למתר של עוצמה וצדק, לא להיות עבדים ולא לחיות אדונים לזולתנו. ישראל תתבלט כארץ נהדרת, נס של המאה ועשרים".

איילת מזור

גרוב ירד דרומה

גם באילת מזהים בנקל את פיני גרוב. פועלים, שביקר במפעליהם, ועוברי אורח ברכו אותו לשלום. גרוב היה אורח סניף מפ"ם המקומי. בסוף השבוע סייר במפעל "ים המלח", בנמל אילת ובמקומות עבודה שונים, שבהם נשאל לא אחת כיצד קרה שמפעל כמו "אתא" נסגר. בשבת ביקר בכמה מקיבוצי הערבה, ובהופעה במועדון "צוותא" תאר את מאבקיו המקצועיים ואת הסיבות להצטרפותו למפ"ם. לדבריו היתה זו המפלגה היחידה שהתמידה בעמידתה לימין פועלי "אתא".

דורית גמן

לשבור את התיקו

אתמול הופיעו בבאר־שבע במסגרת "שבת־תרבות" חברי הכנסת יאיר צבן ממפ"ם, דן תיכון מהליכוד, ומי שזה נסיונו השישי להיכנס לכנסת בטרם אמר נואש, "האיש הבודד לכנסת" ויקטור תייר.

יש צורך לשבור אחת ולתמיד את התיקו בין שני הגושים, אמר יאיר צבן. לדבריו, אם יגביר גוש השמאל את המאבק ואת ההסברה למען השלום יביא הדבר לשינוי יחסי הכוחות בכנסת.

צבן אמר עוד, כי "אחוז ניכר ממצביעי הליכוד בעיירות ובשכונות הם בעלי עמדות יוניות, וכי הצבעתם איננה מביאה לידי ביטוי את מחשבותיהם במישור המדיני, אלא היא ביטוי רגשי וסולידאריות סביבתית. אם לא נשבור את המחסום האמוציונאלי הזה, לא ישבר התיקו."

ח"כ דן תיכון אמר, כי על סמך נסיון העבר "ממשלת אחדות אינה ביטוי לדמוקרטיה, אלא לאנרכיה". ויקטור תייר שעוד לא אמר נואש, אף הבטיח שאם הפעם לא יזכה להיכנס לכנסת לא ינסה יותר.

איילת מזור

נדחה ערעור המתקדמת

השופט אליעזר גולדברג, יו"ר ועדת הבחירות, דחה את ערעור הרשימה המתקדמת על פסילת קטעים מתשדירי התעמולה שלה, שבהם הופיעו ראשי אש"ף. לדברי המתקדמת, נדחה הערעור על רקע הטענה, שישנו הבדל מהותי בין הצגתו של יאסר ערפאת כפי שהוצג בתשדירי הליכוד, כשהוא מתויק נזק, לבין הצגתו בתשדירי המתקדמת כשהוא מדבר על שלום.

מן הרשימה המתקדמת נמסר: "לגבי הבחירות הנוכחיות אין מה לעשות. בכנסת הבאה נציע הצעת חוק שהיועץ המשפטי שלנו ינסח אותה לשינוי מצב זה. המצב לדעתנו סותר את עקרונות הדמוקרטיה ומחייב את האופוזיציה לנהל תעמולה לפי עמדות הממשלה".

עוד מסר דובר המתקדמת כי הרשימה תציע הצעת חוק שתאפשר בבחירות הבאות גם פניה לבג"ץ על ידי רשימה שקטעים מתשדירי התעמולה שלה נפסלו.

ורד לוי

סובו חיפה והקיפוה

כמה עשרות בני נוער וצעירים ממפ"ם סובבו אתמול את חיפה כשהם רכובים על אופניים ולובשים חולצות מפ"ם. עוברים ושבים קידמו את הרוכבים בגילויי אהדה. אחד התושבים אמר: „לחבר'ה האלה יש 'ראש טוב', הרבה יותר מעניין לראות אותם מסיירים ברחובות העיר מאשר עסקני מפלגות".

בחר את התשדיר

שעת אפס

אי־מעמד של הרגע האחרון, זה שם הצומת של תשדירי שני הגדולים מאמש. עייפים, אנמיים, משעממים.

המערך שיכפל לנו שוב את הצמד פרס־רבין בצליל ובעומר. בכל גודל, מאותרי כל מיקרופון, מכל זווית צילום אפשרית.

הם חזרו על דרכם לשלום ולביטחון. דברים, שרובם נכונים כשלעצמם אבל, המארגנים שכחו שהצגה חוזרת מיועדת בדרך כלל, לקהל חדש. ההצגות האלה משודרות לאותו קהל ממש, והוא לא יכול לבקש את כספו בחזרה. קיבלנו את נבון, לא יאומן, על חינוך. הוא דווקא עובר טוב את המסך. נשיאותי. חבל שלא ניצלו אותו יותר.

הליכוד השתדל לפחות. הביא איזה סיפור בלש של ישיבה סודית שבה שרי המערך, וויקני ציון, החליטו לבטל את ערי הפיתוח של הליכוד. אבל, קם לנו דוד לוי, ובהנף נאום אחד, הקים אותם מחדש. לא רק את הליכוד, אלא גם את אשקלון, נצרת־עילית, שדרות. הוא ממלכתי שדואג לכולם.

אחר כך, הזדרזנו להקים גם את הגזיר האלקטרוני של המערך. פלאי פלאים: כל רואיה שללו אותה. זה כנראה הג'ימיק המצחיק הראשון בעולם, שבמקום לבדר, הפיק דמעות מעיני איש זקן, כשם צבי, שראה את הנכדים שלו נתקלים בגדר.

היה גם אוברול למשה ארנס, שהוחזר לו תואר הפרופסור שאבד, איתו יחד. חזרה לו גם האמינות שהיתה לו קודם. בכוחם של אלה העניק לנו לוויין לשמיים. גם הוא עובר טוב את המסך, והג'ינגל שלהם קליט מאוד.

החלק הבידורי של הערב היה שייך כולו לש"ס. כל חכמיה התירו חרמות. במקהלה פונדמאנטאליסטית מרברת, והרב הראשי לשעבר, עובדיה יוסף, שמשפט מדבריו צונזר, הבטיח קשר ישיר למצביעי ש"ס אל הקדוש ברוך הוא. אחר כך, הציג את עצמו יצחק פרץ, כמועמד המתאים ביותר לכהונת שר הביטחון. כל דבריו, הוא הסביר לנו, הם המפתח לאבטחת ביטחון ישראל.

האגודה, עם פולחן אישיות של הלובביצר והרשימות הקטנות עם האותיות המשולשות (ועם, יען, טיף) הוסיפו לפולקלור התיקשורתי את האפסים שלהם. חומר גלם לגששים.

אריה מלגי

השביתה בבנקים הופסקה אך יהיו עיצומים; „המזרחי" שובת

אודי נחשון

השביתה במרבית הבנקים תיפסק הבוקר, אולם ועדי העובדים בבנק לאומי ודיסקונט הודיעו כי יחליטו בכל יום על עיצומים מתאומים. בבנק המזרחי תימשך השביתה, לאחר עימות שהיה אתמול בין הנהלת הבנק לוועד העובדים.

מטה המאבק של ועדי הבנקים המאוגדים בחטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות התכנס אתמול לדיון בהמשך צעדי העובדים בימים הבאים. בישיבה התגלעו שוב חילוקי דעות על המשך הצעדים, ובסופו של דבר החליטו שני הוועדים הגדולים, של בל"ל ודיסקונט, להפסיק הבוקר את השביתה. הוחלט להמשיך בצעדים ארגוניים עד יום ראשון הבא, ובו יתכנסו הוועדים לדון שוב בהמשך צעדיהם. עוד הוחלט, כי הוועדים בבנק לאומי ובבנק דיסקונט יתכנסו מדי בוקר כדי לדון בעיצומי פתע שיינקטו באותו יום.

בבנק המזרחי היו אתמול דיונים בין ועד העובדים להנהלה. הנהלת הבנק דרשה מהוועד, כי יתחייב להימנע מעיצומים עד סוף דצמבר 88'. הוועד טען, כי אף ועד בנקאי אחר לא התחייב לשקט ביחסי העבודה. בתגובה לדרישת הנהלת הבנק, דרש הוועד כי ההנהלה תתחייב לסיים את המו"מ על הסכם השכר עד לאותו מועד — 31 בדצמבר 88'. הנהלת הבנק סירבה להתחייב לכך, ובעקבות זאת התפוצצו המגעים בין הצדדים. אם לא יהיה שינוי של הרגע האחרון, ישבתו גם היום כל סניפי בנק המזרחי.

הבנק הבינלאומי יפעל היום כרגיל, לאחר שקודם לכן החליטו הפקידים להשבית את העבודה היום אחר הצהריים.

ערפאת: נשנה האמנה אם ישראל תשנה את מגילת העצמאות שלה

מעלה שוב את רעיון „המדינה הדמוקרטית" ● צפויה פסגת חירום ערבית לאחר כינוס המועצה הפלשתינית

עתי"ם

ביירות. — יאסר ערפאת חזר והציע הקמת מדינה דמוקרטית, שבה יחיו יהודים וערבים.

בראיון לעתון הלבנוני „אל-ריאד" אמר ערפאת, כי כאשר נתמנה לראש אש"ף הועלתה תוכנית „המדינה הדמוקרטית" בה יחיו יהודים, נוצרים ומוסלמים בשוויון, צדק ושלום. אך מכיוון שהצד שמנגד התנגד לכך, הם העלו ב-1973 את הרעיון להקים מדינה פלשתינית על כל פיסת אדמה שנשחרר או שישראל תיסוג ממנה.

ערפאת אמר, כי „אין דבר הנקרא אמנה. ישנה תוכנית מדינית שעל יסודה נבחרתי". אך בהמשך אמר: „לפני שאנו משנים את האמנה שלנו, על הישראלים לשנות את מגילת העצמאות שלהם. מגילה זו מסתמכת על התלמוד האומר כי מדינת ישראל היא מהנילוס עד הפרת".

בהמשך הראיון אמר ערפאת: „לא נפגשתי עם שר-החוץ המצרי ולא העברתי כל מסר לו או לבית הלבן. איני יודע אם נכון הדבר, כי מרפי אמר שאש"ף מוכן להכיר בישראל. קראתי למצרים לרתום את ידידותה לעריכת ועידה בינלאומית או ועידה מכינה וזו יוזמה סובייטית-צרפתית. דרשנו כי הבית הלבן יכיר באש"ף כמייצג החוקי והיחיד של העם הפלשתיני ובזכויות הפלשתינים, כולל חוק השיבה, ההגדרה העצמית והקמת מדינה עצמאית".

ערפאת אמר, כי מדינות רבות כבר הבטיחו להכיר במדינה הפלשתינית, אך אין הוא רוצה לנקוב בשמותיהן.

בריטניה לא תכיר

מקורות בריטיים מהימנים גילו ל„אל-איתיחאד" הכוויתי כי בדו"ח בריטי רשמי על הבעיה הפלשתינית ומשבר המזה"ת הודגש שבכל מקרה לא תוכל בריטניה להכיר במדינה פלשתינית או בעצמאות, אם אש"ף יקבל החלטות כאלה.

בדו"ח נאמר, כי ממשלת תאצ'ר תפעל כדי לקבל אישורים מהמדינות החברות בשוק המשותף, שלא יכירו במדינה פלשתינית העצמאית.

מגעים לפסגה ערבית

העתון הכוויתי „אלראי אל-עאם" מוסר, כי מתנהלים מגעים לכינוס פסגת חירום ערבית, לאחר כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, כדי לברך על ההסכם החדש ולהתחיל בשלב של שלום, על בסיס עמדה ערבית מאוחדת, על-סמך הסכם זה.

לדברי המקורות, רוב מדינות ערב הביעו קורת-רוח מפסגת עקבה ומאמצי מובארק.

בינתיים גילו מקורות מצריים פרטים על הפסגה הירדנית-מצרית-פלשתינית בעקבה.

הובהר, שהממשל האמריקני הודיע למצרים שהוא לא יכיר במדינה פלשתינית עצמאית כלשהי עליה אמורים להכריז בכינוס המועצה בנובמבר.

חוסני מובארק דיווח לערפאת ולירדן על עמדת ארה"ב בציינו שוושינגטון מוכנה להכיר במדינה פלשתינית המאוחדת עם ירדן. מגעים ירדניים-פלשתיניים התנהלו לגבי דרך האיחוד בין המדינה הפלשתינית העתידית לבין ירדן. באמצעות מצרים. מובארק יעץ לחוסיין ולערפאת להיוועד למטרה זו והם הסכימו על פסגת עקבה.

ירדן ואש"ף הסכימו לפתוח דף חדש ביחסיהם והחליטו על משלחת ירדנית-פלשתינית בוועידה הבינלאומית שתיערך לאחר ההכרזה על הקונפדרציה בין שני הצדדים.

אוטובוס אגד

(סוף מעמוד ראשון)

מארב מתוכנן

כוחות צבא גדולים, ובראשם הרמטכ"ל רב-אלוף דן שומרון ואלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע, חשו למקום, הטילו עוצר על האיזור ופתחו בסריקות נרחבות. גורמי צבא סבורים, כי היה זה מארב מתוכנן היטב, שנועד להשיג בדיוק את המטרה שהושגה: הרג רב. זאת מסיקים מן המספר הרב יחסית של בקבוקי תבערה שנזרקו אל האוטובוס.

התקפה אירעה במוצא הצפוני של יריחו, לא הרחק מהכניסה לארמון הישאם, ליד מחנה הפליטים עין-סולטאן. בצומת זה הושלכו כבר בעבר מספר בקבוקי תבערה. צה"ל אף ערך לפני מספר שבועות פעולות יזומות באיזור ואטם בתים. המחבלים נוהגים להגיח באיזור זה אל הכביש להניח בו מחסום, כדי לעכב את כלי-הרכב. הם מציבים במקום "מודיע", המודיע בהוראות שתרכב ישראלי, ואז תוקפים אותו בבקבוקי-תבערה.

החמור ביותר

כתבנו הצבאי מציין, כי פיגוע רצחני זה הוא החמור ביותר למן ראשית האינתיפאדה, בדצמבר אשתקד.

המפקח הראשי באגד טבריה, ניסים כהן, אמר לכתבנו, כי אוטובוסים בקו 961 לירושלים ואליה נרגמו בעבר לעיתים תכופות, ולעיתים אף נזרקו לעברם בקבוקי-תבערה. אחד הנהגים בקו זה, מוטי כרסנטי, היה מעורב במספר אירועים מסוג זה. המקרה האחרון שאירע לו היה לפני שבועיים, כשהאוטובוס שבו נהג נרגם באבנים.

לדברי כהן, מצוידים הנהגים בנשק-אישי, אך בלי הנחיות מיוחדות לפתיחה באש. האוטובוסים מצוידים גם במכשירי-קשר. לדבריו, אין הנהגים סוררים לנהוג בקו זה, ואף נהג לא ביטל עדיין נסיעה בקו. גם לא נרשמה כל ירידה במספר הנוסעים בקו, למרות התקריות הרבות שבהן היו מעורבים אוטובוסים בקו זה.

שר החוץ פרס הביע זעזוע עמוק מן המעשה הנפשע של רצח אזרחים חפים מפשע. שר החוץ הוסיף כי העם כולו מאוחד בתחושת הזעם והכאב. ידו של צה"ל תשיג את המרצחים וישראל תילחם בטרור עד חרמה אמר. מר פרס הביע תנחומים מעומק לב למשפחות הנפגעים והשתתפותו הכנה בצערם.

„שלוחי הרשע והטמטום"

„זורקי בקבוקי התבערה על האוטובוס של אגד ביריחו הם שלוחיו של הרשע והטמטום. דמם של הנפשעים לא יימחה לעולם מידיהם ומידי שולחיהם. התאריך שבחרו בו למימוש זממם מטיל ספק נורא בשפיותה של המנהיגות הפלשתינית בשטחים", אמר אמש ח"כ אלעזר גרנות ממפ"ם. על כוחות השלום בישראל, אמר, הוטל משא כבד נוסף ברגע קשה ומכריע במאבקם הגורלי.

מצרים תפסיק התעמולה נגד לוב

אורי הורוביץ

שר החוץ המצרי, איסמת עבד אל-מגיד, הודיע אתמול, כי ארצו תפסיק את כל התעמולה נגד לוב המשודרת בכלי-התקשורת במצרים.

הוא ציין, שבין מצרים ללוב יש חילוקי-דעות, שאותם לא פירט, אולם הוסיף, שאין בכך כדי למנוע את שיפור היחסים בין שתי המדינות.

ידיעות עיתונאיות מסרו בימים האחרונים, שערפאת מנסה לתווך בין מצרים ללוב. לוב הודיעה בחודשים האחרונים על ניסיון לשפר את היחסים עם מצרים, כגון פתיחת גבולות והסרת מגבלות על עובדים מצריים בתחומי לוב.

בראיון ל„אל-אהראם" הקאהירי, אמר הנשיא מובארק בשבוע שעבר, שהיו 40 נסיונות-נפל לתווך בין מצרים ללוב. כן אמר, שהוא חושד בכוונותיה של לוב.

שרון מציע יחידות חיסול של צה"ל

עזרא אבירן

השר אריאל שרון סובב אתמול בכמה מושבי עובדים בדרום ובנגב ובהם נאם על תכניתו כפתרון להפסקת ההתקוממות בשטחים. הצעתו היא להשתמש בכוחות קטנים ככל האפשר, של חיילים מיחידות מיוחדות המתמחות בנושא זה ועוסקות בחיסול מחבלים, כדי לחסל ראשי המתקוממים. ככל שאפשר, אין להפעיל כוחות מילואים למטרה זו. זו אחת ההצעות שיבוא כפתרון לחיסול האינתיפאדה אם הליכוד ירכיב את הממשלה.

קרלוצ'י סיים שיחותיו ברבת-עמון

אי. פי

רבת-עמון. — שר ההגנה האמריקני פראנק קרלוצ'י סיים אמש את שיחותיו עם פקידי-ירושות ירדניים על שיתוף-פעולה צבאי בין שתי המדינות, ופקיד בממלכתו אמר, כי השיחות היו „לבביות וידידותיות" ושני הצדדים הביעו עניין ביחסים מתמשכים והדוקים.

הפקיד, שביקש להישאר בעילום-שם, אמר עוד, כי הירדנים רואים בארה"ב גורם חשוב בתוכנויותיהם, וארה"ב רואה בירדן גורם חיוני במאמצים להשכין שלום באיזור.

היום יבוא קרלוצ'י לביקור במצרים.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית וטמפרטורות נמוכות מהרגיל: ירושלים 11 עד 18, רמת הגולן 11 עד 17, צפת 10 עד 16, חיפה 16 עד 23, טבריה 16 עד 25, עפולה 18 עד 24, שומרון 12 עד 19, תל אביב 17 עד 24, נמל תעופה בן גוריון 15 עד 23, יריחו 17 עד 26, עזה 16 עד 24, באר שבע 13 עד 23, אילת 16 עד 28.

ביקורת חוצות — יוסי ונונו

פנטום דודו

אחרי הזמראה שלו ב„עלובי החיים" מנסה דודו פישר להוכיח שההצלחה שלו כז'אן ולז'אן לא היתה מקרית. „מעבר לקשת", ערב חדש בכיכובו, מספק לו את המסגרת. הערב, שבנוי מאוסף שירים מכעשרים מחזמרים, מאפשר לפישר לשיר את כל התפקידים האהובים עליו, מ„אוקלהומה" דרך „פורגי ובאס", „ברנשים וחתיכות" ועד „פנטום האופרה" וכמובן „עלובי החיים", ולהפגין את הקול הנפלא שלו שתפור למחזמר כמו כפפה ליד.

המופע עצמו נבנה בגדול. פישר ומארגניו לא חסכו באמצעים: במה גדולה, תזמורת של עשרה נגנים, חמישה מלווים, תלבושות מתחלפות, בקיצור, כל מה שערב מהסוג הזה צריך. התרגום והעריכה של אהוד מנור קולחים, ועוזרים ללא ספק בהעברת החומר לעברית שאפשר לשיר. ההעמדה של צדי צרפתי סבירה, בחלק מהקטעים היא ארוויזיונית מדי, אבל בסך הכל צרפתי מבין ויודע לביים מחזמרים. הניהול המוסיקלי של אלדד שרים לא תמיד ברור, חלק מהעיבודים החדשים לא משרתים את המטרה ואולי היה עדיף לשמור על הגירסאות המקוריות.

אבל מעבר לכל ההפקה הבימתית, הערב עומד או נופל על פישר. אין ספק שהוא יודע להחזיק קהל, לרתק אותו, לכבוש, והקהל פשוט עליו. מדהים לראות איך פישר, שרק לפני שנה וחצי התחיל את הקריירה המחזמרית שלו, שולט בחומר ובקהל בצורה כל כך מושלמת. הבחור פשוט נולד לסוג הזה של בידור. אוהבי המחזמרים למיניהם יקבלו ב„מעבר לקשת" תמורה מלאה לכספם. לגבי פישר, הוא עדיין לא אמר את המילה האחרונה, מבחינתו — כך הוא טוען לפחות: זו רק ההתחלה.

המענק האמריקני ייכנס היום לקופת האוצר

כתבנו הכלכלי בירושלים

המענק השנתי בסך 1.2 מיליארד דולר, שמעבירה ארה"ב לישראל בכל שנה, ייכנס היום לקופת האוצר.

עם העברת מענק זה יעלו יתרות המטבע המלאות לחודש אוקטובר ונראה שהן ירדו בכ-200 מיליון בשל המרת כספים של הסקטור העסקי, החושש מפיחות מיד לאחר הבחירות.

גורמים בכירים במשרד האוצר ובבנק ישראל הטעימו, כי אין לישראל צורך ביתרות כה גבוהות. על כן נראה, שחלק נכבד מסכום המענק שמעבירה ארה"ב לישראל ישמש לתשלום מוקדם של חובות.

רבין: מערכת המשפט בצה"ל נותנת גיבוי לחיילים בשטחים

„אני בטוח ומשוכנע כי חיילי צה"ל עושים מלאכתם נאמנה במיסגרת החוק ולפי הערכים ומוסר הלחימה שהיקנו לצה"ל את שמו ותהילתו במשך שנים" — אמר שר הביטחון, יצחק רבין, בטקס מתן הצהרת אמונים של שופטים צבאיים חדשים אתמול בבית נשיא המדינה בירושלים.

עוד אמר שר הביטחון: „המערכת המשפטית נתבקשה לתת תשובות למצבים בלתי צפויים וקשים מאוד. יכולתה לעשות כן היא חלק מן ההצלחה שלנו במאבק נגד האלימות בשטחים. על אף לחצי המציאות היומיומית, איפשרה המערכת המשפטית את מתן התשובות הנכונות לחיילים שעומדים ופניהם אל מול האבנים ובקבוקי התבערה. חשיבותה של המערכת הצבאית-המשפטית בימים אלה היא בגיבוי שהיא נותנת לכל אחד מהחיילים בשדה, זה שנאלץ לעתים לעמוד במצבים בלתי אפשריים, ששום ספר חוקים לא חזה מראש, כאשר הפעולה היא במיסגרת החוק".

יום הבחירות הראשון בצה"ל עבר ללא תקלות

אבי בניהו

חיילים רבים בפיקוד הצפון שיצאו לפעילות מבצעית, וכן חיילי חיל-הים המוצבים על כלי שייט ושימצאו ביום שלישי בים, הצביעו ב-10 קלפיות שהוצבו בבסיסי צה"ל בצפון. חלקם הצביעו בקלפיות נייחות וחלקם בקלפיות ניידות שהגיעו אל המוצבים המרוחקים.

הבוקר ייפתחו שוב הקלפיות בצה"ל, והם יהיו פתוחים עד מוצאי יום הבחירות בעשר בלילה. הקלפיות הצבאיות נישמרות עד לספירת הקולות בחדרי ביטחון נעולים.

קצינת הבחירות של צה"ל, אלוף משנה צפיה גילת מסרה כי בכל קלפי ישנה ועדת קלפי הכוללת חיילים בשירות חובה עד דרגת סמל „כדי למנוע מורא או השפעה על החיילים" כדבריה.

חיילי צה"ל יוכלו לבחור בכל בסיס צבאי אליו יקלעו, במשרדי קצין העיר או בקלפי במקום מגוריהם. קלפיות מיוחדות יובאו אל חיילי צה"ל המאושפזים בבתי-החולים.

מצה"ל נמסר, כי חיילי הנח"ל בתקופת של"ת זכאים ליום שבתון כדי להצביע בקלפי באזור מגוריהם או במשרדי קצין העיר הסמוכה.

● חבר הכנסת מתי פלד מחה בחריפות על התגברות המעצרים המינהליים לקראת הבחירות. מעצרים אלה הופכים את הדמוקרטיה הישראלית לקריקטורה, אמר.

לפרדי, רותי
ולכל משפחת שער-העמקים

משתתפים בצערכם הכבד
במותו הטרגי של

אמציה ז"ל

עוזי ועמי רוזנברג

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—3
המען למכתבים: שירות שקדואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטר תרדים 102—121. טל' 233161—3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' מבוזר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בעצרת הבחירות של הליכוד בכיכר מלכי ישראל:

שמיר: המערך אינו ראוי לשלטון האוהדים בקריאות בוז: פרס בוגד

שרון: המערך מעודד מהומות הפלשתינים בשטחים ביודעין ● מודעי: אשוב לבנות את הכלכלה ● לוי האשים המערך ביצירת קיטוב בין הרוצים בשלום והסרבנים

דורית גפן

כשתי רבבות איש באו אמש לעצרת הבחירות של הליכוד בכיכר מלכי ישראל בתל-אביב, שנפתחה באיחור של שעה. קודם להופעת ראשי הליכוד צעקו אנשים מול מצלמות הטלוויזיה פעם אחר פעם בקצב: "פרס בוגד", "או אה, מה קרה פרס אכל אותה", ו"פרס ברזונה".

הקהל שהגיע במאות אוטובוסים מכל רחבי הארץ, החזיק בכרזות הליכוד ובדגלי הלאום, שאותם הניף מצד לצד, ופצח בשירה וריקודים בעת השמעת הג'ינגל של הליכוד. שמותיהם של בגין שמיר, שרון ולוי עוררו קצת את הקהל, אך יותר מכל נשמעו צעקות בוז קולני כאשר הוזכר שמו של שמעון פרס.

יצחק שמיר האשים את "יריבינו הפוליטיים" בספרו לקהל: "חזיתי מקרוב בתדהמה באי-אמינותם של אנשים מרכזיים בין יריבינו הפוליטיים". הוא האשים את ראשי המערך בהתערבות של גורמים זרים ואף עוינים במערכת הבחירות. "אנשים אלה אינם ראויים לשאת תפקידים אחראים בצמרת המדינה". הוא טען עוד, כי "זה לא נכון שהליכוד רוצה לספח מליון וחצי תושבים ערבים. אף פעם לא אמרנו שנהפוך את ערביי יו"ש ועזה לאזרחים". בהתייחסו לממשלת האחדות האשים שמיר את פרס והמערך שניפצו את חלום האחדות על ידי חתירה וארגון קנוניות ומזימות עם גורמים עוינים וזרים.

השר ארנס שפתח את שורת הנואמים הבטיח: "נשלח את המערך לאופוזיציה לארבע שנים, שישבו על יד רק"ח וילמדו פרק בציונות". הוא הבטיח כי את הממשלה הבאה יקים יצחק שמיר בלי המערך.

ראש עיריית תל-אביב הביע תקווה שהליכוד יזכה בחמישים מנדטים לפחות.

השר שרון התקבל בהתלהבות ובכרזות: שרון לביטחון. בקול צרוד הבטיח שרון, כי ממשלת הליכוד תחסל את האלימות, ההתפרעויות והמהומות של הפלשתינים, ותעקור את גורמיהן משורש, תוך זמן קצר. הוא האשים את ראשי "העבודה" שמעודדים את המהומות לא בכוונה, אבל ביודעין. בהתייחסו לפרס אמר "כי מי שמספק למחוללי המהומות הבטחות מדיניות שופך שמן ומלבה את מדורות המהומות. "זאת עשה שמעון פרס, ולכן חובה לסלקו מהשלטון". שרון גם לא חסך לשונו מרבין, אשר לדבריו נכשל בטיפול בביטחון והיה צריך להתפטר מזמן.

השר מודעי ניצל את נאומו כדי להבטיח ש"פרס והמערך ילכו לאופוזיציה, ואני אחזור למשימות של בניין הכלכלה לישראל". עוד הבטיח מודעי, כי הליכוד יסייע לבנק הפועלים ולסולל בונה, אבל "נעשה להם תוכנית דיאטה, שיהיה להם גוף כלכלי רזה ובריא ולא גוף כלכלי שמן".

השר דוד לוי תקף אף הוא את המערך ופרס שניצלו לדבריו את הרגישות והכמיהה של העם לשלום "בצורה המחפירה ביותר", והאשים אותם בחלוקת העם לשני חלקים, כאלה שרוצים שלום, וכאלה שהם סרבני שלום. לוי יצא בחריפות נגד המפלגות הדתיות ונגד הרבנים שמשתמשים בקללות. "אל תשתמשו בדמותם של רבנים קדושים, אל תקללו יהודי, תברכו את כולם", קרא לוי.

במטה הליכוד ניסו אמש למצוא תירוצים שונים להשתתפות של קהל מועט יחסית בהשוואה לעצרות העם המסכמות במערכות הבחירות הקודמות. במטה הליכוד הכריזו ערב העצרת, כי הם מצפים לקהל של מאה עד מאה חמישים אלף איש. הם לא באו.

אוהדים ואוהדות של הליכוד, אמש בעצרת הבחירות בכיכר מלכי ישראל. (צילום: מאיר פרטוש)

3 עיתונאים מצריים התלוו לפרס בסיום מסע הבחירות ב„מכתשים"

אמר לעובדי המפעל והעיתונאים: אני מקווה שבעוד 4 שנים יסקרו את מסע הבחירות עיתונאים מירדן ● „המערך השתית התעמולה על העתיד, הליכוד פעל להפחדת ההמונים"

אילת מזור

מ"מ רה"מ ושר החוץ שמעון פרס בחר לסיים את מסע הבחירות של המערך בנגב בסיור במפעל מכתשים. לפרס נילוו שלושה עיתונאים מצריים: סגן עורך העיתון „רוז אל יוסוף", טווילה עבדל סאטל, העיתונאית כרימה קרלום מ„אל-עבאר" והזמאן סראג' מ„אוקטובר".

בארוחת צהריים במפעל מכתשים ענה פרס לעיתונאים המצריים ואמר: „אני מעריך מאוד את מאמציו של הנשיא מובארק להמשיך ולעודד את תהליך השלום, אני חושב שהנשיא נשאר נאמן לאסטרטגיה שלו, ומכל המנהיגים באיזור הוא באמת האיש המוביל את תקוות השלום בעולם הערבי".

פרס שהתקבל בחמימות ע"י עובדי המפעל אמר לעיתונאים ממצרים ולעובדים „לפני 10 שנים היה זה חלום שעיתונאים ממצרים יסקרו מסע בחירות בישראל, אני מקווה שבעוד ארבע שנים יתלוו למסע הבחירות שלושה עיתונאים מירדן".

סגן עורך „רוז אל יוסוף" טווילה אמר בתשובה לשאלה על דעתו על הבחירות בישראל: „התהליך הדמוקרטי בישראל מוכר שנים, אך זהו תהליך של דמוקרטיה ספרטנית, כי יש זכות הכרעה רק לאליטה הישראלית, בעוד מדכאים את הציבורים השונים, בכלל זה הפלשתינים". כאשר נשאל מי היה רוצה שיבחר לראשות הממשלה ענה מילה: „זה עניין לעם בישראל להחליט. אנו מקווים שהממשלה שתקום תצטרף לכוחות הבינ"ל השונים, כדי להשיג שלום הוגן, ואתם יודעים למה הכוונה.

קולק מזרחה

במסיבת עיתונאים שהתקיימה במלון „נאות מדבר" בבאר-שבע נכח גם ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, שהחליט להפתיע את פרס ואמר: „הסיבה העיקרית שבאתי לבאר-שבע היתה ההזדהות עם פרס, התעייפתי מן הברוטליות של ההתקפות עליו ומההשמצות הבלתי צודקות, אני מאמין" אמר קולק, „שלכל אחד יש חולשות ובוודאי גם לפרס, אך הטון בו נאמרים דברי הליכוד הוא דבר מסוכן". קולק הוסיף כי על חולשותיו שלו היו צריכים מסיבת עיתונאים מיוחדת.

בתגובה לדברים שאמר מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, כי צפוי גל פיטורים לאחר בחירות אמר פרס: „אני מחשיב מאוד את דעותיו של קיסר" והוסיף, „מיד לאחר הבחירות יהיו דילמות שיחייבו יוזמות חדשות".

העיתונאי המצרי חסאן סראג' מ„אוקטובר" שאל „מדוע אינכם מושיטים יד לאש"ף" „השאלה" אמר פרס, „את מה מייצג אש"ף? אש"ף חייב להגיד לא רק את מי הוא מייצג, אלא גם את מה הוא מייצג".

על האפשרות של הקמת ממשלת אחדות לאומית במקרה של תיקו לאחר הבחירות אמר פרס: „אנו בונים על נצחון. כל הצעה אחרת תידונה עד לאחר הבחירות". פרס קבע עוד כי אי הכללתה של באר-שבע באיזורי פתוח א' איננה מתקבלת על הדעת ואמר: „רק ליכודניק יכול להסביר זאת". על השוני בין שתי המפלגות הגדולות בתעמולת הבחירות אמר פרס: „המערך השתית את התעמולה על מבט לעתיד, על תקווה, על מו"מ וכנגד הסטטוס קוו, ואילו הליכוד פעל בתעמולת הבחירות שלו על הפחדת ההמונים בהיעדר תכנית ואסטרטגיה.

על שאלתי האם במערכת הבחירות לא חש פרס כי הוא עייף מן הפגיעות האישיות, והאם לא שקל אי פעם לפרוש, אמר פרס: „פוליטיקה זה לא ביזנס פרטי וזה לא מעניין את הציבור איך אני מרגיש. מי שרוצה לשחות נגד הזרם, צריך להיות מוכן שהגלים יתיזו עליו". פרס הוסיף: „אסור לסטות מהעשייה ואסור להתפנק, במיוחד כשמדובר במניעת מלחמה".

● כלכלן סובייטי בכיר קרא לממשלתו להקטין את ההוצאות הצבאיות ולגנוז תוכניות לרפורמות במחירים, מהסוג שנכשל בפולין.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רכס הכרמל

שכונת הדרבה, דאלית אל-כרמל טל' 783335, ת.ד. 82, עספיא

נמסרת בזה הודעה על-פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965, כי לוועדה האמורה הוגשו הבקשות המפורטות מטה, במתן הקלה לבני תוספת קומה — היינו „שלוש קומות במקום שתי קומות":

1. בקשה ע"ש ג'מאל ויונס בסיס מדאלית אל-כרמל, תיק מס' 4/88, חלקות מס' 60 ו-112, גוש מס' 11508.
2. בקשה ע"ש נביל מוניב דקסה מדאלית אל-כרמל, תיק מס' 69/87, חלקה מס' 34, גוש מס' 11508.

כל הרואה עצמו נפגע על-ידי אישור הבקשות האמורות, רשאי להגיש התנגדות מנומקת, למשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „רכס הכרמל", תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

יוסף קרייתי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, „רכס הכרמל"

דאלית אל-כרמל, 26.10.88

„הדתיות" ורק"ח מכחישות הבטחות לתמיכה במערך

דורית גפן

המזכיר המדיני של המפד"ל טען אתמול, כי אישים ממפלגת העבודה פנו באחרונה לאישים במפד"ל לתיאום עמדות, אך הפניות נדחו על הסף. הוא אף גינה פרסומים, שמקורם בצוות מיוחד של המערך שהוקם לצורך מגעים מוקדמים להרכבת קואליציה, הגדירם "הבל ורעות רוח". גם מזכירות המפד"ל הביעה זעם על שמועות כאילו שניים מחברי הכנסת של המפד"ל הבטיחו להצטרף לממשלה בראשות המערך. יהלום הדגיש אתמול, כי המפד"ל לא תתן ידה לממשלת שמאל.

גם בש"ס הכחישו אתמול כאילו יש כבר הסכם עם המערך על קואליציה משותפת. כתבתנו מציינת, כי בש"ס ישנם גורמים הכועסים על הרב דרעי, שהבטיח כביכול ללכת עם המערך. נודע, כי ש"ס תקבע את עמדתה רק לאחר הבחירות.

מן העבר השני של המפה הפוליטית הכחיש אתמול דובר רק"ח כאילו התנהל מו"מ בין רק"ח למערך. "זאת דיבה. לא היה מו"מ ואין לנו מו"מ", אמר. בתשובה לשאלה העריך הדובר, כי יתכן שהליכוד הפיץ את הידיעה כדי לנגח את המערך, או ש"המתקדמת" הפיצה אותה כדי לנגח את רק"ח. הוא חזר והדגיש כי לא היו כל מגעים. יחד עם זאת, אמר בתשובה לשאלה, כי אחרי הבחירות תהיה רק"ח מוכנה להיות כוח חוסם כדי לא לאפשר הקמת ממשלת ליכוד, או ממשלת אחדות לאומית. הוא ציין כי התנאי של רק"ח יהיה הסכמת המערך לכינוס ועידה בינלאומית בהשתתפות אש"ף.

אווירה טובה בישיבה האחרונה של הממשלה

מוטי בסוק

בישיבה האחרונה של ממשלת האחדות הלאומית לפני הבחירות סקרו אתמול השרים רבין וברלב וכן סגן הרמטכ"ל אהוד ברק את המצב בשטחים. רבין וברק דיווחו גם על ההתפתחויות השוטפות בדרום-לבנון. הממשלה דנה גם בהצעות אלוף (מיל.) עמוס לפידות לתיקוני חקיקה שמטרתם הגברת הבטיחות במשק הגז. סוכם גם כי שרי האוצר והחקלאות יגבשו הסדר לחקלאי הערבה שסבלו לאחרונה ממכת ברד.

ישיבת הממשלה אתמול היתה האחרונה לפני הבחירות. מיום שלישי הקרוב ועד להרכבת הממשלה החדשה תיחשב הממשלה לממשלה יוצאת. ממשלה כזאת אי-אפשר לפטר וגם לא ניתן להצטרף אליה. שרים שהשתתפו בישיבת הממשלה האחרונה, שארכה שעה בלבד, אמרו, כי האווירה בה היתה טובה ולא הוחלפו בה קריאות ביניים מתגרות. השתתפו בישיבה כמעט כל השרים.

שר-הביטחון רבין הדגיש, כי הערבים בשטחים אינם משתמשים בנשק חם. אם יעשו כך יגיב צה"ל בכל חומר הדין. דוברי מערכת הביטחון ציינו, כי בשבוע האחרון היתה עליה מסויימת במספר הפרות הסדר בשטחים, כולל מזרח ירושלים. מערכת הביטחון נערכת בכוחות מתוגברים להפרות סדר צפויות ביום הבחירות וכן ב-2.11.88, שהוא יום השנה להצהרת בלפור, וב-12.11.88, יום פתיחת המועצה הלאומית הפלשתינית.

הממשלה שמעה הצעות של אלוף (מיל.) לפידות לחקיקה חדשה להגברת הבטיחות במשק הגז. לפידות עמד בראש ועדה לבדיקת נושא זה, שהוקמה לפני כ-9 חודשים, בעקבות השריפה הגדולה בחוות הדלק של אחת מחברות הגז בקרית-אתא. סוכם, כי ועדת השרים לחקיקה תעיין בהצעות ותביאן לאישור הכנסת הבאה.

הממשלה קיבלה את הצעת רה"מ שמיר להפקיד את נושא הפיצוי לתושבי הערבה על הנזקים החקלאיים שגרמה להם סופת הברד בידי השרים נסים ונחמקין. אם השניים לא יגיעו להסכמה יחזור הנושא למליאת הממשלה.

בסיום הישיבה אמר שמיר, כי הממשלה תמשיך למלא תפקידה החוקית בלי קשר למערכת הבחירות עד להרכבת הממשלה החדשה.

אמוראי התפטר מהכנסת כדי לשמש יו"ר בחברה ממשלתית

כתבנו הכלכלי בירושלים

סגן שר האוצר, עדי אמוראי, הגיש אתמול התפטרותו מן הכנסת ליו"ר הכנסת, ח"כ שלמה הלל. התפטרותו תכנס לתוקף מחר ואז יחדל לכהן כסגן שר האוצר.

עדי אמוראי מתפטר כדי שיוכל לשמש כיו"ר החברה הממשלתית „מ.י. (מדינת ישראל) נכסים". שתקבל לידיה מחר את מניות הבנקים הנפרעות היום. עדי אמוראי יהיה אחראי לכל נושא מניות הבנקים השליטה בהם עם פדיון המניות.

שר האוצר, משה נסים, שקם אתמול מאבלו על מות אמו, הודה לסגן שר האוצר על פועלו במשרד בשנים האחרונות, בהיותו הממונה על כל הפעילות בשוק ההון ואיחל לו הצלחה בתפקיד החדש, שהוא עצמו מינה אותו לכהן בו.

חברת החשמל לישראל

אגף האספקה והאחסנה - מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שירות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
14405	כבלי פיקוד הכח עם בדוד XLPE לתתמ"ש
14406	סולמות מתארכים שונים
14407	מחברי עם שקע ופין קצר
14408	ברגי מכונה
14410	רסקיות קפיץ עם צמרי באבץ חם
14411	תיל נחושת רכה

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 24.11.88

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה החשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. — הצעה ללא אישורים בני תוקף — לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6182 חלקה 104 רח' נרדימון מס' 6 דהיינו: 6% הקלה משטח החלקה. על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה ר"ג

הועדה המקומית לתכנון ובניה
אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת — בקשה להתרת הקלה בנכס בתרינה מח.ב.ע. מפורטת מס' 1/138/03/2.

מהות ההקלה: תוספת שטח של 5.8% לשטח מרתף קיים בגוש 40076 חלקה 91 בשכונת גנים.

שם המבקש: צייגר דוד.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה ותוכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

רפי הוכמן
יו"ר הועדה

חוק תכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
רמלה
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' לה/12/171.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: רמלה גוש 4346 חלקות 324.

עיקרי הוראות התכנית: א. הסיכת יעוד השטח מאיזור ג' לאזור מגורים „ג' מיוחד" כדי לאפשר הקמת בנין מגורים בן 5 קומות מעל עמודים — 2 דירות לקומה 4 דירות גג, סה"כ 9 יח' דיור במקום 7 במסגרת האחוזים המותרים כלומר 5148 בתוספת של 5% עבור הריסת מבנה קיים + 5% עבור מעלית + 6% הקלה סה"כ 164% חלוקת אחוזי הבניה תהיה כך: 35% לקומה כ"4 קומות. 24% לקומה החמישית ודירת גג.

כל מעוניין רשאי לעיין בתוכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל זכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהם היא מסתמכת.

דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז מרכז

עירית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה, הוגשה ע"י ש. כרבן בע"מ רח' משה שרת 37 ת"א, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום.

שם הישוב הרצליה, רח' ביתר גוש 6541 חלקה 101 ומהות הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו הקלה 6% באחוזי הבניה, דהיינו 56% שטח בנוי במקום 50% המותרים.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור, כתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

יעקב חזן קורא לוותיקים ולצעירים:

קול למפם הוא קול נטו לכיוון השלום, הצמיחה, היצירה והצדק החברתי

אנו הולכים לקראת בחירות שיכריעו לגבי כל עתידנו. אני יודע מה רבה דאגתכם. וזו גם דאגתי. ביום זה יוכרע מה תהיה מהותה ודמותה של מדינתנו. ביום זה יוכרע האם תהיה זאת מדינה שהיא סמל הקידמה החותרת ליתר שוויון בין אזרחיה, ליתר שיתוף וערבות הדדית בין בוניה, או מדינה של מלחמת כולם נגד כולם. ביום זה יוכרע האם במרכז חיינו יתייצב האדם העובד, החופשי והגאה בעבודתו, או שאת מקומו יתפסו אשפי הפיננסים, המתעשרים על חשבון הכלל. ביום זה יוכרע האם תהיה זאת מדינה שהצדק החברתי והשאיפה המתמדת להעמקתו יקבע את דמותה ואת היחסים בין אזרחיה היהודים והערבים, או שהזרות, הפחד ההדדי והשנאה ילכו וישתלטו בחייה.

ישנם אצלנו חברים שברוב דאגתם — וכאמור אני שותף שלהם בכך בכל לבי — שעל אף היותם חברים נאמנים למפ"ם ולדרכה, או קרובים אליה, חושבים להצביע הפעם דווקא מערך, כדי להגביר בדרך זו, כביכול, את כוחו. אין אשליה חמורה מזו. המצביע בבחירות אלה למערך כדי להגביר את כוחו, לא ישיג בכך שלום. הסיכום הכללי של החזית לא ישתנה, אבל הם ישיגו דבר אחד: הם יחלישו את כוחה של מפ"ם, כאשר רק מפ"ם חזקה – בכוחה להשפיע גם על התפתחותו הפנימית של ה„מערך".

מפלגת העבודה חטאה חטא כבד בהקימה את ממשלת ה„אחדות" הלאומית. והיא אחראית לתוצאותיה של המדיניות החברתית והכלכלית של הממשלה.

האינפלציה הודברה, אך הריבית הרצחנית, הבלתי־אנושית, הרסה את הכל ויותר מהכל את המשק והמפעלים התרבותיים־חברתיים של תנועת העבודה. והפרטים ידועים לכם. אבל היא דרסה גם את המשק הפרטי. תזכרו את „אתא", שימו לב למצבה של תעשיית השטיחים ולמצבו של „פולגת". כל יום פשיטות־רגל חדשות. וגרוע מכל, הפגיעה בהתיישבות העובדת – במושבים ובקיבוצים. אבל חטאה הגדול ביותר הוא, שבהקימה את השותפות הזאת היא הרסה את עולמה הרוחני־אידאי. והכל תלוי בכך אם היא תחזור אל עצמה — אל דמותה כפי שעיצבו אותה ד. בן־גוריון, ברל, שפרינצק, רמז, טבנקין, ארן ורבים אחרים. רק איוולת היא להכריז עליה שהיא „ליכוד ב'". אבל דרוש מאמץ גדול של נאמני הציונות הסוציאליסטית שבתוכה כדי שהיא תחזור אל עצמה.

בהצביעך „מערך" אינך מסוגל להשפיע על תוצאות המערכה הזאת. רק מפ"ם חזקה, הנאמנה לדרכה, ושאחת ממטרותיה היא בניינה וקיומה של ברית של גורמים חופשיים, המנסים לשתף במעשה הציוני והסוציאליסטי את כל הכוחות המתקדמים בארצנו – רק היא מסוגלת להתגבר על המצב הקיים. במפלגת העבודה ישנם כוחות הקרובים אלינו, אם כי לא מזדהים. רק מפ"ם חזקה תסייע להם במערכה זו. היא היתה והינה המצפון והמצפן של תנועת העבודה בארץ.

היינו ונמשיך להיות מפלגת השותפות בין ההתיישבות העובדת והפועלים, עובדי הייצור והאינטליגנציה בארצנו.

ללא כל חשבונות אנו מתייצבים לימינו של שמעון פרס במאבקו על השלום. כל תוכנית, הנאמנה לנוסחת שם־טוב־יריב, נאמנה עלינו. כל זה בתנאי שהשלום יבטיח את בטחונה של ישראל, ואת היותה מדינה יהודית מתקדמת. באנו ארצה לשחרר את עמנו מחיי גלות, ולא לשחרר את הארץ. הארץ האהובה עלינו הופכת ממולדת היסטורית למולדת חיה רק כשאתה מעבד ומחיה את אדמתה. ועל הכל – השלום, המלווה בדאגה לביטחון המדינה, הוא המכוון את מעשינו.

כל קול למפם הוא קול למחנה הגדול הניצב נגד הליכוד. קול נטו לכיוון השלום, הצמיחה והיצירה. קולו של הצדק החברתי.

הפעם מפם
כי צריך סדר קדימויות לאומי חדש

נביה ברי מאשים את אנשי ה„חיזבאללה" ברצח דאוד
טוען כי המחבל שנהג במכונית התופת שגרמה למותם של 8 חיילי צה"ל היה איש „אמל"

אורי הורוביץ, איי.פי.

מנהיג תנועת „אמל" בלבנון, נביה ברי, האשים אתמול את התנועה השיעית המתחרה — ה„חיזבאללה" — כי אנשיה הם שרצחו שלושה מן המפקדים הבכירים של ארגונו, ובכללם את דאוד דאוד, שהיה מפקד „אמל" בדרום־לבנון.

בעצרת שנערכה בנבטיה לציון 40 יום להירצחם של השלושה, טען ברי כי הוא יודע את זהות האנשים שביצעו את הרצח, ושמותיהם נמסרו לשגריר איראן בלבנון. הוא דרש, שהם יוסגרו או לשלטונות הבטחון הסוריים בלבנון או לאנשי דת שיעיים.

להלן טען ברי, שעבדאללה עטווי, שנהג במכונית־התופת שגרמה לפני 10 ימים למותם של שמונה מחיילי צה"ל, ליד מטולה, היה איש „אמל". ה„חיזבאללה" טען כי הוא שארגן את פיגוע מכונית־התופת ואתמול אף קיים הארגון עצרת־זיכרון גדולה בביירות לזכרו של המתאבד, ואיים, כי אלפי מתאבדים נוספים יצאו בעתיד להלום בישראל.

ברי אמר עוד בעצרת, כי ה„חיזבאללה" מכין „מרחץ דמים" בדרום־לבנון. הוא כינה את הארגון „מפלצת הניזונה מדם קורבנותיה", ואמר, כי כל בני־הערובה הזרים המוחזקים בלבנון נחטפו בידי הארגון הקיצוני. דבריו עוררו חששות, כי שני הארגונים השיעיים, המתחרים על הנהגת העדה השיעית הגדולה בלבנון, נעים בימים אלה בנתיב של התנגשות.

בעצרת של ה„חיזבאללה", שנערכה בביירות, השתתפו נציגים של שגרירות איראן בביירות, ארגון המחבלים בראשותו של אברניראל, „החזית העממית לשחרור פלשתין — המפקדה הכללית" (פרו־סורי) ומפלגות השמאל בלבנון.

מנהיגי דת מכל העולם חתמו על „מסמך השלום"

אהרון נור (איטליה)

רומא.— כמאה מנהיגים דתיים מן העולם כולו, יהודים, נוצרים (קתולים, אורתודוכסים, פרוטסטנטים), מוסלמים, בודהיסטים, הינדים, קונפוציסטים, ובכללם הרב של יהודי פאריס, הפטריארך של מוסקווה, המופתי של דמשק, המופתי של ירושלים ואחרים, התכנסו ביום שישי בחזית הקתדרלה העתיקה ביותר של רומא, הקתדרלה על שם מריים הקדושה של טרנסטוור, בסיסמה „אנשי תפילה בהתוועדות לשלום".

אנשי הדת נתקבלו על־ידי החשמן הפולני גלמפ, שהגיע במיוחד מפולין. בקתדרלה היו נוכחים שגרירי ארה"ב וברה"מ ושר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי.

בשעה שאנשי הכהונה הנוצריים התפללו בקתדרלה, התפללו נציגי האמונות האחרות לפי פולחניהם, ואחר־כך חזרו בתהלוכה לכיכר המרכזית, כאשר כל אחד נושא נר דולק.

מעל הכמה בחזית הקתדרלה הושמע באיטלקית ובאנגלית קול־קורא לשלום, ששוגר לראשי הממשלות של המדינות „החיות באווירת פחד, מלחמה ושנאה."

„הדתות אינן רוצות במלחמה" — נאמר בקול־קורא — „מעמקי הדתות שלנו בוקע קול שלום... ותפילה, שכל אדם דתי, שכל מאמין, יהיה חותר לשלום."

כל אחד מהמנהיגים הדתיים חתם על המסך וכולם יחד יצרו מעגל של חיבוק סמלי משותף.

למחרת נתקבלו המנהיגים הדתיים כולם על־ידי האפיפיור.

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 1426
הודעה עלפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 1616, גוש 6043, רח' הציונות מס' 24, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 3% משטח המגרש 517/2 מ"ר נטמה א' ו־ב'.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
ויו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 3394
הודעה עלפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 162, גוש 7161, רח' הראל מס' 7, חולון, הכוללת מתן הקלה באחוזי בנייה 6% משטח המגרש, 268 מ"ר בכל הקומות.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
ויו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה, חולון

עיריית פתח־תקוה
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6713, חלקות 183, 182, ברחוב וולף פינת לוחמי הגטו.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור, בו מותר להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 110% בנייה, 10.46 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 6 קומות על עמודים וחדרים על הגג 126% בנייה, 11 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ר. תבורי, יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבניה פ"ת

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 24 בגוש 8232 רח' פרישמן מס' 3 ההקלות מבוקשות כהקלה: סגירת מרפסת, שמה הוחרגת מקו בנין קדמי 1.0 מ' כיישור קו ת.ב. 3042.

את התכנית מס' 264/88 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתיים־עשרה

הודעה על חופש הבחירות חשאיותן וטהרן

בהתאם לסעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) התשי"ט 1959, הנני מבהיר בזה לציבור הבוחרים, את זכותם לבחור באורח חופשי ולפי מצפונם, בעד אחת מרשימות המועמדים שאושרו לבחירות לכנסת השתים־עשרה.

ההצבעה בבחירות היא חשאית, וועדת הבחירות המרכזית נקטה בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח זאת.

האמצעים שננקטו הם, בין היתר:

מעטפה בה מכניס הבוחר את פתק ההצבעה שלו, אטומה לחלוטין, והבוחר גם רשאי להדביקה, אם רצונו בכך;

בכל מקום קלפי נמצא פרגוד המסתיר את המצביע מעין כל;

הבוחר עצמו, ורק הוא, רשאי לשים את פתק ההצבעה לתוך מעטפת ההצבעה. רק הבוחר רשאי לשים את מעטפת ההצבעה כשבתוכה פתק ההצבעה, אל תוך תיבת הקלפי, בה מתערבבת המעטפה עם יתר המעטפות של הבוחרים המצביעים באותו אזור. רק מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להסתייע בהצבעה באדם אחר שהביא איתו.

החוק קובע עונשים חמורים על מעשי שחיתות בקשר לבחירות, על הפרעת בחירות ועל הצבעה שלא כחוק. בכלל זה: לכל הנותן או המציע שוחד לבוחר בקשר להצבעתו; המקבל או המסכים לקבל שוחד למטרות הצבעה; המבטיח לבוחר עבודה או המונע ממנו עבודה או המאיים בפיטורין כדי שיצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת; המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות; המפריע לבוחר בהצבעה או המונע אותו מהצביע; המשתמש לצורך זיהוי בפני ועדת קלפי בתעודת זהות שאינה שלו; וכן המצביע יותר מפעם אחת.

בטוחני כי הוראות החוק והמאמצים שנקטה ועדת הבחירות המרכזית לקיומן, יש בהם כדי לאפשר לכל אזרח הצבעה לפי הכרתו ומצפונו בלבד.

הנני קורא איפוא לכל בעל זכות בחירה לממש את זכותו ולהצביע כאזרח חופשי.

בכבוד רב,
השופט אליעזר גולדברג
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה־12

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאים ובלתי מקצועיים בישראל אגודה שיתופית בע"מ

הזמנה

הננו מתכבדים להזמין את חברי האגודה לאסיפה כללית יוצאת מן הכלל

שתתקיים ביום רביעי 30.11.1988 בשעה 10.00 לפנה"צ במשרדי הקרן בקומה 6 ברחוב שאול המלך 8, תל־אביב

על סדר היום:
1. בחירת יו"ר האסיפה, סגן יו"ר ומזכיר.
2. קבלת החלטה מיוחדת בדבר אישור תכנית הפיכת האגודה לחברה.
3. אישור תזכיר ותקנון החברה המוצעת.

במקרה ובמועד הנ"ל לא יהיה מנין חוקי של חברים, תידחה האסיפה לאותו יום ובאותו מקום לעבור חצי שעה (10:30) ותהיה חוקית בכל מספר חברים המשתתפים בה.

הנהלת האגודה

„ניו־יורק טיימס" מעדיף את דוקאקיס כנשיא

רויטר

ניו־יורק. – „ניו־יורק טיימס", אחד העיתונים רבי־ההשפעה בארה"ב, הודיע אתמול על תמיכתו במועמדותו של מייקל דוקאקיס לנשיא ארה"ב, בכותבו, כי הבעיות הכלכליות הן שתכריענה, אם־כי בצורה קלה, לטובתו.

„שחרור אמריקה ממבוך הגירעון הוא המשימה הדחופה ביותר של הנשיא הבא. למי יש הסיכוי לעשות זאת טוב יותר? התשובה מטה את כף המאזניים קלות לטובת דוקאקיס" – קובע העיתון, במאמרו הראשי אתמול.

„ניו־יורק טיימס" מציין, כי הגירעון בתקציב הלאומי בתקופת רייגן „הוא חטא רב־ממדים, שברבות הימים יראו בו מעשה חסר־אחריות, שלא תיה כמותו."

העיתון מתח ביקורת חריפה על בוש, בגלל סנטור דן קווייל, המועמד לסגן הנשיא. כן מתח העיתון ביקורת על „מערכת בחירות המוצפת, שטחית ומטעה", וטען, כי בוש הוא האחראי העיקרי לאופיו זה של מסע הבחירות.

אחת מראשי מסע הבחירות של המועמד הדמוקרטי לנשיאות אמרה אתמול, כי התתקפות של הרפובליקנים על מייקל דוקאקיס מזכירים תכסיסים של הנאצים במהלך מלחמת־העולם השנייה. אלן באקסטר, המשתתפת במסעותיו של דוקאקיס ברחבי המדינה, טענה, כי מחנה בוש משתמש ב„שקרים ובסילופים". עוד אמרה, כי מסע התעמולה של המועמד הרפובליקני הוא המלוכלך ביותר שראתה בחייה.

מדינת ישראל
ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השתים עשרה

זו הפעם הראשונה

ייפתחו מרכזי מידע ממוחשבים טלפוניים לציבור.

אם אינך יודע/ת היכן להצביע

חייג(/י) בערב יום הבחירות 31.10.88 בין השעות 22:00-18:00
וביום הבחירות 1.11.88 בין השעות 21.00-07.00

עליך לציין את מספר הזיהוי שלך ואת שמך ותקבל/י פרטים מדוייקים של מקום הקלפי בו הנך מצביע/ה.

להלן מספרי הטלפון לפי אזורי מגורים:

העיר	מס. הטלפון	מס. קווים
ירושלים	02- 780988	(45 קוים)
חולון	03-5037733	(14 קוים)
תל־אביב	03-5414787	(21 קוים)
רמת גן	03-5744307	(17 קוים)
פתח תקוה	03-9248813	(13 קוים)
חיפה (העיר)	04- 335777	(14 קוים)
חיפה (קריות)	04- 708599	(14 קוים)
עכו	04- 916871	(17 קוים)
אשקלון	051- 34836	(8 קוים)
נתניה	053- 623977	(9 קוים)
באר שבע	057- 39939	(15 קוים)
חדרה	06- 341371	(8 קוים)
עפולה	06- 526881	(6 קוים)
טבריה	06- 790807	(6 קוים)
צפת	06- 930906	(4 קוים)
רמלה	08- 252612	(8 קוים)
רחובות	08- 491665	(9 קוים)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

„המרכז"
רחוב חלספר 10 פתח־תקוה טל. 902051
הודעה לפי ס' 149 לחוק

ניתנת בזה הודעה כי הוגשו לוועדה בקשות לו „שטח חורג", „הקלה" ו„תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתכנית" כמפורט להלן:

ישוב	חלקה	גוש	רחוב	מס'	שם המבקש	תיק מס'	מהות הבקשה
סביון	1265	6725	התומר	7	קרימשי משה	973/148	הקלה בשטח הבניה עד 6%.
גני־תקוה	203	6720	העמקים	28	יעקב ברוך	948/18	הקלה בקו בנין צד עד 10%.
גבעת שמואל	610	6189	גוש עציון	22	פאיס יצחק	612/94	ניוד שטח על חשבון יחידת דיור השניה ליחידה אחת.
באר יעקב	3	3785	גבעת תומר		אתי ומשה ברק	1059/22	הקלה במספר הקומות 2.5% לתוס' קומה בשטח הבניה עד 6%.
גני תקוה	186	6720			אנסי מוריס ורישה	875/18	הקלה בקו בנין אחורי עד 10%.
גני תקוה	180	6720			פרידמן אליהו	737/18	הקלה בשטח הבניה עד 6%, 2.5% לתוס' קומה שטח כיסוי הקרקע בקו בנין צדדיים עד 10% מספר הקומות.
נוה מונוסון	64	6504			מוריס ויהודית אנגבה	509/139	הקלה בקו בנין צד עד 10%.
גני תקוה	279	6720	עמק זבולון	9	קרמר יצחק	781/18	הקלה בקו בנין צד עד 10%.
סביון	275	6681	ניר	49	שלום אשכנזי	[illegible]	הקלה בשטח הבניה עד 6%.
גני תקוה	275	6720	נוה אבנר	13	קרוזה מרדכי	1380/18	הקלה בשטח מגרש מינימלי.
נחלת יהודה	165	6092	גיבורי ישראל		[illegible]	317/109	הקלה בשטח הבניה עד 6%.
גני תקוה	146	6720	הגליל		[illegible]	1143/18	הקלה במספר הקומות, שטח הבניה עד 2.6% [illegible]
גבעת שמואל	439	6189	[illegible]		[illegible]	4/11/94	הקלה במספר הקומות שטח הבניה עד 6% ניוד שטח של 2 יחידות ליחידה אחת.

כל המעונין או כבעל זכות בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי הבקשות הנ"ל יכול לעיין בתיקי הבקשות במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיו תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

י. רוזנבלט, יו"ר הועדה המקומית

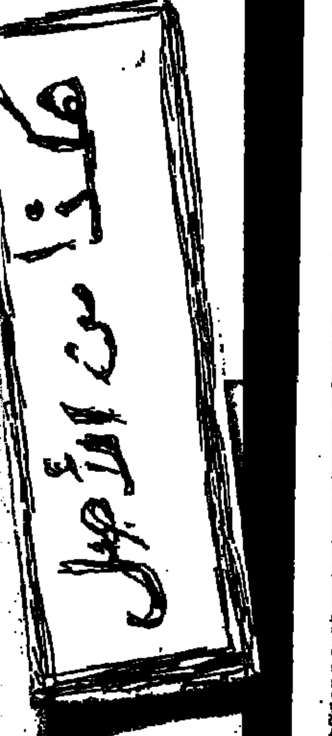

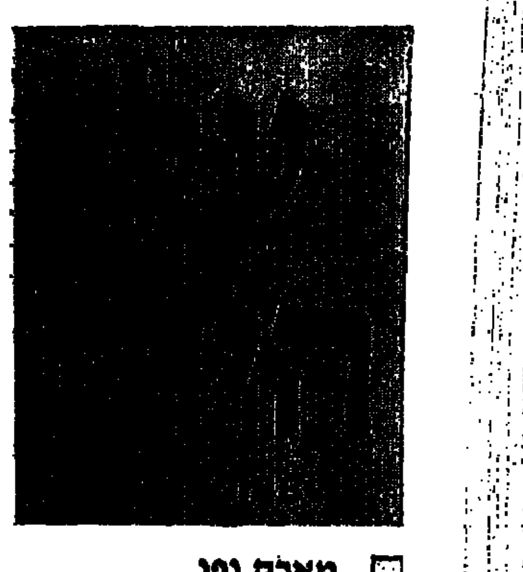

הברירה: שלום אמיתי או הנצחת האיבה

מארק גפן

ערב הכרעת ציבור הבוחרים, אין טעם לעסוק בנבואות או בתחזיות. מחר קרוב לחצות, ואולי קצת קודם לכן, נדע אם נמצא הרוב לתבונית שאנו מייחלים לה, או שנמשיך בקפאון, שמידרשו ומכנעות מבצעים נועזים לעשיית שלום, לפתיחת חדשה ביחסינו עם שכנינו ובעיקר עם הקרובים לנו ביותר, עם הפלשתינים. למרות מלאכת ההטעיה הריבה במערכת הבחירות הזו, הבחירה היא בין הסיכוי לשלום לבין המשך העוינות והמשך הכיבוש, שהצמיח בשנת האחרונה את ההתקוממות בשטחים.

תעמולת הבחירות, ובמיוחד התשדירים בטלוויזיה, לא סייעו לבוחר להבחין בין ההכרעה האמיתית לבין זיופי התעמולה סביב המושג "שלום": אילו הליכוד היה אומר אמת לבוחר, היה עליו להבהיר, שהחזקת הגדה ורצועת עזה עדיפה בעיניו מבחינת האינטרס הלאומי מהשגת השלום, המחייב החזרת שטחים (כולם או רובם). או היה הבוחר ניצב בפני בחירה הוגנת, בלתי מזוייפת. אבל יצחק שמיר מעדיף בצדק, כי במקרה כזה היה בוודאי נכשל בבחירות. לכן שמיר וחבר עוזריו התמידו במערכת הבחירות בהכרזות על שאיפתם להשיג שלום. רק הליכוד יכול להביא שלום, והא ראיה — הסכם השלום עם מצרים. אומנם בגין עשה זאת, אלא ששילם בעד הסכם בכל שטחי סיני עד הגרגיר האחרון של האדמה המצרית, כהגדרתו של הנשיא סאדאת.

על פי התרשמותי, הליכוד עדיין מצליח בשטיפת־המוח, המחדירה לתודעת הציבור את האמונה האווילית, כי ניתן להשיג שלום "תמורת שלום" בלבד. בעולם כולו אין מי שלא מבין, כי בלי נסיגה מן השטחים לא ניתן לסיים את הסכסוך. ידידיה המובהקים של ישראל מנסים לפקוח את עינינו, ללא הועיל. ואילו כאן יש הטוענים — אני מתכוון לכל המושפעים מתעמולת הליכוד — "למה רק אנחנו נתבעים לשלם את מחיר השלום", או המאמינים לקריאותיו הריקות מתוכן של שמיר, בנוסח "תנו לי להגיע לשלטון ואני אקרא לערבים לשבת למשא ומתן ישיר, ואביא לכם שלום". בכל מערכת הבחירות, עשה שמיר הכל כדי להסתיר את תורתו האמיתית של הליכוד — סיפוח יהודה, שומרון וחבל עזה.

הימין השתמש גם בליבוי שנאה לערבים, ובהפחדת האנשים מפני תורת השלבים של אש"ף. אין מה לעשות אבל צריך להודות, כי חלקים גדולים של העם נגועים בשנאת הערבים. בוויכוח שבין שוחרי השלום לבין הימין, שמעתי לא אחת את הנימוק המוחץ: "אבל למה אתה אוהב ערבים?" — "אוהב ערבים", משמע שהנך שונא יהודים — טענה שאינה מותירה מקום לוויכוח הגיוני. טיפוח שנאה זאת מצמיח אמונה בפתרון הכוח.

גורל הבחירות יוכרע בעימות בין השלום המדומה של שמיר, לבין מידת ההתפכחות של הציבור ממסע ההפחדה הליכודי

ואינתיפאדה לא שכנעה שלא ניתן לפתור את הבעיה בכוח הזרוע. אנשים למדו לא רק לחיות עם ההרוגים בגדה, לעתים גם ילדים — במקרה הטוב מתעלמים מכך, ש"גם" הפלשתינים משלמים מחיר דמים — ולעתים אף רואים זאת בסיפוק. יש אמנם חיילים, אשר מראות הגדה גורמים להם סיוטי לילה, אך אני חושש כי אלה הם מיעוט. אחרים עוסקים במלאכה כ"פעולת בטחון שוטפת", ולא מעטים תוך שחרור יצרים חייתיים. אכן, השנאה בצבצה בהמולת הבחירות כנתון מפחיד, שמשמעותו תמורה חריגה מעבר להשפעה על הצבעה כזאת או אחרת בבחירות.

ועוד גורם אשר השפעתו ניכרת במערכה זו — ההפחדה מפני שנאת הערבים את ישראל, ושנאתם את היהודים בכלל. משום מה, זכתה כפר־סבא להיות הדגם של ההפחדה — "אתם רוצים להחזיר את הגבול לכפר סבא", חזרו ושננו תועמלני הימין. בדיוק כך הם הפחידו מפני היציאה מן הבוץ הלבנוני. ראשית, הפלשתינים יקימו להם מדינה שגבולה יהיה "ליד כפר סבא", ואחר־כך ינסו לרוצץ אותנו לים. אדם בעל הגיון מבין, כי יש הבדל בין גבול השלום לבין גבול האיבה. סגנון ההפחדה מלמד, כי הליכוד אינו מאמין בשלום אמיתי, למעשה הוא דוגל בהנצחת האיבה.

גורל הבחירות יוכרע, בסופו של דבר, בעימות בין השלום המדומה והמזוייף של שמיר, לבין מידת ההתפכחות של הציבור ממסע ההפחדה של הליכוד; אם כמה אחוזים מן הבוחרים יעברו אל אומרי ההן לסיכויי השלום, מפת הקפאון הפוליטי תשתנה באופן מרחיק־לכת.

לצורך זה, נודעת חשיבות רבה לכוחן של מפלגות השמאל להוות גוש, המסוגל להקים קואליציה בראשותו של פרס. מפלגת העבודה מנסה להטעות את הבוחר, כאילו הקולות שיתנו למפ"ם או ר"ץ יפגעו בסיכוייה להרכיב את הממשלה, אך כבר הוסבר והוכח, כי רק מועמד שיודיע לנשיא המדינה, שהוא מייצג גוש פרלמנטרי שביכולתו לזכות ברוב בכנסת, הוא זה אשר יקבל מן הנשיא את התפקיד להרכיב את הממשלה. חבל שהסופר עמוס עוז חוזר על הטענה הכוזבת של מפלגת העבודה. יש לו לעמוס עוז "לפחות שלושה נימוקים חוקים מדוע לא להצביע בעד המערך, כי אם בעד מפלגת שלום ציונית אחרת", הנימוקים שהוא מעלה מהווים קטרוג חמור נגד מפלגת העבודה: "המערך חייב היה לעזוב את הממשלה כאשר התברר שהליכוד חיסל את יוזמת־השלום של פרס; המערך אחראי לנקיטת צעדי־דיכוי בשטחים, שאינם עולים בקנה אחד עם ערכיה הבסיסיים של מדינת־חוק — לרבות המשת אלפים בני־אדם היושבים במחנות־מעצר ללא משפט; המערך עדיין אינו מוצא בליבו אומץ לדבר בפירוש על שלום בין שני עמי הארץ ומחפש דרכים לחזור אחר מצביעים אשר ממילא לא יצביעו בעדו".

במקום להמליץ על הצבעה בעד מפלגות שהן שמאלה מן העבודה, עושה עמוס עוז "רוורס" ומזהיר, כי מפלגות השמאל אולי "תתגוננה את הגדלת ייצוגן ותהיה להן סיבה למסיבה, אבל אם יובס המערך, בשלטון תהיה ממשלת שרון לוינגר". כמובן שזו שטות מוחלטת, שכן כל קול למפ"ם, למשל, (או רצ), נותן ממילא לרשותו של שמעון פרס לצורך הרכבת הממשלה בראשותו.

אבל עוד בטרם נפתחו הקלפיות, כבר נרקמת שותפות חדשה־ישנה בין הליכוד והמערך. הצמד וויליר־שיטרית טען בקול ישראל, כי אפשר להמשיך בשותפות. שיטרית טען, כי ההבדלים בין שתי המפלגות הם "זעירים ביותר" ואילו ווילי מוכן להמשיך בשותפות זו לתקופת מה, כדי לנצל אותה לשינוי שיטת הבחירות. עמוס עוז כבר שכח, כנראה, כיצד המליץ על הקמת ממשלת אחדות לאומית בשנת 1984. כעת הוא עומד בפני המלצה דומה. בתמונה הכללית של מערכת הבחירות.

ראוי לציין את תופעת התחדשותה ותחייתה (בדעת הקהל) של מפ"ם. מפלגה, אשר במשך עשרים שנה כאילו נעלמה מן הזירה הציבורית, הצליחה במשך פחות משנה להתחדש, לגלות אוהדים רבים, שהיו רחוקים כל עוד שמפ"ם היתה מסוגרת בתוכה, בלבטיה ובוויכוחיה הפנימיים. הבחירות האלה, עם כל הסיכון שבהופעה ציבורית אחרי שהייה ממושכת תחת כנפי המערך, עשויות לשמש זריקת מרץ אדירה, אשר תגלה מפ"ם חדשה. לכל הישג אלקטוראלי שיושג על־ידה יהיו משקל כפול ומכופל, גם כחיזוק חשוב של גוש השלום, אשר יתכן כי יקים ממשלה בראשות פרס, וגם כפתיחה חדשה ונמרצת למפ"ם העצמאית.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים:
עמית אנשר בתומסון

על הפרק

יום המבחן

יום הבחירות יהיה יום מבחן שבו יידרש ניקוז כל המאמץ שהושקע — ארגוני והסברתי — לידי כוח פוליטי

חנן ארז *

לתוצאות הבחירות לכנסת הי"ב תהיה השפעה מכרעת בשני נושאים:

האחד — האם תקום ממשלה שנושא השלום והמאבק על השלום יהפוך מסיסמה שדופה למאבק עקבי המבוסס על הערכת מצב ריאלית, נכונות ופתיחות לניהול משא־ומתן עם כל הגורמים הרלבנטיים באזור, לרבות אש"ף, והכרה שכל פתרון חייב לכלול בתוכו שטחים תמורת שלום, פתרון הבעיה הפלשתינית ושמירת אופיה היהודי דמוקרטי של מדינת ישראל.

השני — האם תקום ממשלה ששינוי המדיניות הכלכלית הנוכחית יהפוך לנושא המרכזי והראשון שבו תטפל — מדיניות שתצטרך להבטיח את המענה לכל המגזר היצרני בארץ דרך הורדת שיעורי הריבית הריאלית ל־3־5 אחוזים לשנה, ובפריסת חובות בגין הריבית המטורפת של 4 השנים האחרונות, בהעלאת השכר לציבור העובדים, בעידוד היצור והצמיחה ובהפיכת הכלכלה למשרתת יעדים חברתיים ולאומיים.

ומכאן למפ"ם: השאלה שכולנו שואלים את עצמנו היום, האם באמת עשינו את כל אשר היה בידנו לעשות על מנת לשנות מציאות ולהיות אחראים לעתידנו וגורלנו, והאם ההכרעה על בנייתה המחודשת של מפ"ם ככוח פוליטי־אקטיבי היתה הכרעה נכונה, שתרמה ועשויה לתרום בעתיד לשני הנושאים הנזכרים לעיל.

נדמה כי היום, למרות הוויכוחים וההתלבטויות הקשות שליוו אותנו עד לא מזמן, עד ועידתנו האחרונה ב־5־7.5.88 — האם יש סיכויים לאור היערכות כל־כך ממושכת? האם אנו רלבנטים במציאות הפוליטית הישראלית ב־1988? האם אנו מאמינים בעצמנו — ויכוחים אלה הוכרעו, דרך מאבק עקשני, התמדה ומסירות והפכו לנחלת העבר.

הקו האסטרטגי שבחרנו בו: האם יחוברו בתחום החברתי־כלכלי, יצירת הקשר המחודש עם ציבור העובדים, העבודה היום־יומית והאפורה שנעשתה ב־4 השנים האחרונות על־ידי אותם עשרות והיום מאות פעילים מהעיר, מהקיבוץ והכפר, כל אלה מתחילים לתת פירותיהם.

הידהמותה של תנועת השומר־הצעיר למערכת הבחירות של מפ"ם, והתחושה הטובה המוקרנת היום, רגע לפני, מהשטח, האהדה בה מפ"ם מתקבלת בציבור, וההערכה לתשדירי הבחירות בטלוויזיה, מוכיחים את התשתית המוצקה שנבנתה ואת עמדותיה ומאבקיה של מפ"ם עם ציבורים גדלים ומתרחבים בנושאי המדיניות הכלכלית של הממשלה.

ניתן כבר היום, רגע לפני, להעריך שמפ"ם תצא מהבחירות כמפלגה מתחדשת עם מסר יחודי ואהדה גדלה והולכת שתבוא לידי ביטוי עם סיום ספירת הקולות.

עם זאת, לכולנו, יום הבחירות הוא יום המבחן, יום שבו נצטרך לנקז את כל המאמץ שהושקע — הארגוני וההסברתי, לידי כוח פוליטי למצביעים למפ"ם.

הדבר בידנו — כל אחד בדרך הצבעתו שלו ובתרומתו היחודית להצלחתה של מפ"ם כפתח לשינוי הכיוון שנהוג לנו בימים אלה.

* הכותב הוא מזכיר מרכז מפ"ם ויו"ר מטה הבחירות

וזוהי רק ההתחלה

גם אם לא תזכה מפ"ם במנדט הרביעי והחמישי, אנחנו פה. ולהרבה זמן. כל השאר זאת עבודה, עבודה, עבודה.

לוי מורב

דבר מוזר קרה לכמה מידידי בדרך אל הקלפי. מה שנראה להם לפני חודש כאלטרנטיבה בלתי אפשרית — מפ"ם נראית להם היום, כלומר מחר, כאפשרות הרלוונטית היחידה. מה שנראה בעיניהם כהצבעה עבור משהו מיושן ואנכרוניסטי שאבד עליו הכלח, קיבל פתאום מעמד של אלטרנטיבה אפשרית, ובסופו של התהליך הנפשי והמחשבתי, כבחירה רצויה ומרעננת.

מה קרה בחודש וחצי שחלפו עברו ביעף? האם רק תשדירי הטלוויזיה "אשמים" בתהליך או שיש כאן גורמים עמוקים יותר? מה אנחנו יכולים ללמוד ממה שקרה גם לפני שהוטלו המעטפות עם עשרות אלפי הפתקים מפ"ם. על עובדה אחת אין ערעור. החוק המונע הופעת פוליטיקאים בכלי התקשורת הממלכתיים האלקטרוניים (רדיו וטלוויזיה) פעל לטובת מפ"ם. אם בימים כתיקונם לא יורדים מכבי רצ מגלי האתר וממסך הטלוויזיה, הרי בחודש האחרון ההזדמנות היחידה לשזוף את עינינו בזיו פניהם היה בתשדירי התעמולה. למפ"ם שהתקשורת לא פינקה אותה בארבע השנים האחרונות, היתה סוף סוף הזדמנות להשיג מה שהיא מבקשת לעם ישראל כולו — הזדמנות שווה. התוצאה היתה מהממת. בעוד תשדירי רצ מריפים ריח חריף של כוכבים — מרוב כוכבים לא ראו את השמים, הצליחו תשדירי מפ"ם להעביר מסר פוליטי ישיר, אמין, ענייני וחדשני. פתאום התברר לצופים שאפשר להיות סוציאליסט בלי להיות עבש. שאפשר להיאבק על זכויות העובדים בלי להיות יחומאלי, ובעיקר ששמאל הומניסטי וציוני חייב להרים את שני הדגלים — דגל השלום ודגל השוויון החברתי. התברר שאי־אפשר להציג במקום הסופר־מרקט של המערך מיני־מרקט של רצ ולקוות שהבוחרים לא ישימו לב. אי־אפשר למכור בחבילה אחת גם את רן כהן וגם את מרדכי וירשובסקי במסווה של מצע חברתי כלכלי הטוב לכל העונות.

נציגות אמינה

פתאום התברר גם למפ"ם וגם לאנשי הקיבוץ הארצי שיש חיים אחרי ומחוץ למערך. שיכולה להיות זהות אינטרסים בין השכיר קשה־היום, האינטליגנט הצפון תל־אביבי והקיבוצניק הנאנק תחת עול החובות. המסר הסוציאליסטי הפתוח, הלא־דוגמטי והיצירתי, נשאר רלוונטי וחיוני. רק כאשר נמצא לו הנושא הארגוני־האנושי והמפלגתי היכול לתת לו ביטוי פוליטי קונקרטי הוא חוזר להיות אפשרות של ממש. לא יכול להתקיים מאבק למען חברה צודקת יותר ושוויונית יותר ללא מאבק לשלום ישראלי־פלשתיני. לא יכול להיות מאבק לשלום אזורי ללא סולידריות חברתית. פועלי מספנות ישראל, אליאנס וסולתם לא יעבירו בטווח הבינוני והארוך את תמיכתם הפוליטית־רגשית מהליכוד לשמאל ללא מאבק יומיומי ורצוף. עברו הזמנים של סאלח שבתי. מי שרוצה את קולם צריך להביא קבלות. מפ"ם הציגה הרבה קבלות.

וזאת רק התחלת הדרך. מפ"ם יכולה להיות הכתובת לצירוף הקלאסי של מפלגות סוציאליסטיות: אינטליגנציה רדיקלית, אמנים, משוררים וסופרים אינדיבידואליסטים, עובדי כפיים המחפשים נציגות אמינה ומסגרת פוליטית שתיאבק על האינטרסים הבסיסיים שלהם, וחקלאים משכילים (קיבוצניקים) המבקשים לצאת מהמצוקה שנקלעו לתוכה ומחפשים שותפים מחוץ לגדר הקיבוץ. ישיבתה של מפ"ם בתוך חיקו החמים של המערך ערערה את השותפות הזאת וזרעה ייאוש. יציאתה של מפ"ם מהמקלט אל תוך התודעה הציבורית נפלה על קרקע פוריה. נגזר גורלה של המפלגה הוותיקה־חדשה הזאת לחזור ולהיות מושכת ואטרקטיבית רק אחרי שקרעה את עצמה במשך ארבע שנים של עבודה קשה, אפורה וכמעט טובה. אף אחד לא פינק אותה, אף אחד, כמעט, לא אמר עליה מלה טובה. מדי פעם זרקו מלה טובה על הח"כים הרוצים שלה, אבל לא הרבה יותר מזה.

הבחירות האלה צריכות להיות עבור מפ"ם קטליזטור, ואין זה משנה כמה מנדטים היא תקבל. הבחירות האלה חייבות להוות מנוף לחידוש הקואליציה הקלאסית ליצירתו של כוח פוליטי, שיהיה אבן שואבת לרנסנס אמיתי של התחדשות מחשבתית, שינוי מסגרות ופתיחות מירבית. לפני ארבע שנים פתחה מפ"ם את שעריה לשמאל הציוני. את התשובה המזולזלת של רצ קיבלה מפ"ם יום יום. ולזול שהגיע לשיאו בהחלטת רצ להעדיף חתימה על הסכם עודפים עם המערך. מפ"ם היא היום כתובת. גם אם לא נזכה במנדט הרביעי והחמישי, אנחנו פה, ולהרבה זמן. כל השאר זאת עבודה, עבודה, עבודה.

כמה שווה הסימפטיה

יורם בר

— כמה עשרות אלפי דולר יגרמו לך לעבור אלינו ולעשות לנו את התשדירים?

— אין על מה לדבר.

— בכמה אתה רוצה?

— תשכח מזה.

— תגיד סכום, כמה שאתה רוצה, אנחנו נשלם, רק תבוא לעבוד אצלנו.

— לא.

כך בערך התנהלה בטלפון שיחה בין אדם מרכזי במטה ההסברה של אחת משתי המפלגות הגדולות לבין אחד מאנשי צוות ההפקה של תשדירי הבחירות של מפ"ם. המציע היה מוכן לקבל אליו את כל צוות ההפקה שעבד עם מפ"ם. בעניינים אלה אין בושה ואין סנטימנטים. אם המחוזר היה נענה לחיזור, יתכן שהוא וחבריו היו יכולים להיות מסודרים לכל חייהם. בסכומים שהמפלגה המחזרת היתה מוכנה להעניק עליהם. אך הם סרבו. אחת הסיבות לכך היתה, שבמהלך העבודה על תשדירי הבחירות של מפ"ם, הצוות כולו "נסחף" בנתיים פוליטית, ומקצוענים סתם, הם הפכו למאמינים במסר של מפ"ם ובדרכה.

הסיפור הקטן הזה, משולי מערכת תשדירי הבחירות של מפ"ם, מופיע בעילום־שם כדי שלא לפגוע ביחסי העבודה שיש לשני המשוחחים מחוץ למערכת הבחירות. יש בו כדי ללמד עד כמה זכו תשדירי מפ"ם להערכה בין אנשי המקצוע. היתה תמימות־דעים בין מביני עניין, כי תשדירי מפ"ם היו בדרגה אחת מעל תשדירי המפלגות האחרות. יותר מזה, נוצר רושם שמפ"ם היתה אחת המפלגות היחידות ששיפרה ללא היכר את מעמדה ואת דימויה באמצעות התשדירים. לא מדובר רק בתחושה של המפ"מניקים עצמם. אורי אבנרי, בגליון "העולם הזה" האחרון הביע דעתו, כי מפ"ם הצליחה להתרומם בצורה מפתיעה בזכות השידורים, גם חיים גורי ב"דבר" התבטא ברוח דומה. הם לא היו היחידים שחשבו כך.

צוות יצירתי

מפ"ם הציבה את אבו וילן מנגבה כאחראי על תשדירי המפלגה. ראש צוות ההסברה בחודש הראשון היה יאיר צבן ואחר־כך החליף אותו אליעזר (ג'נו). המשימה, שניצבה לפניהם היתה קשה: לשבור את התדמית הזקנה של המפלגה. לאחר 20 התשדירים שהוקרנו בעברית (17) ובערבית (3), ניתן לומר שהמטרה הושגה. הצוות שהכין את התשדירים כלל, פרט לרונן ווילן, גם את התסריטאי עוזי פלר, את הבמאי ערן ריקליס, המפיק אייל פלר (בנו של עוזי), התסריטאי דורון נשר, ובמאים נוספים: קרליס ירושלמי ואוחמר מסרי, וכן היה וולפר משריד, שעזרה בהפקה.

היה זה צוות של חברת "עידן חדש", שנבחר אחרי שבשלב התחלתי התנהל משא־ומתן עם כמה חברות, ביניהן הגדולות בתחום, כמו ג.ג., "טלעד" ואולפני הרצליה. הוחלט לעבוד עם "עידן חדש" בגלל הצוות היצירתי שלה, שנראה צעיר ורענן יותר. הגישה היתה להעדיף מוחות תוססים על־פני הפרדה בין הדרג הפוליטי לדרג המקצועי. כולם עברו

צוות מקצועי צעיר ותוסס אחראי להצלחת תשדירי הבחירות של מפ"ם. נותר לחכות ולראות כמה קולות זה יתרום

כצוות אחד, והחליטו ביחד על הקו והביצוע. הקו שהוחלט עליו היה להעביר מסרים בצורה ישירה וברורה. הקושי היה בהעברת המסר הכלכלי־חברתי של מפ"ם, בלי להישמע ארכאי ומיושן, הן מבחינת המילים והן מבחינת שפת הטלוויזיה. לדברי אבו וילן, לאחר שבנו את הקו, בנו עליו משבצות־שידור. שעליהן שמרו לאורך כל הדרך, בלי שנאלצו לשנות את התוכנית המקורית.

היו מעט לחצים פוליטיים על הצוות, ואלה שהיו, נעשו בהתחשבות ולא נוצרו מתחים סביבם. כנראה שאי־אפשר להימנע מזה. אך היו גם דוגמאות אחרות: לתשדיר הפתיחה הקליטו את ח"כ אלעזר גרנות, המזכ"ל, שאמור היה להציג את הנבחרת לכנסת. מסיבות של מבנה התשדיר ואילוצי זמן, שקלו בצוות להוציא את גרנות מן התשדיר. אבו וילן קרא לגרנות ואמר לו זה. גרנות הסכים, והם נפרדו ברוח טובה. ספק אם במפלגה אחרת זה היה נגמר כך.

שלושה נושאים

ווילן הצוות ידע, שאסור להם לעשות שגיאה טכנית או פוליטית, ולכן גם אחת בלבד רע, למשל, יכולה היתה "לפשל" בשניים או שלושה תשדירים, בלי שהדבר יפגע במעמדה הציבורי. תקלה אחת בתשדירי מפ"ם, והתגובה היתה עלולה להיות: "הזקנים הלא יוצלחים הללו".

כדי להגיע לשלמות זו, הם עבדו קשה. על תשדיר בן שתי דקות, שבו הופיע ח"כ יאיר צבן, הם עבדו איתו במשך 9 שעות. לשיפור העברת המסר באמצעות צבן, הוחלט שהוא יופיע ללא משקפיים, בלי טלפרומטר, דבר שחייב את צבן ללמוד בעל־פה את הטקסט. הוא עשה זאת בקלות.

בקטע עם הבאולינג, הצוות רדף על המסלול, אחרי הכדור, מצלמה ללא צלם, ששווה 70 אלף דולר. הפחד מפני הינזקות המצלמה, גרם לצוות לרוץ אחריה, מחשש שזו תסטה ממסלולה ותיפגע. המצלמה לא נפגעה, ויצא קטע מוצלח מאוד.

שלושה נושאים העבירה מפ"ם בתשדיריה: הנושא החברתי־כלכלי, נושא השלום, ונושא שלישי שהשתלב בשניים הראשונים, אך גם עמד בפני עצמו — נושא התדמית. שני סרטים הוקדשו לתדמית בלבד: "למה מפ"מס" שבו הופיעו צעירים תומכי מפ"ם, והסרט שבו הופיעו אישים שונים שהצהירו על הזדהותם עם מפ"ם.

בנושא ההתיישבות והמשבר בחקלאות, שברו את הראש הרבה זמן, עד שדורון נשר התסריטאי הציע את "אבנר והאבוקדו". דורון נפגש עם מיטב הכלכלנים של מפ"ם, לפני שגיבש את ההצעה. הוחלט ללכת על אנימציה בביצוע אמן מן השורה הראשונה: יוסי אבולעפיה. הדימוי הצליח והתשדיר נקלט בכל שכבות הציבור. לגמרי במקרה, באותו שבוע, הוחלט באוצר להעניק למגדלי האבוקדו פיצויים על נזקי הטבע, שמהם סבלו השנה. מגדלים שהתקשרו לאוצר, לבירור פרטים, נענו בבדיחות. על־ידי פקידי המשרד: "אנחנו מדברים רק עם אבנר".

האפקטיביות של התשדירים היתה כל־כך גדולה, וההתלהבות והמסירות של הצוות היתה כל־כך עמוקה, שאת 20 התשדירים סיים הצוות, כאשר כולם, עד אחרון הצלמים והמקליטים, החליטו שיצביעו מפ"ם. איש מהם לא חשב מפ"ם לפני־כן. בעל חברת ההקלטה, שבה הוכנו תשדירי מפ"ם לרדיו, אמר לווילן אחרי כמה תשדירים: "אלה העמדות של מפ"ם? לא ידעתי, אבל זהו השתכנעתי, אין מה לעשות, הפעם אני מפ"מי".

עתה, לא נותר אלא לחכות ולראות כמה קולות תייצר הסימפטיה. אם תהיה הצלחה בקלפי, מפ"ם תצטרך להעניק את המדליות הראשונות לצוות, שהכין את תשדירי הטלוויזיה.

בריקדות של קרטון

מערכת הבחירות הזו, מבחינת תכניה, היתה החמצה: השלום הוחמץ משני הצדדים, הנושא הכלכלי, כפי שהובא על־ידי שני הצדדים, היה מביך. הפתעת המירוץ — מפ"ם

רוביק רוזנטל

התאמתה התחזית שתשדירי הבחירות בטלוויזיה ישתלטו על מערכת הבחירות. המודעות בעיתונות שימשו לחץ לקישוט, חוגי הבית ברכוד סביבם, השידורים ברדיו היו מיותרים ומייגעים. לא היו כמעט עצרות. שיחות הרחוב, ההשוואות ומקור העניין התמקדו בתשדירים.

התאמתה, בעקבות זאת, התחזית שזו תהיה מערכת בחירות שוממת וחסרת רוח קרב, מערכת בחירות מן הכורסה, ההופכת את אישי הציבור סופית לתדמית עצמם, ואת המפלגות לבריקדות של קרטון.

מבחינת תכניה היתה מערכת הבחירות הנו החמצה. נושא השלום הוחמץ משני הצדדים. הליכוד עט על כל הצעת פתרון של המערך וניסה לנטרל אותה בסגנון המתנך של ביבי או בסגנון המגיידות הבגיני, אבל לא הביא תוכנית משכנעת משלו. המערך נטרל את עצמו על־פי המסורת המפא"יניקית ברוטב רפ"י: כל אזכור של תוכנית שלום מלווה בתיאור של תוכנית ביטחון. כל דקת פרס מלווה בדקת רבין. התוצאה: תוכנית השלום של המערך, אם יש כזו, נראתה מסובכת ועל רקע תגרר האלקטרונית אפילו מפחידה, ובענייני ביטחון הוכח סופית שרבין הוא הטוב במסבירי הליכוד.

הנושא הכלכלי־חברתי, כפי שהובא בידי המפלגות הגדולות, היה מביך. אחרי ששני הצדדים הביסו בפעם החמישית את האינפלציה, לא נותרו בידיהם קלפים כלשהם. הסיבה ברורה: כל אזכור ביקורתי של המצב החברתי והכלכלי הוא גול עצמי. יתר המפלגות, פרט למפ"ם מחד ושינוי מאידך, נמנעו באופן עקבי מטיפול בנושאים האלה.

על פניו לא נראה המאבק בין המפלגות הגדולות משכנע. ממשלת האחדות, וההטבות הכרוכות בה, הפכה אלטרנטיבה קורצת, והיא נטרלה את עוקצי הקרב בין הגדולות גם אם לא תמיד באופן מודע. המאבק בין המפלגות בתוך קבוצות המשנה היה חריף יותר.

מערכת בחירות הבנויה על היעלמות. קיסרי ההסתדרות נעלמו. הקיבוצים נעלמו. שרון ולוי, ובמידה רבה שמיר, הוצנעו. מי שלא נעלם היה פרס, שדמותו השתלטה על שידורי המערך, שלא בטובתם. גם זו תופעה אופיינית למערכת בחירות שבעה ואסקפיסטית.

הפתעת מערכת הבחירות — מפ"ם, שהתחילה כאנדרדוג וצברה תנופה ואהדה. גם כאן יוכיחו התוצאות אם יש קשר בין מערכת בחירות מוצלחת לתוצאות בקלפי.

כמה מסורות לא השתנו במערכת הבחירות הזו, והן מייחדות את ישראל במשפחת העמים: ריבוי מפלגות בריא; ניסיון פתטי של כמה קבוצות תמהונים להיכנס לכנסת או לפחות לקבל שעות שידור. סימן השאלה העיקרי: האם תתבטא ירידת המתח במערכת הבחירות בירידה באחוז המצביעים. אם כך יהיה הדבר, יהיה זה עוד אחד מסימני הבאושים של ממשלת האחדות הלאומית.

שלושה מאוכזבים

"העיתונים עמוסים שטויות של בחירות", "התשדירים שעממו", "הניחושים חסרי טעם" — סילבי קשת, פרופ' עמנואל גוטמן וחיים גרינברג מסכמים את מערכת הבחירות

אלישבע איילון

אחרי שסיכמנו כל מה שהיה לסכם — בראיונות, בתצפיות, במשאלים, בניתוחים ובמסקנות אינספור, מעל, מתחת ובין דפי עיתון יגעים — לא נותר אלא להציע סיכום נוסף, במעט סופי.

סילבי קשת, עיתונאית; פרופ' עמנואל גוטמן, יו"ר החוג למדעי המדינה באוניברסיטה העברית; וחיים גרינברג, פרסומאי, מסכמים את רשמיהם ממערכת הבחירות.

סילבי קשת: "מה כבר יש לומר, כל העיתונים של שבת היו עמוסים שטויות של בחירות. התעסקו בשטויות ולא נגעו בעניינים החשובים. במקום נשות הכרה, שהתעשות את עצמן, התרכז עם ישראל בשידורי בחירות. אותי מעניינת כרגע רק התוצאות, ואני לא מאמינה שיש בינה ובין התשדירים איזה קשר מחייב, במיוחד לא בינם לבין הקולות הצפים."

פרופ' עמנואל גוטמן: "התשדירים לא השפיעו עלי, בכלל, רק שעממו אותי. כלל אלה של המפלגות שאליה אני משתייך, ממש אכזבה. מה שהרגיז אותי במערכה הנוכחית הזאת זה שאנשים עמדו מול מצלמה ובמצח נחושה אמרו לעם דברים, שבהור שאינם נכונים. בסך־הכל זאת היתה מערכת בחירות אומללה. אני לא חושב שמישהו יכול ממש לנבא את תוצאות הבחירות. אבל דברים אלה הם פחות חשובים. מה שחשוב באמת זה איזו ממשלה יכולה לקום אחרי יום שלישי."

חיים גרינברג: "הדבר הכי בולט במערכת הבחירות הנוכחית הוא כישלונו הטוטלי של המערך את הפוטנציאל שהיה לו, איבדו כיוון, ולמעשה מלכתחילה לא יצא מנקודת־מוצא נכונה. אין ספק שהתשדירים השפיעו, אבל אני אישי לא יכול לומר עד כמה. תשדירים אף פעם לא מעבירים 20 מנדטים מגוש לגוש, אבל גם שני מנדטים של הקולות הצפים לכאן ולכאן יכולים לשנות את כל התמונה. כל ניחוש לגבי יום שלישי יהיה חסר טעם."

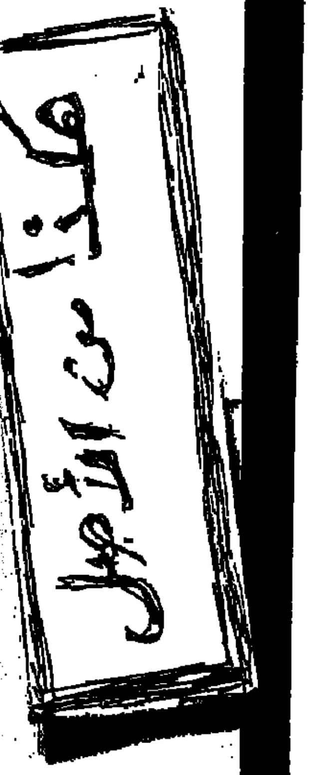

תערוכות חו"ל | בהונגרית בלבד

דורית קדר

המוזיאון לאמנויות יפות בבודפשט אינו מוכר דיו לקהל הרחב. בדרך כלל נוסעים לבקר במוזיאונים ברומא, פלורנץ ונציה, בלונדון, פריז, מדריד, אמסטרדם... אך אין מרבים לבקר בבודפשט. אמנם שהבקור כאן מצריך ארך אפיים וסבלנות רבה, שכן אין מילה אחת של הסבר בשפה זרה. הכל מוצג בהונגרית. הדברים האמורים לגבי מוזיאון מעניין אחר כמו המוזיאון הלאומי של בודפשט, שבו מוצגת ההיסטוריה מתחילת ימי הביניים (במקרה זה יש אמנם הסברים מעטים, אך הללו בלתי מספקים והצופה הולך כסומא). יש לציין עם זאת שהמוזיאון לאמנויות יפות התחיל להתעורר לאחרונה בעקבות המודעות להדים שהוא עשוי ליצור בגין עבודותיו המופלאות ועל כן הוציא לאור קטלוג מפואר מאוד הכתוב באנגלית. על כל מקרה — לשוחרי האמנות זהו מוזיאון בגודל רבה. הם ימצאו כאן ג'וטו לא כה מוכר המקרב באופן הציור לסימבוליסט כאודילון/רדון מהמאה ה־19. ג'וטו צייר ראשו של מדונה בגוונים אפרפרים ועדינים מאוד עטוף בכמות לבנה, העיניים ירקרקות וסימון באדום דק מאוד מונח על קצה האף החול מתגבה כאשר אף הצדודית בחלקה מסומנת באדום. אילו לא היה מסומן שהיצירה משתייכת לג'וטו בראשית הרנסנס, הרי שבקלות ניתן היה למקמו, כאמור, בסוף המאה ה־19.

דיוקן מעורר עניין הוא זה של "איש צעיר", על־ידי הצייר האגדי ג'ורג'יונה. אמן אשר דיו רב נשפך מזה שנים, מצד חוקרים השואפים למצוא את המשמעויות הצפונות ביצירותיו. דווקא היעדר פירוש חד־משמעי ואוירת המסתורין הנסוכה היא שגורמת לצופה להיות חלק פעיל בהסתכלות התמונה. ג'ורג'ונה תמיד מפליא מחדש. כאן הוא כאילו מציג "רדי מייד" מצוייר. נער שחלק משיערותיו כהה וחלק ארוך יותר אדמדם מתואר מסתכל על דבר מה שאינו ברור. יש כן את ההתכנסות האופיינית לאמן זה, הרושת שלא לגלות את הכול. נער זה הינו בעל תווים של נערה צעירה ורגישה. ניכר כי האמן בחר בדמות אצילית ורגישה אשר אף כף יד רפויה מעידה על כך. העניין אשר הינו בשני פסים של הרבד התחתון של התמונה ובחלק המשמש כרקע לדמות. בחלק התחתון שני פסים, אשר באים לייצג מעין שולחן כאשר הפס הקרוב לשוליים כהה יותר מאשר זה הקרוב לדמות. על הפס הזה "מונחים" שלושה פריטים אמבלמטיים לחלוטין שנראים כאלו "הודבקו" ובלתי משוייכים. הרקע עצמו עשוי מאותם חומים וצהובים והוא מופשט לחלוטין.

בנוסף לתרומתו הידועה של ג'ורג'ונה בתחום הדיוקן הלירי, אותו החדיר לונציה, הרי שיש כאן שילוב בין תפיסה ריאליסטית שירית לבין רקע ו"שולחן" מופשטים לחלוטין כאשר הפריטים שטוחים. אולי דווקא הגורמים היותר "מופשטים" ביצירה הם הם — שמעניקים לה את אותה לירית קסומה.

דיוקן מרהים אחר הוא זה של הדוג'ה מאקאנטוניו טרוויזאני, על־ידי טיציאן במחצית הראשונה של המאה ה־16. מבעד למעטה מפואר של ברוקדה אדומה רקומה בחוטי זהב מתגלה בד משיי יותר בצבעים קרובים, ויד אחת האוחזת במטפחת רכה עטורה בטבעת. "הסביבה" כולה אדמדמה והדרגות הצבע — מכוסאת היטב ומשמש אור לבאות (אימפרסיוניזם). הגוונים האדמדמים מוקרים אף את הפנים כאשר דווקא הזקן, שהוא בחלקו חום ובחלקו מעלה שיבה — מהווה כעין קונטראפונקט למשפחת האדומים בלבנים חומים התואמים לחום העיניים. אין ספק שטיציאן רואה את קשיחות האיש העומד בפניו, את החשיבות העצמית האופפת אותו אלא שחוש ההתבוננות המדהים שלו מצטרף לחישובים אסתטיים צרופים העושים כל דיוקן של טיציאן — חגיגה גדולה.

אם ג'ורג'ונה לירויקן וטיציאן מהווה תערובת של אסתטיקן ופסיכולוג, הרי שרפאל בדיוקן של "פיאטרו במבו" מפגין, אולי, יופי מוהלט. אין פה אף את הסטמינה של ג'ורג'ונה (על אף ששני הדיוקנאות הנדונים כאן כבראה מיוחסים למשוררים ואנשי רוח, ואת עדינות הנפש של המצוירים ניתן בהחלט לקלוט על פי הטיפול הציורי, הן של ג'ורג'ונה והן של רפאל). מה שכן יש כאן, וניתן לקבוע זאת ללא היסוס מרובה, הינה הרמוניה ונינוחות נהדרת, הנימה מסורתית יותר ומשוייכת למסורת של המאה ה־16. ניתן על כן, לראות נוף מסתמן מאחורי הדמות, שמהווה את מרכז היצירה, נשענת, על סף דק מאוד ורוצה לסמן מסתן אידיאי של חלון. הצבעוניות עמומה מעט, כאילו נצרפה מחמר חלומי, קווי המתאר רכים ואף מבע הדמות עצמה שטוח במקצת ויוצר תחושה של אדם שהוא לא מוחשי, אלא שיש כאן כאילו ציור של ציור.

היופי הרב שהוא מנת חלקו של רפאל מתבטא כאן בישירות ואף ברעננות רבה שכן הציור הוא אחת מהיצירות הראשונות (בהחלט מתבקשת כאן השוואה עם דיוקן המונה־ליזה המאוחר יותר של ליאונרדו. לאו דווקא בעקבות המיסתורין שפוקדת את המונה־ליזה. אצל פיאטרו במבו אין מיסתורין פסיכולוגיים. הצופה בו יכול להרגיש ללא קשי רב שעומד כאן אדם צעיר מלא בטחה הן במעמדו והן הודות להופעתו החיצונית. הקרבה ליצירה הגדולה של ליאונרדו הינה, כאמור, בהנחת הצבע, בעמעום ברטט הצבע, בהעלמת קווי המתאר וברוך המעורפל של העשייה עצמה. ראה את אוורי העפעפיים ושולי קו השיער התחתון בעיקר וכן את ה"תחרה". זו האחרונה נראית ממבט מרוחק ממש ככבר של תחרה אך מקרוב, כמו ציור אימפרסיוניסטי, מדהים להיווכח במשיכות הצבע הלבן והתרת מריחים אווריריים בתוכו. החשיבה המופשטת מוצאת ביטוי, אם לא בהתרשמות הכללית הרי שבבירור בעשיית הפרטים עצמם ובהשטחה השולטת בכל הנוגע לדמות עצמה.

אחד מהדיוקנאות הנהדרים שבמוזיאון הוא של דומניקו פטי (צייר שאינו מוכר דיו אלא לאותם אניני טעם שעשויים לראות בפטי מעין סימבוליסט ראשון, ברוח סוף המאה ה־19). פטי דווקא מקבל השראה, במקרה זה, מ"נערה ישנה". היא אינה מסגינה נוכחות ערה. הקומפוזיציה מעוררת עניין, שכן היא חזיתית והדמות מתוארת לפנינו נשענת על מיטתה, שנראית מהצד הקדמי. ה"מיטה" או המשענת עשוייה מברוקדה מצבע יין עשירה בחוטי זהב (ראה את הברוקדה של טיציאן המתוארת לעיל. הנערה מניחה ראש עתיר שיער חום ומבריק מתחנן בין פרחים מלאכותיים ותכשיטי פנינים — מעל זרועותיה. אלה הן מעט מלאות ואוחזות מטפחת בלבנים ובוקעות משרוולים של בד אוורירי ורק עד מאוד. אולי אכן ישנה הדמות, או שמא מאוהבת, בוכיה, מכונסת, קצה האף והעפעפיים משוכים בארמומיות מה, והאווירה מתמלאת מעין שלווה ותוגה ואותה רוח מפוייטת שכה אופיינית לאמן נהדר זה.

השפעת ג'ורג'ונה ניכרת בדיוקן של טינטורטו — הפעם הדמות היא יותר מבוגרת, נבלעת — כמו אצל ג'ורג'ונה — בתוך הרקע (ראה כמובן השוואה והשפעה על אופן חשיבתו של רמברנדט). העור אדמדם ומתחיל להראות אותות של נבילה לחלוחית העין שפסקה מלראות היטב מסומנת בקו רקיק ולבן הממוקם מעל עור אדמדם של העפעף התחתון, הנגבות משאירות עקבות של בלונדיניות שחלפה ובצדודית השיער כמו גם על חלק מהזקן החלו פושטים הצבעים המאפירים. לעומת הדמויות הצעירות שתוארו עד כה — אדם זה אמנם פונה החוצה, אל הצופה אך מבטו נכלא והוא אינו ממש מביט על מציאות חיצונית אלא כנראה על איזו שהיא הוויה פנימית של הירהורי סוף הדרך.

(המשך של הסקירה במוזיאון לאמנויות יפות בבודפשט — בשבוע הבא).

ביקורת קונצרט
באך מבית טוב

אורה בן־דרור

דניאל בנימיני — כינור וויולה. שלו עדי־אל — צ'מבלו. ערב סונטות לי.ס. באך שבת 29 באוקטובר מוזיאון תל־אביב.

היה זה ערב שכולו באך. חמש סונטות נהדרות לכינור/ויולה לליווי צ'מבלו, נוגנו בזו אחר זו באיכות עקבית. זוג המבצעים מצא ביניהם שפה משותפת שאפשרה לו פתיחות וגמישות בניהול הדיאלוגים המוסיקליים.

הפתיחה בצ'מבלו בפרק השני בסונטה ברה מינור מספר 1017 הובילה לכיוון אחר, ובנימיני הסיט אותה בנמרצות קדימה. רק הודות לאותה פתיחות ויכולת התקשבה ההדדית שלהם, זכינו לשמוע פרק מגובש כזמשך. את הסונטה בסי מזור מספר 1014 פתח שלו עדי־אל בפרק האיטי בנגינה נהדרת, מלאת רגישויות והבנה, והכניס את הכינור לאווירה הנכונה.

ההתאמה בין שניהם הגיעה לשיאה בסונטות לוויולה וצ'מבלו, שהיו הרבה יותר הומוגניות ומשכנעות באינטרפרטציה שלהם. משפטים ברורים, וחומר מבושל היטב. פרקי האנדנטה בשתי הסונטות האחרונות היוו מעין סיכום לשלוות הנפש של באך ולפילוסופיה שלו, ללא כל נסיון מצד הנגנים להיות יוצאי דופן, או קפריזים. באך סולידי מבית טוב.

הפרשה גדולה לחובות "כור" בבינלאומי הקטינה את רווחיות הבנק

הבנק הבינלאומי הפריש לחובות מסופקים 20 מיליון ש"ח, בעקבות תביעת הפירוק נגד קונצרן "כור", וסכום זה מהווה מחצית מכלל ההתחייבויות של "כור" לבנק הבינלאומי (כ־25 מיליון דולר). ההפרשה, המוגדרת במאזן הבנק כ"אירוע מיוחד", גרמה לירידה ברווחי הבינלאומי בחודשים הראשונים של 1988 לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי ירד ב־9.5 אחוזים והסתכם ב־34.2 מיליון ש"ח. הרווח מפעולות רגילות, לפני מס ירד בשיעור של 12 אחוז, ל־61.8 מיליון ש"ח.

ההפרשה הכללית לחובות מסופקים [illegible]

ביותר". כפי שפורסם ב"על המשמר", גורמים בנקאיים העריכו כי למשבר "כור" תהיה השפעה ניכרת על מאזני הבנקים, אולם מאזני הבנקים האחרים תלויים בהתפתחויות הבאות בפרשה, וכראשון השאלה האם יגיע הקונצרן להסדר עם בנקרס טראסט, הסדר שיביא להסרת התביעה בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

בתשעת החודשים של 88 ניכרת ירידה במרבית הסעיפים המאזניים של הבנק הבינלאומי. היקף המאזן ירד מ־5.67 מיליארד ש"ח ל־5.66 מיליארד ש"ח, והוא מוסבר בשחיקת מרכיב המט"ח (בעיקר המטבעות האירופיים) בהשוואה לשיעור עליית הדולר. ירידה נרשמה גם בפקדונות הציבור, שהסתכמו ב־3.6 מיליארד ש"ח. בהון העצמי של הבנק נרשם גידול של כ־8 אחוזים והוא הסתכם ב־599 מיליון ש"ח. יחס ההון העצמי למאזן והלוואות הגיע ל־7 אחוזים.

הבנק דיווח, כי יתרות ההשקעה בבניינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים בכ־120 מיליון ש"ח, לעומת כ־132 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אנדה גרשון

משק עולמי

אלג'יריה עשויה לשנות מדיניות החובות שלה בעקבות המהומות

המהומות האחרונות באלג'יריה עלולות, לדברי בנקאים וכלכלנים, לאלץ את ממשלת אלג'יריה לבחון מחדש את מדיניותה בעניין פרעון חובותיה, לאחר תקופה בה סמכה יותר על משטר של מיתון מאשר על פריסת חובות.

"אלג'יריה נמנעה מפריסה ב־1986 (לאחר צניחת מחירי הנפט), אך יתכן שלא תוכל להימנע מכך הפעם", אומר אנדרו אטקינסון, כלכלן בכיר בבנק ברקליס הבריטי. לדבריו,"אין כל סימן שמחירי הנפט ישתפרו בשנה הקרובה, ועתה יש כלפי הממשלה דרישות חברתיות לוחצות, שהיא חייבת למלאן".

ממשלתו של הנשיא צ'ארלי בן־ג'דיד התנגדה לפריסת חובות. מאז הקטינה הירידה במחירי הנפט ב־1986 את ההכנסות מיצוא ב־40 אחוזים, העדיפה להקטין את היבוא, שמונן מהווה 70 אחוזים ממנו.

אטקינסון מעריך, שקרוב לשני שלישים מהכנסות היצוא של אלג'יריה מיועדים לשירות חובות החוץ, המסתכמים ב־24 מיליארד דולר. לדברי בנקאים צרפתיים, עומדת הממשלה השנה ובשנה הקרובה בפני גידול בשירותי החובות, בגלל ריכוז של מועדי פרעון הלוואות. בצטטם מנתוני הבנק העולמי הם מציינים,כי על אלג'יריה לשלם כ־5 מיליארד דולר ריבית וקרן השנה, ו־4.2 מיליארדים ב־1989. גובה התשלומים יירד ל־3.2 מיליארד ב־1990 ול־2.5 מיליארדים ב־1991. לדברי אחד הבנקאים, ב־1988־1989 חל ריכוז רב של מועדי פרעון. היתר הם סכומים של מה בכך.

בינתיים יישארו הכנסות היצוא של אלג'יריה בשנת 1988 מתחת ל־9 מיליארד דולר השנה זו השנה השלישית ברציפות, בעקבות ירידת מחירי הנפט והגאז, המהווים 90 אחוז מכלל היצוא, אומר אטקינסון. לפני 1986 הגיעו ההכנסות מיצוא ל־13 מיליארד דולר.

להערכתו, אלג'יריה רשמה אשתקד עודף של מיליארד דולר במאזנה המסחרי (בהנחה שמחיר חבית נפט הגיע ל־15 דולר), מאחר ששמרה על רמת יבוא נמוכה בהרבה מזו של 1985. אך במאזנה הנוכחי יש לה גרעון של מיליארד, בגלל הפתחות בסך 2.8 מיליארד דולר שנגרמה בעיקר על־ידי תשלומי ריבית וירידה בתקבולים מאורחים אלג'ירים העובדים מחוץ לארצם. במשך מספר חודשים יהיו קשיי נזילות, למן הרגע שתורגש השפעת הירידה האחרונה במחירי הנפט על הכנסות היצוא, מעריך פאטריק מון, יועץ כלכלי בענייני המזרח התיכון ואפריקה בבנק לוידס.

לדברי בנקאים, הסתייעו תשלומי החובות במחצית הראשונה של 1988 באשראי רשמי ובמלוות מסחריים מיפאן, המגיעים לפי האומדן ל־700 מיליון דולר, אך אין קשרי מסחר חשובים בין אלג'יריה לבין יפאן, מציין אחד הבנקאים. עתה, לנוכח התרעומת החברתית והבעיות הפוליטיות, עלולה יפאן לחפש מקום אחר לשם מילוי צרכיה האסטרטגיים (נפט).

אם תיאלץ אלג'יריה לשאת ולתת מחדש על הסדר לגבי החובות שעליה לפרוע, יש לצפות כי תפנה אל מועדון פאריס של המדינות הנושות, בטרם תפתח בשיחות עם הבנקים המסחריים. אך בנקאים מציינים, כי הסדרים חדשים מסוג כלשהו יהיו כרוכים במעורבות כבדה מצד בנקים מסחריים, מאחר שכ־80 אחוז מחובותיה של אלג'יריה מקורם באשראי ממקורות מסחריים. אולם בנקאים צרפתיים אומרים, שעד כה לא נראה שום סימן לפנייה אלג'ירית למועדון פאריס או לבנקים. מזכירות מועדון פאריס סירבה להגיב בנושא הזה.

דייויד מורגן, רויטר

אין קשר בין מניות "כיו־חקל" לבין "כור"

אין כל קשר בין המשא־ומתן שמנהלת חברת העובדים על מכירת חלקה במניות יכין־חקל לבין מצב העסקים של החברה — מסר עו"ד אריה גבע, מנכ"ל החברה. לדבריו, יש לחברת העובדים 50 אחוז במניות. 50 האחוז הנותרים הם בידי הסוכנות.

גבע מציין, כי כתוצאה מהפירסומים האחרונים עשוי להיווצר רושם כאילו יכין־חקל מעורבת בדרך כלשהי בפעילות "כור". הוא מדגיש, כי לא קיים שום קשר, לא ישיר ולא בעקיפין בין שתי החברות. לדבריו, ראשי כל בעל מניות למכור אותן כרצונו, ואין באפשרות ההנהלה להתערב בשיקולי בעלי המניות.

עסקיה של יכין־חקל כוללים בעלות על פרדסים, עיבוד פרדסים בקבלנות־משנה ובעלות על מפעלי תעשייה העוסקים בעיבוד תוצרת חקלאית טריה, בעיקר של הדרים. גבע ציין עוד, כי העובדה שמנהלים מגעים על מכירת מניות החברה מעידה על ערכה הכלכלי. הוא מקווה לשנת עסקים טובה עם פתיחת עונת ההדרים.

חיים מרגלית

בנה"פ מציע רווח רב־שבועי

בנק הפועלים מפעיל שני פקדונות חדשים בשקלים לתקופות של מספר חודשים, על רקע אי־הוודאות לגבי ההתפתחויות במשק בחודשים הקרובים.

פיקדון אחד, "רווח רב־שבועי", מאפשר להפקיד לתקופה המסתיימת בסוף ינואר 89 וליהנות מריבית קבועה בשיעור 14 אחוז לשנה. המפקיד יוכל למשוך את כספו אחת לשבוע גם במהלך התקופה, ולקבל ריבית באותו שיעור. בבנק הפועלים אומרים, כי ריבית זו גבוהה בהרבה מהריבית הנהוגה כיום בבנקים לגבי פקדונות רגילים לתקופה של 7 ימים.

הפיקדון השני, "בריזה רווחית", מאפשר להפקיד לתקופה של 3 חודשים ולקבל ריבית משתנה המבוססת על ריבית ה"פריים" או בריבית קבועה — לפי הגבוהה מביניהן. הריבית במסלול המשתנה תהיה בשיעור של "פריים" בתוספת 2 אחוזים לשנה (כיום 13.8 אחוז שלנה), והריבית הקבועה תהיה בשיעור של 14.5 אחוז לשנה. לדברי הבנק, הפיקדון הזה מיועד למשקיעים הרואים בהצמדת כספם לריבית ה"פריים" הגנה מפני התפתחויות כלכליות אפשריות, עם הבטחה של ריבית מינימלית.

א.ג.

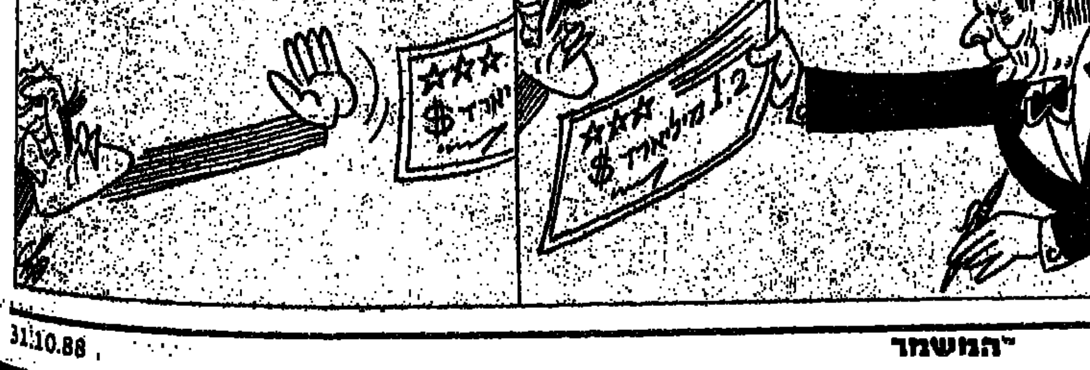

כלכלה במצעי המפלגות(2)

המחלוקת מערך־מפ"ם: האחריות על הליכוד או ממשלת הליכוד הלאומי

● חד"ש לא חידשה דבר ● מצעה הכלכלי מנותק מהמציאות

חד"ש מתאפיינת במצע השם את הרגש בהוצאות הביטחון והחזר חובות המהווים כ־75 אחוז מהתקציב, כסיבה העיקרית לבעיות הכלכליות של המדינה. המצע, המוכתר במסר "להגנת הזכויות והאינטרסים של העובדים בייצור ובשירותים בעיר ובכפר", אינו עונה על בעיות אלו ושגוי בקטעים עיקריים: הבעיות לא נלמדו, ולא הושפעו אף מהמדיניות הכלכלית של הפרסטרויקה.

כך, למשל, ניתן להתייחס בספקנות לדרישה למימון הפנסיה ע"י הממשלה והמעבידים, ללא ניכוי משכר העובדים. הניכוי משכר העובדים מקנה להם זכויות ובעלות על קרנות הפנסיה. אין העובדים והאיגודים המקצועיים מעוניינים בהפיכת קרנות הפנסיה לפנסיה תקציבית, להיפך: העובדים מעוניינים בהפיכת הפנסיה התקציבית לקופות פנסיה השתתפותיות. דרישה זו מסתכמת בהעלאת שכר של 5% והיא כבר נכללת בדרישה להעלאת השכר הריאלי. אולם הפירוט מעיד על שלנושא זה לא הוקדשה כלל מחשבה א שיש כאן הגררות אחר הלכי־רוח רגעיים.

גם נושא הלאמת הבנקים במצע בחירות לכנסת הי"ב (ולא במצע לטווח ארוך) הוא מפוקפק. האם מעוניינת חד"ש להעביר את השליטה בבנק הפועלים, למשל, לידי מי שהוזכר כמועמד לשר האוצר, אריאל שרון? המצע כפי שהוא עשוי ליצור מונופול פיננסי־ממלכתי בשליטת הימין, בניגוד גמור למצעי השמאל ומפלגות קומוניסטיות במדינות אחרות.

גם הדרישה לתשלום דמי אבטלה מלאים למובטלים נראית מפוקפקת בניסוח כוללני כזה, אם להימנע משימוש במינוח דמגוגי או פופוליסטי. אין כל ביטחון שסעיף כזה ישרת את ציבור העובדים ויפטור את הממשלה מהצורך לדאוג לתעסוקה ולהשקעות יצרניות במשק. ללא השקעות כאלה, וללא הגדלת התוצר, הדרישה לתשלום דמי אבטלה מלאים היא השליית העובדים.

מצע חד"ש מנותק כליל מההתרחשויות האקטואליות, כמו משבר התעשייה, המשבר ב"כור" וההתיישבות העובדת, משבר מניות הבנקים, ונושאי הריבית המטורפת והרפורמה המעוותת במיסוי. אין גם אף מלה על הגנת שכבות הביניים. מכאן, שהמצע הכלכלי עובר באופן לקוי, כנושא מישני בלבד.

לשון רפה מול ביקורת נוקבת

שני המצעים של מפלגות הסוציאל־דמוקרטיה הישראלית, המערך ומפ"ם, מוכתרות בשם "המדיניות הכלכלית־חברתית". הכותרת נועדה ללמד ששתי המפלגות מתייחסות למדיניות הכלכלית בהקשר החברתי־פוליטי. מצע מפלגת העבודה (מערך) מושפע עדיין מתקופת המערך "העבודה"־מפ"ם, אולם שונה בניתות ובפרטים מהותיים.

מפלגת העבודה מייחסת את מלוא האשמה במשבר הכלכלי לליכוד. לפני כארבע שנים היה המשק הישראלי במשבר עמוק הגיע לסף קריסה והתפוררות. אינפלציה של כ־500 אחוז לשנה, הידלדלות יתרות מטבע החוץ, התערערות ענפי הייצור והיצוא וההתיישבות החקלאית. תוכנית הייצוב היתה הצלחה של מפלגת העבודה, עלי־פי מצעה. היתה זו הצלת המשק ממשבר חמור.

התוכנית נתקבלה ביוזמת ובתמיכת שרי מפלגת העבודה, ובהתנגדות שרי הליכוד, וכך נוצרו תנאים לפיתוח ולצמיחה.

מפ"ם מבקרת מהלך זה — לא את מהלך הייצוב, אך את התנאים בהם בוצע: "זה,בנית הכלכלית שביצעה ממשלת הליכוד והמערך הפחיתה אומנם את שיעורי האינפלציה לרמה של כ־20%, אולם מחירו של הישג זה מסתכם בפגיעה חמורה בשירותים החברתיים ובעירעור המגזר היצרני בכלל וההתיישבות העובדת במיוחד".

מצע המערך מזכיר את משבר חברת העובדים וההתיישבות העובדת, אך בלי להזכיר את אחריותה, כשותפה קואליציונית, למשבר זה. "חברות ומפעלים רבים בכל מגזרי המשק הפרטי, ההסתדרותי, נקלעו לקשיים" — נאמר במצע המערך — "בגלל אי־היציבות הכלכלית, האינפלציה הדוהרת ושיעורי הריבית הגבוהים". המערך מזכיר גם "משגי" ניהול שהחריפו את המצב. עם זאת, משק העובדים הוא נדבך מרכזי, במיוחד באזורי פיתוח ההתיישבות. במשק העובדים מוגשמת רפורמה ניהולית שתביא לשיקומם והבראתם של המפעלים והמיגזרים שנקלעו לקשיים, נאמר עוד במצע המערך.

התקפה חזיתית על התאצ'ריזם

מצע מפ"ם יוצא בתקפה חזיתית על הליברליזם השמרני, התאצ'ריזם והנאו־שמרנות וקורא להעדפת המשק הציבורי על פני האינטרס של ההון הפרטי. בקשר לרפורמה בניהול מותחת מפ"ם בקורת חריפה על ניהול נבוכני, בזבוני או מושחת, ודורשת שיתוף העובדים בכל רמות הניהול.

המערך מבקר במתינות את הרפורמה במיסוי של נסים, שהיתה חלקית והיטיבה במיוחד עם בעלי ההכנסות הגבוהות ביותר, בעוד מפ"ם מבקרת בחריפות את הרפורמה במס שהנהיגה הממשלה ,שהביאה את אי השוויון לשיא בהשוואה לעולם.

אם ניתן, ממספר קטן של דוגמאות, למתוח את הקו המפריד בין מצעי מפ"ם והמערך, הרי המאפיין העיקרי הוא בשאלה על מי מוטלת האחריות — האם רק על הליכוד או גם על שרי המערך, שישבו באותה ממשלה ולא פעלו לשם מניעת הרס ההתיישבות ומיטוט חברת העובדים, ואף תמכו ברפורמה במס שכעת המערך מותח עליה ביקורת.

צבי טימור

(רשימה שנייה ואחרונה)

העורך הכלכלי: צבי טימור

בנק החקלאות הגיש תוכנית הבראה

תיק ההלוואות לציבור של בנק החקלאות נאמד ב־500 מיליון ש"ח. החוב מתחלק כדלהלן: 210 מיליון ש"ח למושבים. החוב של הקיבוצים והמפעלים האזוריים שבבעלות הקיבוצים מסתכם ב־175 מיליון ש"ח. ו־115 מיליון ש"ח ללווים אחרים, גם הם מהסקטור החקלאי. 150 מיליון ש"ח מהחוב הכולל של המושבים, של מושבים הנתונים במצוקה כלכלית שעליהם חל הסדר חובות שיתפרס עד ל־20 שנה. החלוקה באחוזים: מושבים — יותר מ־40 אחוז, קיבוצים — 35 אחוז, אחרים — 25 אחוז.

בבנק החקלאות מודעים לכך שגביית החובות בשנתיים הבאות תהיה נמוכה. הנהלת הבנק סבורה כי הפיתרון למצוקה בה נתון בנק החקלאות הוא בגיוון הלקוחות, כלומר הפניית משאבים לסקטורים אחרים במשק מחוץ למיגזר החקלאי, כמו תעשיות קטנות מכל הסוגים, בעלי מלאכה, בתי מסחר ועוד.

שאיפה זו באה לידי ביטוי במכתב ששיגרה הנהלת הבנק לראשי האוצר ולהנהלת בנק ישראל בנושא ביצוע ההתייעלות וצמצום מצבת העובדים בבנק. תנאים אלה נדרשו על־ידי האוצר ובנק ישראל כתנאי להזרמת 40 מיליון ש"ח שאושרו לבנק על־ידי ועדת השרים לענייני כלכלה וועדת הכספים של הכנסת. בינתיים קיבל הבנק רק 15 מיליון ש"ח.

במכתב מסבירה הנהלת הבנק כי ננקטו צעדי התייעלות, לא נתקבלו עובדים חדשים וההספק של עובדי הבנק עלה. אך אין באפשרות ההנהלה לפטר עובדים. לדבריהם, בשל העיסוק האינטנסיבי של הבנק, יחד עם מינהלת ההסדר לחובות המושבים, בפתרון בעיות מושבים במצוקה שעליהם חל ההסדר.

אשר לתכנית אה"ל (אשראי הוגן לחקלאים) שהוכנה לקיבוצים, במכתב מצויין, כי הבנק מנהל מו"מ אינטנסיבי עם בל"ל ובנק הפועלים על הקמת קונסורציום משותף, כו יהיו לשני הבנקים הגדולים 50 אחוז ולבנק החקלאות 50 אחוז, במטרה לאפשר ביצוע תכנית אה"ל לקיבוצים שהם לקוחות הבנק לחקלאות. המכתב מדגיש, כי שני הבנקים מגלים עניין בתכנית הקונסורציום. הנהלת הבנק מקווה כי התכנית תצא אל הפועל בקרוב וכי ניתן יהיה להפעיל את תכנית אה"ל ללקוחותיו.

הנהלת הבנק מציינת, כי שנת 1988 תסתיים ברווח של 10 מיליון ש"ח לפני תשלום מיסים.

במסגרת השינויים שבוצעו בבנק לחקלאות לאחר שמשרד האוצר נסוג מתכניתו למזג אותו עם הבנק לפיתוח התעשייה נוספו למועצת המנהלים 7 דירקטורים חדשים, שעברו בתפקידים בכירים באוצר או בבנק ישראל ובשנתיים האחרונות עזבו את השירות הממשלתי ועברו לעיסוקים פרטיים: ישראל איגרא, גד אפלבוים, תמר בן־דרור, משה וידמן, בועז לאור, אורי מועלם ויהודה דרורי. הדירקטורים החדשים הם בעלי מקצוע ומוניטין, ובמכתב מביעה הנהלת הבנק הערכה רבה ליכולתם ותקווה כי יתרמו לפעילות הסדירה של הבנק.

חיים מרגלית

השכר נשחק בשירות הציבורי; עלה במיגזר העיסקי

מדד שכר ממוצע ריאלי לפי מגזרים

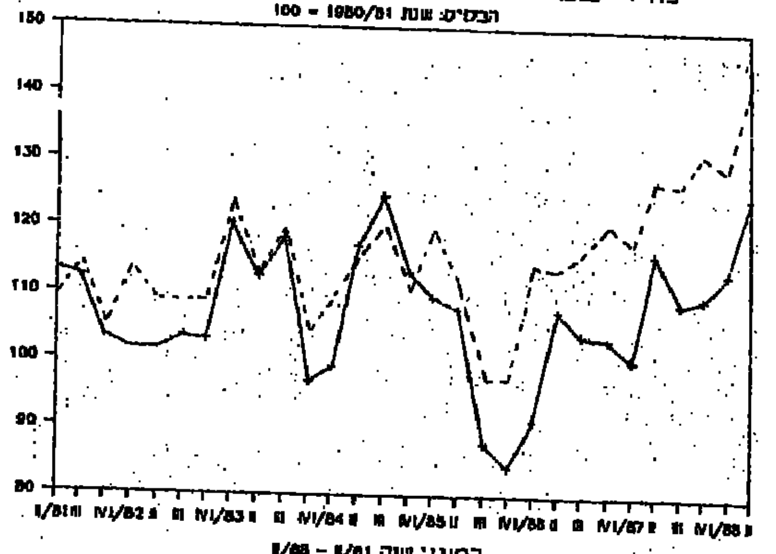

רמת השכר במיגזר העיסקי בשנת התקציב 88־1987 גבוהה ב־10.4 אחוזים מרמתה ב־85־1984 — כך עולה מנתונים שפורסמו באחרונה בחוברת מידע של המכון למחקר כלכלי־חברתי בוועד הפועל של ההסתדרות. לפי הנתונים, רמה זו של השכר נשמרה רק במיגזר העיסקי. במיגזר הציבורי השכר נמוך ב־3.4 אחוזים ממה שהיה בשנת התקציב 85־1984. בתחילת אוקטובר השיג השכר במיגזר הציבורי את הרמה של 85־1984, וזאת טרם יישום הסכם השכר במיגזר זה.

החל מחודש אוקטובר עומד שכר המינימום במשק על 738.76 ש"ח לחודש, ולפי אומדני המכון הוא מהווה כ־42 אחוז מהשכר הממוצע במשק. בחודשים נובמבר 87 עד לחודש מארס 88 היה שכר המינימום בשיעור של 38 אחוז מהשכר הממוצע במשק. בחודשים אפריל־ספטמבר88 היה שכר המינימום 706.95 ש"ח לחודש ושיעורו כ־40 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

שיעור האבטלה הממוצע ברבע השלישי של 88 נאמד ביותר מ־7 אחוזים, לעומת כ־6 אחוזים ברבע הראשון והשני.

מדד המסחר הקימעונאי (למעט דלק) ירד ברבע השני של השנה בכ־1.6 אחוזים לעומת הרבע המקביל אשתקד. מדד המסחר הקמעונאי במוצרים בני־קיימא ירד בכ־5.3 אחוזים. רמת מדד הייצור התעשייתי ירד ברבע השני של 88 בכ־2.4 אחוזים לעומת הרבע המקביל ב־87.

בצריכה הפרטית נרשמה עלייה של כ־3 אחוזים ברבע הראשון של 88 לעומת הרבע האחרון של 87. באותה תקופה חלה ירידה של כ־2.3 אחוזים בהשקעה הגולמית המקומית בנכסים קבועים וברבע השני חלה ירידה נוספת של 6.5 אחוזים בהשקעות

חיים מרגלית

ארה"ב נהפכה לחייבת הגדולה בעולם

החוב החיצוני של ארה"ב נזכר בדבעון קרן המטבע הבינלאומית. החוב גדל מ־12 מיליארד ב־1985 ל־265 מיליארד דולר ב־1988, ועשוי לעלות ל־900 עד 1,000 מיליארד דולר בראשית 1990. רק בחודש אחד, אוקטובר 87, נרשמה ירידה בחוב החיצוני, בעקבות המפולת הגדולה בוול־סטריט.

החוב החיצוני הוא ההפרש שבין הערך של נכסי אזרחי־חוץ בארה"ב, בניכוי שווי החזקות של תושבי ארה"ב במדינות אחרות. ב־1986 נאמדו נכסי ארה"ב בחו"ל ב־1,100 מיליארד דולר, בעוד נכסיהם של תושבי־חוץ בארה"ב נאמדו ב־1365 מיליארד דולר. מכאן, שהחוב החיצוני של ארה"ב נטו הסתכם ב־265 מיליארד דולר. בשנת 1982 היה עדיין עודף של 171 מיליארד דולר לטובת ארה"ב.

לפני מלחמת העולם הראשונה היתה ארה"ב מדינה החייבת נטו למדינות אירופה. אירופ התרוששה במלחמה, בעוד ארה"ב התעשרה, סילקה את חובותיה לאירופה ונהפכה לנושה הגדולה ביותר בעולם. מצב זה נמשך, כאמור, עד 1982. אך בחמש השנים האחרונות נוצר שוב מאזן שלילי בחוב החיצוני של ארה"ב.

סכום חובה של ארה"ב עולה כבר על הסכום הכולל של חובות ארגנטינה, בראזיל, ונצואלה ומקסיקו גם יחד, ארבע המדינות באמריקה הלאטינית בעלות החוב הגדול בעולם. אולם נטל החוב אינו מכביד על ארה"ב, כפי שהוא מכביד על מדינות אחרות, כי חובות אלה נקובים בדולרים. ארה"ב יכולה לסלק את החובות ע"י הדפסת דולרים, בעוד מדינות אחרות, שאינן יכולות להדפיס דולרים, נאלצות לייצא את מיטב תוצרתן לשם השגת מט"ח.

האפשרות להדפיס דולרים איפשרה לפדראל ריזרב להתערב בשוק ההון לטובת כלכלת ארה"ב אחרי יום השני השחור של 19.10.87. התערבות כזאת היתה בלתי אפשרית ב־1929, כאשר הדולר עוד היה קשור לבסיס הזהב.

את המשבר המניות בוול סטריט הבנק המרכזי לא מנע, אך הפעם הדברים לא הידרדרו לכלל משבר כלכלי מקיף כפי שהיה ב־1929, למרות שמפולת השערים היתה תלולה יותר ב־1987.

ערב המשבר החזיקו אזרחי־חוץ מניות אמריקניות בשווי של 300 מיליארד דולר. עליית שעריהן לפני המשבר גרמה לגידול חובה החיצוני של ארה"ב. המפולת הורידה את השערים ואיתם באופן זמני גם את החוב. תושבי החוץ החזיקו בנוסף למניות גם אג"ח אמריקניות בסכום של 300 מיליארד דולר, פקדונות בבנקים בסך 450 מיליארד דולר ונכסי דלא־ניידי בשווי של כ־300 מיליארד דולר.

ההשקעות של תושבי חוץ בארה"ב נתנו תשואה של 67 מיליארד דולר, פחות מההשקעות האמריקניות בחו"ל, שהניבו ריבית או דיווידנד בסכום של 88 מיליארד דולר, למרות שסכום ההשקעה האמריקנית נמוך ב־265 מיליארד דולר לעומת ההשקעות של העולם בארה"ב.

אלחנן הורוביץ

גידול של 60% ברווחי בנק ערבי־ישראלי

ארבעה בנקים מקבוצת בנק לאומי פרסמו את מאזניהם לתשעת החודשים הראשונים של 88.

הרווח הנקי של בנק ערבי ישראלי בתקופה זו הסתכם ב־15.5 מיליון ש"ח — גידול של כ־60 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה בתקופה זו ל־85 אחוז. ההון העצמי של הבנק גדל בכ־60 אחוז, ל־42 מיליון ש"ח. מאזן הבנק הסתכם ב־460 מיליון ש"ח.

הרווח הנקי של בנק לאומי לפיתוח התעשייה הסתכם ב־3.3 מיליון ש"ח, לעומת 2.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו הגיעה ל־18.7 אחוז וההון העצמי של הבנק גדל בכ־14 אחוז, לכ־28 מיליון ש"ח. מאזנו של הבנק הסתכם ב־1.43 מיליארד ש"ח.

בנק לאומי לפיתוח החקלאות סיים ברווח נקי של 11.8 מיליון ש"ח, לעומת 5.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה ב־87. מאזן הבנק הסתכם ב־1.06 מיליארד ש"ח וההון העצמי גדל לכ־52 מיליון ש"ח.

הרווח הנקי של בנק עליה־לאומי הגיע ל־1.3 מיליון ש"ח, לעומת 1.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. מאזן הבנק הסתכם ב־132 מיליון ש"ח וההון העצמי שלו כ־18 מיליון ש"ח.

א.ג.

מבזקים כלכליים

ועידה בפקין

■ דגל ישראל יתנוסס היום לראשונה בסין העממית, עם פתיחת ועידה בינלאומית גדולה, בהשתתפות 600 נציגים מ־50 מדינות. בוועידה בפקין, שתעסוק בהקמת מערכות מידע לאומיות במדינות מתפתחות יציג יעקב לב, מנהל המרכז הלאומי למידע טכנולוגי ומדעי, את דרך פעילותו של המרכז, בו הושקעו בשנים האחרונות 7 מיליון דולר והנחשב כאחד ממרכזי המידע הלאומיים המתקדמים בעולם. לב התנה את הסכמתו להרצות בוועידה בכך ששמו ושם ישראל יוצגו במפורש בתוכנית הרשמית של הוועידה ושדגל ישראל יתנוסס בפתח אולם הדיונים לצד דגלי כל המדינות המשתתפות.

אשראי לציוד

■ בימים אלה מתחדשת פעילותה של קרן אשראי לציוד מקומי, שנתנה אשראי ליצרני ציוד לשוק המקומי, על מנת לאפשר להם להתחרות ביבואני ציוד. פעילות הקרן הוקפאה לפני כחצי שנה, בעקבות ניצול מכסת האשראי שהועמדה לרשות הקרן על־ידי בנק ישראל. במשרד התעשייה והמסחר אומרים, כי כתוצאה מהקפאת הפעילות נגרם נזק ליצרני ציוד מקומי, ומתוך הכרה בחשיבות הנושא הסכימו הבנקים המסחריים להעמיד ממקורותיהם את האשראי הנחוץ לפעילותה הקרן. בשלב ראשון הם יעמידו לרשותה 90 מיליון דולר והנהלים לקבלת אשראי יהיו כבעבר — אשראי עד 100 אחוז מערך הציוד. (א.ג.)

300 בתים במעלות

■ 300 בתים חדשים ייבנו על אדמת מינהל מקרקעי ישראל במעלות · הסכם על כך נחתם בסוף השבוע שעבר בלשכת שר החקלאות נחמקין, בין החברה הקבלנית "ליבר אהרונסון" לבין משה גת, מנכ"ל מקרקעי ישראל. (ח.מ.)

מניות איגוד

בנק לאומי הודיע אתמול, כי בהמשך להחלטתו להחזיק ב־42 אחוז מההון המונפק של בנק איגוד, לא פדה בל"ל 14.6 אחוז מההון הנפרע של איגוד על־פי תנאי הסדר מניות הבנקים. בנוסף לכך מחזיק בנק לאומי בתיק ההשקעות שלו 27.25 אחוז ממניות בנק איגוד. בסך הכל מחזיק בל"ל 42.3 אחוז מהון הנפרע של בנק איגוד וכ־85.5 אחוז מזכויות ההצבעה בבנק.

שווי מניות בנק איגוד שאותן לא פדה בנק לאומי על־פי תנאי ההסדר מגיע ל־44 מיליון ש"ח והוא משקף שווי כולל לבנק איגוד בסכום של 300 מיליון ש"ח. בל"ל הודיע על כך לבורסה, לרשות לניירות ערך ולבנק ישראל.

הפעם לא, לובה

יגאל וילפנד*

כשהיינו לפני ארבע שנים בצריף של לובה אליאב, ברחוב קרל נטר בתל-אביב, וניסינו, כמה ניסינו לעזור לו ולנו להעביר את דרכו של האיש אל עם ישראל ולכנסת, היה מי שנלחם בנו בשנאה ובקנאה, ובראשם, יותר מכל מנהיגי המערך, „האחים לכיסא", שמעון פרס ויצחק רבין.

שבוע לפני הבחירות הם קראו לחברי המערך אז „לא להיות רוטשילדים", ולא לתת קולותיהם לתנועה קטנה שלובה היה מנהיגה, ועוד הוסיפו „ברוב אהבתם" — מול שהוא לא איתנו, „האשפיסט הזה".

לאחר הבחירות חזרנו (חלק מאיתנו, כמוני, המשיך) למפ"ם עם קבוצה של מצביעי לובה, וקיבלנו את ברכתו. גם קראנו לקבוצה על שם ספרו, „ארץ הצבי". חשבנו אז, ואנו חושבים היום, שמפ"ם מייצגת לאין ערוך טוב יותר, הן מן העבודה והן מר"צ, את דרכה של תנועת העבודה הציונית-סוציאליסטית. דרך, שלובה במעשיו, אישיותו וכתביו מגלם כסמל ומופת. לובה, שהתלבט אז בין מפ"ם ל„עבודה", החליט אחרת מאיתנו, והיו לכך גם סיבות מובנות של זיקה ושורשים ורצון לחזור אל הבית ההיסטורי, בירכנו אותו ואיחלנו לו את כל ההצלחה. גם שחשבנו שהוא טועה בכתובת.

צר, צר מאד לראות בימים האחרונים של מערכת הבחירות את לובה בחלוציותו, שורשיותו וצידקתו, משמש עלה תאנה לשני האחים לכיסא, ועוד מוסיף ומטיף נגד „המפלגות הקטנות". ועוד יותר עצוב, שקולו בטלוויזיה לא נשמע באמת ובדרכו שלו, ואת ההסברה על הבעיות הגדולות משאירים ל„מנהיגים" שהובילו אותנו עד המציאות הקשה של היום.

בימים האחרונים שמענו את שר הביטחון מכריז שכדורי גומי יורים כדי לפגוע, ושרצוי שילדות בנות 14 „לא תסתובבנה במקום שיש בו אלימות". יצא לי לראות לפני כמה ימים ילד כזה, בן עשר, שהסתובב במקומות אסורים ונורה ע"י כדור גומי שכמעט והרגו, וחשבתי על לובה, שעמד באומץ יחיד מול מסמך גלילי, וכתב את „השתף" והזהיר, ואח"כ הלך במדבר הפוליטי עשר שנים וקרא, יחד עם מעטים מאד, שיכירו בעם הפלשתיני למענם, אבל קודם כל למעננו. הרי אני יודע איך מתחמץ ליבו עד לבלי הכיל לנוכח אטימותו של „ידידו החדש", שר-הביטחון.

לא. הפעם לא נלך עימך, בשעתך שעתנו הקשה. לא הם הלכו עימך. ועתה, באחת מן השעות הקשות של ישראל, מי שרוצה ללכת גם בדרכך האמיתית, שלמדנו והוקרנו, לא ב„עבודה" ימצאנה, אלא הפעם — במפ"ם.

לובה אליאב
האמת והדרך

* הכותב, מחנך חבר קיבוץ עין השופט, היה בזמנו במקום הרביעי ברשימתו של לובה אליאב.

בסרט הזה כבר היינו

רק מפ"ם חזקה מזה, ורוב חוסם לליכוד מזה, יוכלו להביא את פרס מחבריו לפירוק השותפות האומללה עם הליכוד

נחום שור

ימים ספורים לפני מועד הבחירות לכנסת הי"2, שוב עולה השאלה של חידוש ממשלת האחדות הלאומית כנושא מרכזי ביותר, שאמור לטאטאו אל מתחת לשטיח. הגם שיצחק שמיר מדבר, עתה, על כינון „קואליציה לאומית רחבה", אין נוסחה זו סותרת את חידוש השותפות ליכוד-מערך במתכונת הנוכחית או במתכונת דומה לה, ואילו בקרב ראשי מפלגת העבודה לא נמצא במעט איש שישלול את חידוש „ממשלת האחדות", אם תוצאות הבחירות לא יביאו להכרעה ברורה ומשמעותית. ההשמצות ההדדיות בין הליכוד והמערך אינן מפריעות לשני הצדדים, המתמודדים כיום בזירה, לראות את עצמם לוחצים ידיים אלה לאלה בסרטונים אפשריים לשלטון, בבוקר שאחרי, ב-2 בנובמבר.

אך דווקא משום שאפשרות מאד לא מרנינה זו היא בהחלט אופציה שגם הליכוד וגם המערך אינם בוחלים בה, ואף לוקחים אותה ברצינות גמורה, מן הראוי להבהיר לבוחרים בצורה המפורשת ביותר, עוד לפני לכתם אל הקלפי, את המשמעות של חידוש ממשלת האחדות הלאומית.

דבר אחד ברור בכל מקרה — השותפות הזאת מעלה ופועלת באופן חד-כיווני, לטובת הליכוד ולרעת מפלגת העבודה ותנועת העבודה כולה, יהיו ההבדלים, וההסכמות, בין הליכוד למערך אשר יהיו.

"כור" כמשל

ניקח את "כור" כמשל וכדוגמה. האם יכול להיות ספק שבמצבה האומלל של התשלובת הגדולה הזאת, של "אונית הדגל" של חברת העובדים יש למדיניות הכלכלית-חברתית של ממשלת האחדות הלאומית חלק מכריע, מכל כיוון אפשרי — ריבית הנשך הקטלנית, הקפאת שערי המט"ח, שפגעה קשות ב"כור" כיצואן, העדפת ההון והפיננסים על פני הייצור והעבודה, מדיניות המיתון, שפגעה ב"כור" וברוב התעשייה — כל אלה היו גורמים מכריעים, שהשפיעו על מצבו של הקונצרן, וזאת מבלי לבטל את חלקם של כמה מראשיו ומנהליו כאחראים למפולת.

נכון, מדיניות הממשלה לא פגעה רק במשק ההסתדרותי. היא פגעה ברוב המשק היצרני, כולל המיגזר הפרטי, לא פחות מאשר במשק העובדים, כלומר במשק ההסתדרותי וגם במשק הציבורי. אולם אין דבר יותר סמלי ומבהיר מייחסה של ממשלת האחדות למתרחש ב"כור" דווקא — יחס של התנכרות, שמחה לאיד, התנשאות ורצון "לסתוב" ולהערים קשיים על הקונצרן, מצד האוצר, הבנקים והממשלה כולה. גם הניצול הציני של משבר "כור" ע"י הליכוד בתעמולת הבחירות שלו, לניגוח הרעיון של משק העובדים (ולניגוח המערך, כמובן) חוזרים ומבהירים כי הנהנה העיקרי מתוצאות המדיניות המשותפת הוא הליכוד ורק הליכוד, כמעט בבחינת הרצחת וגם ירשת, כדומה למי ששם רגל למישהו וכשהלה נופל, צוחק לאידו ומכנה אותו שלומיאל. כך הליכוד, שבמדיניותו הכלכלית-חברתית — שהמערך נתן לה יד, כשותף מלא — הכשיל את המיגזר היצרני וכשזה קורס, בוחר לו הליכוד את הקורבן המתאים והתורן, לפי "צבע" הבעלות, ומתקלס בו.

פרשת "כור" היא רק דוגמה אחת. אפשר, כמובן, להצביע גם על במשבר ההתיישבות העובדת, התנועה הקיבוצית והתנועה המושבית. זו האחרונה מתפרקת כליל לנגד עינינו ולאיש בליכוד, או במפלגת העבודה, זה לא מזיז. והרי גם במשבר המושבים חלקה של ממשלת האחדות הוא מכריע, כמעט בשל אותם גורמים כמו במשבר "כור". והאם יכול להיות ספק למישהו שגם כאן הפגיעה היא בכוונת מרכזי, מבחינה מהותית, ערכית ונכסית של תנועת העבודה כולה ושהנהנה, החוכך כפותיו בהנאה גלויה, הוא הליכוד והימין כולו?

הליכוד מעוניין בשמירת הסטאטוס-קוו

החד-כיווניות של תוצאות השותפות ליכוד-עבודה, בתחום המדיני, מובהקת לא פחות: כשיש מחלוקת בתחום זה, בין המערך לבין הליכוד (ויש, כמובן, מחלוקת), התוצאה של העדר הסכמה היא שיתוק וקיפאון מדיני ושמירת הסטאטוס-קוו — אבל הרי הנצחת הסטאטוס-קוו היא בדיוק מה שהליכוד רוצה. מבחינת הליכוד, שימור המצב הנוכחי הוא אידאלי, שהרי לסיפוח אין הוא יכול ללכת, גם לו רצה בכך, הן בהיותו חתום על הסכמי קמפ-דייוויד והן לנוכח המילכוד הדמוגרפי (מחוייבותו של הליכוד במצעו לתת זכות בחירה לערבים שיסופחו), ואילו לויתורים טריטוריאליים כלשהם, מ"נחלת אבות" אין הוא מוכן. לכן הסטאטוס-קוו הוא המוצא הרצוי ביותר מבחינת הליכוד, אפילו במחיר "אינתיפאדה של תשע שנים" כהגדרת שמיר ובמחיר של סכנה גוברת למלחמה חדשה,נוראה מקודמותיה.

אבל מחיר הסטאטוס-קוו כבד עוד יותר לתנועת העבודה בכלל, כולל מפלגת העבודה כמובן, כיוון שהסטאטוס-קוו הקיים מעורר כל פעם מחדש, בשל הסיטואציה של המשך הסכסוך והמתיחות הכרוכה בו, את גילויי השנאה, הטרור, הגזענות וההקצנה (ימינה). כל אלה שוב עובדים לטובת הימין ולרעת המרכז-שמאל, עד שאחת מבין המומחים לסקרים אמרה כי כל עוד המצב הזה יימשך, "ירוצו השמאל והמרכז נגד הרוח"...

מין בשאינו מינו

ערב הבחירות, כשאנו עומדים בפני האפשרות של מהדורה שנייה של אותו "סרט האחדות", שכן כבר היינו ושאת תוצאותיו כבר ראינו, נשאלת השאלה — מתי הם ילמדו, ראשי המערך, מנהיגי מפלגת העבודה. מתי הם ילמדו שבתסריט הזה של ממשלת האחדות אין לעשות שימוש בשנית?

השאלה תישאר ככל הנראה רטורית, שהרי ראשי המערך, אם להתרשם מהצהרותיהם המפורשות, אינם מתכוונים כלל להפיק את הלקחים המתבקשים. הסיבה לכך נובעת כנראה מתוך כך שמבחינה סוציולוגית ופוליטית, מפלגת העבודה בנויה רק לשלטון, כמעט לשלטון בכל מחיר, ואפילו אם מחיר השותפות בשלטון הוא כה כבד, חד-משמעי וברור על פניו. לפיכך נראה, שהדרך היחידה ללמד את ראשי מפלגת העבודה את "עובדות החיים" עוברת דרך חיזוקה של מפ"ם.

מפ"ם חזקה, מצד אחד, ורוב "חוסם ליכוד" (לפחות) מצד שני, עשויים להניע את פרס וחבריו להינתק סוף-סוף מהשותפות האומללה עם הליכוד בממשלת האחדות, ואת תנועת העבודה להשתחרר ממועקת התוצאות המרות של השותפות הזאת בין מין בשאינו מינו.

עוד מנדט, עוד צעד

מפ"ם תקיים את שליחותה ללא קשר לגודל סיעתה. אך גודל השפעתה תלוי במשקלה בכנסת, וזה תלוי בנאמנות חבריה ואוהדיה בעיר ובקיבוץ

משה סמולר

מאז קימה של מפ"ם, הן בתקופה שהיתה עצמאית והן בזמן שהיתה במסגרת המערך, אנחנו אנשי העיר ראינו בה חלק בלתי נפרד מהקיבוץ הארצי, ולא רק משום שבראשה עמדו מנהיגי הקבה"א, אלא משום הזדהותנו המוחלטת — אידיאולוגית ופוליטית — עם הקיבוץ הארצי, עם קולקטיב רב משקל וערך בבניין הארץ, לפי רוחנו והשקפת עולמנו. החוגים הסוציאליסטיים בשעתם היו הניצנים הראשונים של מפ"ם, ראשית הברית בין פועלי העיר והקיבוץ הארצי. וזה היה בטרם הוקמה מפ"ם. הברית הזאת היתה, כאמור, תוצאה של זהות בהשקפות בנושאי ההתיישבות וחברת העובדים, שכר ועבודה, משק וכלכלה, שלום וביטחון, היחס אל הסקטור הערבי וזכויותיו, כל המערכת הרעיונית שעשויה לפלס את הדרך להגשמת החזון הציוני-סוציאליסטי. מכאן נולדה מפ"ם.

אנחנו, אנשי העיר, נשארנו נאמנים לברית הזאת. כאז כן היום, אנו רואים בקיבוץ ארצי ובמפ"ם שלמות ארגונית ואידיאולוגית אחת.

בזמן האחרון נדהמנו לשמוע קולות צורמים ביחס לברית הזאת, מצד חברים בקיבוצי הקבה"א. כי מהי השאלה למען מי צריך להצביע בבחירות הקרובות, אם לא ערעור על עצם הברית והדרך המשותפת? גם סניפי מפ"ם בעיר מהווים קולקטיב המורכב ממאות חברים — האם מישהו היה מעלה על הדעת לערוך בסניף משאל עבור מי להצביע בכנסת? השאלה העומדת בסניפי מפ"ם בעיר היא כיצד לשכנע מספר רב יותר של אנשים, מחוץ למסגרת הסניף, להצביע מפ"ם.

ר"צ — אלטרנטיבה נזילה

לקיבוץ הארצי, כקולקטיב כלכלי-חברתי אדיר, ישנם אינטרסים חיוניים ביותר בתחומי משק, כלכלה וייצור, שרק נציגם הישיר והאותנטי מסוגל לדאוג להם — והוא ייבחר או לא ייבחר לכנסת ברשימת מפ"ם בלבד. האם זה יכול להיות בקיבוץ נושא בסימן שאלה? אבל אם מערערים על מפ"ם, יש לומר מהי האלטרנטיבה — האם זו ר"צ, שפרט לכמה אישים מכובדים היא קבוצה קוניוקטורלית בת-חלוף (זוכרים את ר"ש לכנסת החמישית, עם 15 מנדטים — איפה הם היום?). עיקר דגלה של ר"צ הוא זכויות האזרח. כל השאר נזיל למ[illegible]: בנושאי ההסתדרות וחברת עובדים, התנועה הקיבוצית וההתיישבות העובדת, מוסדות העזרה ההדדית — גישתה של ר"צ נוגדת בדרך כלל, הן את גישתה של מפ"ם והן את זו של הקיבוץ הארצי. גם העובדה שהתנגדו להצעת מפ"ם להקים חזית משותפת של השמאל הציוני-סוציאליסטי לקראת הבחירות לכנסת אומרת דרשני.

עם כל הערכה לדאגה לזכויות האזרח של ר"צ, אינני יודע כמה הדאגה לאותו חופש פחותה אצל חייקה גרוסמן או יאיר צבן ומפ"ם בכלל. ר"צ צריכה להיות האלטרנטיבה למפ"ם?

"העבודה" שותפה באשמה

גם מפלגת העבודה סירבה להקים חזית ציונית-סוציאליסטית לשלום וביטחון לקראת הבחירות לכנסת כהצעת מפ"ם, וזה על אף איחוד הימין (חירות, ליברלים, תמ"י, [illegible]). אנחנו אומנם רואים במפלגת העבודה מפלגה אחות, אך בל נשכח שגם "העבודה" אשמה [illegible] מעט במשבר החברתי הקיים בארץ, בכשלונות בחברת העובדים ובהתיישבות העובדת [illegible] אחראית לריבית הרצחנית שהרסה את המשק היצרני, בהיותה שותפה בממשלת האחדות הלאומית. רק כאשר לצידה תעמוד מפ"ם חזקה יישמרו עיקרי תנועת העבודה בכל [illegible] חיינו. משימה זו, בעצם, ממלאת מפ"ם בהסתדרות.

מנדט נוסף למפ"ם בכנסת פירושו תוספת כוח למחנה השלום, עוד צעד בדרך לשלום המיוחל, ערובה לקידום ההתיישבות ופיתוח המשק, תקווה לשוויון בחברה הישראלית ולמימוש זכויות האזרח.

מפ"ם תתקיים כגוף פוליטי וחברתי רב-ערך ללא כל קשר מה יהיה גודל סיעתה בכנסת הבאה. מפ"ם היא תנועה היסטורית המושרשת בחיי העם, בעשייה הציונית הרבה ובמאבקים החברתיים למען חברה מתקדמת ושוויונית יותר. יריביה הפוליטיים, כמו גם אוהדיה, מתייחסים אליה בהערכה ובכבוד. מפ"ם היא חלק מהנוף הישראלי, והיא תפעל ותקיים את שליחותה הציונית-סוציאליסטית. אולם גודל השפעתה בחברה ובמדינה תלוי במשקלה בכנסת, וזה בידינו, בידי הסניפים בעיר, בידי קיבוצי הקיבוץ הארצי ובידי נאמניה בציבור העובדים בעיר. נאמנותנו לה תגביר את כוחה.

אנחנו מצביעים מפ"ם.

לתת אמון, לקבוע ולהכריע

אין להתפתות לדיבורים הרמים של "העבודה". המכריזה שוב על כוונתה ללכת על ממשלת עצבות לאומית בנוסח המוכר

תדי כ"ץ

כחבר קיבוץ מגל של דתקיים, שהצטרף באחרונה לפעילות הקיבוץ הארצי במישור הפוליטי לקראת הבחירות, ואשר „מסתובב" ביניכם ובין נציגיכם ברמות השונות, הן במשרדים והן בחצרות הקיבוצים זה חודשים מספר — יורשה לי לצרף מספר מלים של הרגע האחרון, במטרה לנסות ולתרום עוד פרומיל אחד של נימוקים, לשלל המלים, הכתובות והמדוברות שהרעיפו עליכם כל „ימי ומי" בשבועות אלה.

דעו לכם, יש לכם תנועה נהדרת, עם המוני חברים אידיים וחמים גם יחד. אנשים מהימנים, שורשיים ומסורים, לא רק לעניינה של ההתיישבות העובדת בכלל אלא גם לענייניו של כלל עם ישראל, למרות שמץ של ביורוקרטיה ואבק של עסקנות הצצים פה ושם, אם כי בגבולות הטעם הטוב...

מי שמעז היום לטפול על מפ"ם שהיא מפלגה זקנה או מיושנת, הוא שקרן ביודעין או שפשוט אינו יודע מה הוא סח. נהפוך הוא — אין עוד מפלגה כמפ"ם לרעננות ולהרשנות, ולאו דווקא רק בשל תשדירי הבחירות שלה, העולים בכמה דרגות על אלה של יריביה. על רעננותה של מפ"ם יעידו עשרות ומאות הצעירים העוברים את בית המפלגה והקיבוץ הארצי מדי יום ומדי שבוע במעלתנות תוססת ופוריה.

המסר והיכולת

אנא, האמינו במסר של תנועתכם וביכולת שליחיכם להעבירו ולתרגמו למעשים. לא זה הזמן להתחשבנויות היסטוריות וקטנוניות. חברים יקרים, אל נא תתפתו לדיבורים הרמים של "העבודה", אשר כבר היום, עוד בטרם נפתחו הקלפיות, מכריזה בראש חוצות על כוונתה להקים שוב "ממשלת עצבות לאומית" בנוסח זו הנוכחית.

אל נא תשלו את עצמכם שר"צ טובה מכם, ולו גם בפריט אחד ויחיד של הכרזותיה או מעשיה. ההיפך הוא הנכון — ראו את מאזנה עד כה ותיווכחו בעצמכם.

דווקא הפעם, כשמפ"ם סוף-סוף יוצאת אל הזירה מפוכחת ומחודשת — תנו לה את הכבוד המגיע לה, את האמון שהיא זקוקה לו כדי למלא את תפקידה החשוב בייצוג כל התנועה הקיבוצית אל מול המסנים מן "העבודה" והאחרים.

יתרה מזו, בידי העורקים מן המחנה לקלקל ולהזיק עשרת מונים יותר מאשר היריבים שמחוץ — חישבו נא גם איך יראו הקיבוצים המפולגים בקלפיותיהם ביום שלמחרת.

אנא מכם, חישבו גם ברגע אחרון זה של שיקול הדעת על כל העומר מאחוריכם: למעלה מ-80 מקיבוצי התנועה וההתיישבות הצעירה, תנועת הנוער, הכשאונים הייחודיים, "הגבעה" ושאר מפעלים מפוארים שאין שיעור לערכם, אך אבוי יהיה באובדנם. כל אלה עומדים עתה למבחן הצבעתכם ואמונכם. בידיכם לקבוע ואף להכריע עתידותו.

ובאופן בוטה יותר: האם לא עדיפה אמירה סרטני, שהיא בשר מבשרכם, אלף מונים על פני נג"ב אברדיקיה, אשר תקף זה לא כבר את הקיבוצים באיזור מגוריו והטיח בהם אשמות שווא מרושעות?

אנא, זו הפעם אל תכזיבו. חיזרו ותנו אמון במפ"ם — ובגדול!

זכיית העושר של מנסדורף

לטניסאי הישראלי שניצח בגמר בפאריס את גילברט — 3:6, 2:6, 3:6 הוענק פרס כספי בסך 262 אלף דולאר! ★ עשוי לקפוץ בעשרה מקומות בדירוג העולמי ★ יתחרה השבוע באנטוורפן

טניס

הטניסאי הישראלי בן ה-23, עמוס מנסדורף, זכה אתמול בפאריס בהישג הגדול ביותר בקריירה שלו כשניצח בגמר הטורניר היוקרתי באולמות ברסי את היהודי-אמריקני ברד גילברט בשלוש מערכות חלקות — 3:6, 2:6, 3:6.

מנסדורף נטל פרס כספי בסך של 262 אלף דולאר — סכום שטרם זכה בו בכל הקריירה המקצוענית שלו. זכייתו האחרונה של מנסדורף בטורניר בינלאומי היה בחודש ינואר השנה באוקלנד, ניו-זילנד.

מנסדורף היה מאושר בתום המשחק. הוא זכה למחמאות רבות של פרשני הטניס שהיו באולם הפריסאי. הם ציינו את רוח-הלחימה שלו ואת התיחכום במשחקו. גם יריבו, ברד גילברט, נגדו הפסיד החודש בטורניר רמת-השרון, הודה שהישראלי היה הפעם טוב ממנו. גילברט היה עצבני והדבר היה בעוכריו.

הישראלי שלט בכל מהלך המשחק והפגין יכולת מצויינת בעוד שגילברט, שזכה בין השאר במדליית-ארד בטורניר האולימפי בסיאול, סבל מעצבנות, והתווכח עם השופט והקווניים וגם עם עצמו... גם הצופים הרבים, שחלק מהם הניף דגלים ישראלים, רעשו ולא איפשרו לו להתרכז.

בכל שלוש המערכות שמר מנסדורף על יוזמה והנצחון בא לו בקלות מפתיעה.

מאזן המשחקים בין מנסדורף וגילברט כיום הוא — 3:3.

הזכייה בטורניר ברסי תעלה, קרוב לוודאי, את מנסדורף מהמקום ה-33 בדירוג העולמי, בו מצוי כיום עד למקומות 23-25 וגם את גילברט מהמקום ה-23 אל מתחת למקום ה-20.

הישג ללא מדורגים

שבת בן-גבריאל מוסיף: „הפרס הכספי בברסי, פאריס, הוא השלישי בגודלו בעולם, אחרי וימבלדון וארה"ב. סכום הפרסים הכללי היה 1.1 מיליון דולאר.

מזלו של מנסדורף שהסיבוב הראשון חלף בלי משחק, בגלל מחלתו של היריב הגדול בטורניר כולו, השבדי מאטס וילאנדר, המחבט מספר 1 בעולם.

מנסדורף זכה בטורניר היוקרתי, בלי לפגוש בדרכו אפילו מדורג אחד מבין השמונה.

מנסדורף — והמזל

„כאשר ראיתי את ההגרלה מצאתי את עצמי מול המדורג הראשון בעולם. זו הפעם השנייה תוך חמשת השבועות האחרונים שההגרלה הועידה לי את המדורג מספר 1. אמרתי לעצמי, אני שוב חסר מזל. אבל החיים לפעמים משעשעים, והמזל האיר לי פנים השבוע" — אמר מנסדורף.

גילברט, המדורג 23 בעולם, היה צל של עצמו לאחר שזקף לזכותו נצחונות מרשימים בסיבובים הקודמים על שלושה מדורגים בכירים, כמו אנדרס גומז מאקוודור, מילוסלאב מצ'יר מצ'כוסלובקיה וטים מאיוט מארה"ב.

„חשבתי שנשחק ארבע-חמש מערכות" — אמר מנסדורף שהוסיף: „ברד הוא לוחם מצויין והופתעתי שזכיתי בנקודות רבות וחשובות בקלות. ניצלתי הזדמנויות רבות בחבטות מכל מצב".

גילברט אמר, שלא ציפה כי מנסדורף ייטיב לשחק עד כדי כך: „אני משום מה לא היטבתי לשחק בנקודות החשובות וזה ההבדל".

מנסדורף יפגוש את לנדל

עמוס מנסדורף עשוי לפגוש את איוואן לנדל ב„טורניר האהבה" באנטוורפן.

לנדל נטל את המחבט המשובץ ביהלומים, השווה מיליון דולאר, לאחר שזכה שלוש פעמים ברציפות בטורניר אנטוורפן.

הטורניר שיחל היום בהשתתפות כמה טניסאים מעולים אחרים כמו טים מאיוט, הנרי לקנט, ג'יימר פרדורלואן, אנדרס גומז, אהרון קריקסטיין ואנדריי צ'סנוקוב.

עמוס מנסדורף עם פרס-הנצחון בפאריס בטורניר בו היה סכום הפרסים 1.1 מיליון דולאר. (תצלום: איי.פי.)

מאבק מתחת לסל, במשחק ההפתעה אמש בין הפועל ת"א וחולון (89:102). מימין: דניס ויליאמס, גינו, בורמור, ארל ויליאמס, טרי ולאסוף. (תצלום: אריה קנפר)

הפועל תל-אביב הדהימה בהצגה נפלאה 89:102

חולון קיבלה זריקת-טאונס

כדורסל

יצחק ויסהוף

הפועל חולון בנתה על המשחק נגד הפועל ת"א. ההופעה המעודדת של החולונים נגד מכבי ת"א בשבוע שעבר, נטעה בהם בטחון כי הנצחון בו יבוא לאחר ארבעה הפסדי ליגה רצופים. אבל מחולון שכחו פרט קטן — הפועל ת"א. קבוצה זו, ללא יומרות, לימדה אמש פרק מאלף את הקבוצה החולונית האומללה, שספגה את הפסדה החמישי ברציפות והצורב ביותר — 102:89.

2500 הצופים לא ישכחו תקופה ארוכה את ההצגה של ה"אדומים" מתל-אביב. מה שעשו אמש לינטון טאונס, דניס ויליאמס, עמוס פרישמן

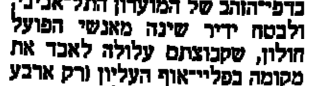

ג'יימס טרי והאוורד לאסוף, יירשם בדפי-הזהב של המועדון התל-אביבי ולבטח ידיר שינה מאנשי הפועל חולון, שקבוצתם עלולה לאבד את מקומה בפליי-אוף העליון (רק ארבע קבוצות יטלו חלק בשלב זה).

מה שהימם אתמול את הפועל חולון היתה התקפת הפועל ת"א. שחקני החוץ טאונס, ויליאמס ופרישמן קלעו 78 מ-102 הנקודות של קבוצתם. ההגנה התל-אביבית ידעה לבלום את שחקני חולון, שהוכיחו פעם נוספת כי אינם מסוגלים לשחק מול הגנה איזורית, ולבד מטוני זינו שהיה יעיל, הן בהגנה והן בהתקפה, ולעתים ישראל אלימלך, היו יתר חבריהם מפוזרים. הם גם גם סבלו מטעויות תמוהות של המאמן אייבן דאנקן שערך חילופים תמוהים ביותר.

בנג'מין מקרולנד היה בערב גרוע. שחקן האן.בי.איי. שהובא לארץ בתרועה גדולה, סיים את המשחק עם מאזן של 0 נקודות וריבאונד אחד.

לינטון טאונס היה אמש בשיאו. 36 נקודות (6 סלי 3), ורק 3 החטאות מהשורה. טאונס גם קלט 8 כדורים חוזרים, והעובדה כי צבר את העבירה הרביעית שלו 11 דקות לסיום לא הפריעה לו כלל. לצידו של טאונס כיכב הוירטואוז דניס ויליאמס. ויליאמס "שיגע" את חולון. שחקן זה "סובב" את שומריו האישיים, ובסיום הודה לו הקהל המקומי בתשואות רמות על ביצועיו. 28 הנקודות שקלע היוו רק ציטוט ממשחקו.עמוס פרישמן היה המוח מאחורי ההצלחה התל-אביבית. הוא שיחק בפיקחות רבה ומול עיניו של המאמן רלף קליין הוכיח לו חד משמעית שהוא כיום מספר 1 בתפקידו.

מאמן חולון, דאנקן, שיתף במשחק רק שבעה שחקנים. אבי מאור ושמואל זיסמן ישבו על הספסל מתוסכלים. חולון כשלה אפילו בקליטת הכדורים החוזרים — 26 לעומת 28 של הפועל ת"א. זינו היה הריבאונדר המצטיין במשחק, עם 14 כדורים חוזרים, לעומת 11 של ג'יימס טרי, ששיחק מול קבוצתו מהעונה שעברה בשאפתנות גדולה.ארל ויליאמס היה חלש. בורמור קלע אמנם 20 נקודות, אך משחקו פרוע ולא מסודר. גם דלזול וכוגין ידעו ימים טובים יותר.

השופטים מנשה הרמן ורמי פישר ביצעו עבודה מעולה, ועל כך מגיע להם שבחים.

חולון פתחה את המשחק בסערה והוליכה — 0:6. כשרומה היה כי היא עומדת לדרוס את הפועל ת"א החלו טאונס וויליאמס "להפציץ" את סל חולון, וקבוצתם עלתה ליתרון — 12:24 בדקה ה-8, ו-26:36 (14). חולון צימקה — 38:33, אך הפועל ת"א ירדה למחצית ביתרון — 41:48.

במחצית השנייה התקרבה חולון לת"א ב-3 נקודות — 68:65 (29), אך כאן הוחלף, להפתעת הכל, זינו, והפועל ת"א ברחה — 67:80, 79:92 (37) ובסיום — 89:102.

קלעו ל הפועל ת"א: טאונס 36, ויליאמס 28; טרי 16: פרישמן 14 ולאסוף 8.

קלעו ל הפועל חולון: זינו 26, בורמור 20: אלימלך 15: דלזול 11: כוגין 11 וויליאמס 6.

הטבלה

1.	מכבי ת"א	7	599-693	14
2.	הפועל ת"א	7	576-672	13
3.	הגליל-העליון	7	535-590	12
4.	מכבי ר"ג	6	536-571	10
5.	מכבי חיפה	6	470-494	10
6.	הפועל חולון	7	592-595	9
7.	מכבי ראשל"צ	6	521-536	8
8.	הפועל חיפה	6	508-530	8
9.	הפועל ים	6	538-491	8
10.	אלי. נתניה	6	591-513	7
11.	אלי. רמלה	6	617-519	7
12.	הפועל גבת	6	654-533	6

הפועל ירושלים תנסה להפתיע את מכבי ר"ג

רק ארבעה משחקים ייערכו הערב במחזור השביעי בליגה הלאומית בכדורסל.

האלופה, מכבי ת"א, תתמודד במוצאי-שבת עם הפועל הגליל-העליון (66:70), והפועל חולון והפועל ת"א שיחקו אמש (ראה ידיעה נפרדת).

● הפועל ירושלים — מכבי רמת-גן (8). שתי קבוצות שהשיגו נצחונות נאים במחזור הקודם. הפועל ירושלים גברה על מכבי חיפה, ומכבי רמת-גן ניצחה את הפועל חולון. צפוי מאבק שקול באולם מנחת בבירה. הפועל ירושלים מסוגלת בזכות ביתיותה לגבור על הקבוצה המלוכדת מעיר הגנים. ישפטו: דוד דגן ורמי סגחס.

● אליצור נווה-דוד — מכבי ראשון-לציון (8). נווה-דוד תנסה להשיג נצחון ליגה שני, לאחר שגברה בשבוע שעבר על העולה השנייה ללאומית, הפועל איתן גבת. מכבי ראשל"צ, שהחליפה את הזר קארל דייויס בטרוי באוראס (2.40) תשתדל לנצל את הבעיות הכלכליות של הרמלאים. ישפטו: טור וורניק ודן בורנשטיין.

● אליצור נתניה — מכבי חיפה (8). אליצור נתניה המתגבשת ממשחק למשחק תרצה לנצל את אולמה סופג-הנקודות ולזכות בנצחון על מכבי חיפה. החיפנים שאיכזבו את אוהדיהם בשבוע שעבר כשנוצחו ע"י הפועל ירושלים, ישעו מאמץ לא להפסיד פעמיים ברציפות. משחק שקול. ישפטו: ראובן וירובניק וגדי זילברברג.

● הפועל חיפה — הפועל איתן גבת (8.30). יריב ורשיצקי, מאמן הפועל חיפה, שחזר לתפקידו, יפגוש הערב בקבוצה החלשה בליגה — הפועל איתן גבת. שחקני העמק לא קצרו עדיין נצחון בכורה וקשה להניח שישיגו אותו דווקא בחוץ מול הקבוצה החיפנית המאורגנת. ישפטו: שי סטריקס ואריק זילברברג.

גן-שמואל הוליכה 35:50 — קרית-מוצקין ניצחה 79:82

יצחק ויסהוף

מכבי קרית-מוצקין והפועל נהריה בצפון וא.ס. רמת-השרון בדרום נותרו שלוש הקבוצות שעדיין לא נוצחו במשחקי הליגה הארצית בכדורסל.

אמש, במשחקי המחזור השישי בצפון, גברה מכבי קרית-מוצקין באולמה על הפועל גן-שמואל — 79:82, לאחר שגן-שמואל הוליכה במחצית — 35:50. קני לבנובסקי קלע 26 נקודות למוצקין, לעומת 26 שקלע למוצקין, לעומת 26 גל קנו לגן-שמואל.

הפועל נהריה ניצחה את מכבי נתניה — 65:73.

יתר התוצאות בצפון: הפועל עין-דור — הפועל קרית-שמונה 74:84; הפועל עפולה/יזרעאל — מכבי יקנ"א נצרת 67:98; מכבי הוד-השרון — מכבי בת-גלים 71:72; הפועל בקעת בית-שאן — (50:30) הפועל כנרת/עמק-הירדן 76:82.

בדרום: התקיימו משחקי המחזור הרביעי א.ס. רמת-השרון הביסה את הפועל קרית-גת — 62:99. שרון שטרייכמן קלע 42 נקודות למנצחים.

אליצור פתח-תקוה — מ.מ. גבעת-שמואל 78:79 (42.46). הילי ומוריה קלע סל נצחון לאליצור פ"ת שלוש שניות לסיום.

יתר התוצאות: מכבי רחובות — אליצור קרית-אונו 61:84; בית"ר ת"א — הפועל גבעתיים 65:84; מכבי פ"ת — הפועל באר-שבע 62:71.

אחרי הרחקתו בשבת קטנו סיכויי שירזי לשוב לנבחרת

כדורגל

ראובן חנניה

סיכוייו של מגינה המצטיין של בית"ר ירושלים, שלמה שירזי, לקבל הזמנה מהתאחדות לכדורגל כדי לשוב לנבחרת הלאומית, קלושים ביותר.

כבר לפני שבוע, לאחר שחבר הוועדה המקצועית, בני רגב, ביקש לבדוק עם היועץ המשפטי אפשרות להזמין את הכדורגלן שהסתבך בעבר בעבירות פליליות, היו מתנגדים רבים. אלה נימקו את סירובם בהיבט החינוכי לשובו של שירזי.

שלשום, במשחק הליגה של בית"ר ירושלים נגד הפועל כפר-סבא, שבו הורחק שירזי, קטן לאפס הסיכוי לשובו לנבחרת הלאומית.

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סווירי, שעמו שוחחתי אמש נשמע זהיר מאוד, וציין כי לבקשת החנינה של שלמה שירזי יש לפי שעה מתנגדים רבים. כמו-כן ציין סווירי כי גם אם ההתאחדות לכדורגל תחליט לחון את הכדורגלן לא מן הנמנע כי המאמנים הלאומיים לא יאפשרו לו להצטרף לסגל וזאת על רקע התנהגותו.

דאסאייב לסביליה ב-2 מיליון דולאר

שוער נבחרת הכדורגל הסובייטית וקבוצת ספרטק מוסקבה, רינאט דאסאייב, בן ה-31, חותם על חוזה לשנתיים עם ספיליה הספרדית, תמורת שני מיליון דולאר.

השוער שניהל מו"מ ממושך עם סביליה, אמר, כי דחה קודם-לכן הצעת הקבוצה הספרדית על מיליון דולאר עבור חוזה לארבע שנים.

אוסטנד נוצחה בליגה הבלגית

קבוצת אוסטנד הבלגית, יריבת אלופת ישראל בכדורסל, מכבי ת"א, ביום השישי בגביע אירופה לאלופות, נוצחה אמש במחזור השישי בליגה הבלגית ע"י מסטטר — 97:92.

פרדריק קלע 25 נקודות לזוכות אוסטנד.

הפועל ת"א — בהרגשה טובה הבוקר לצ'כוסלובקיה

הפועל ת"א תצא הבוקר בהרגשה טובה לברטיסלבה שבצ'כוסלובקיה, שם תתמודד מחרתיים בגביע-קוראץ' נגד סלובנופאט.

התל-אביבים, מעודדים מנצחונם אמש על הפועל חולון, לא קיבלו עדיין את אשרות הכניסה לצ'כוסלובקיה והם מקווים כי האשרות יצפו להם בוינה.

המאמן יעקב אודלר אמר כי הקבוצה הצ'כית מהווה לגביו נעלם כמעט מוחלט, אך בידו מצוי מידע שעשוי לסייע לו.

הגליל-העליון התאמנה בהונגריה

קבוצת הפועל הגליל-העליון הגיעה אתמול לבודפשט שבהונגריה, שם תקיים מחר (0.30) את משחקה הראשון בגביע-אירופה למחזיקות-הגביע נגד הקבוצה המקומית.

שחקני הגליל ערכו אימון באולם המשחק, והיום יקיימו שני אימונים נוספים.

עודד מכנס להפועל טבריה

שמואל ברזיק

לאחר התלבטויות הודיע אמש עודד מכנס לראשי הפועל טבריה על הסכמתו להצטרף לקבוצה.

יו"ר הקבוצה, יובל חורש, ויו"ר האגודה, אברהם קוגל, יצאו לתל-אביב כדי להסדיר את ההעברה מהר בהתאחדות לכדורגל, וזאת כדי שיוכל להצטרף כבר למשחק השבת בבלומפילד נגד שמשון תל-אביב.

יובל חורש מסר כי עומר דן ודוד אבוטבול יחזרו כבר השבוע לפעילות ויטלו חלק במשחק השבת, לאחר שנעדרו שישה שבועות בגלל פציעה.

מחוגים המקורבים להנהלת הקבוצה נמסר כי הערב, בישיבת ההנהלה, ידון המשך העסקתו של המאמן דרור בר-נור, וזאת בעקבות הכשלונות בשבועות האחרונים.

15 ניחשו 14 בטוטו

15 משתתפים ניחשו בשבת 14 תוצאות נכונות בטוטו וכל אחד מהם יקבל 46.665 שקל.

259 מנחשי 13 תוצאות נכונות יקבלו 940 שקל; 2837 מנחשי 12 תוצאות נכונות יקבלו 85 שקל; 21486 מנחשי 11 תוצאות נכונות יקבלו 11 שקל.

בגלל ריבוי הזוכים בפרס החמישי הוא לא יחולק ויועבר למחזור הבא.

מכבי — אליצור בדרבי תל-אביבי לנשים

יוסף הכם

הדרבי התל-אביבי לנשים, בין הקבוצות הטובות של אליצור ומכבי, שייערך הערב ב-8 באולם אוניברסיטת ת"א, יעמוד במוקד משחקי המחזור בליגה הלאומית לנשים בכדורסל.

אכזבה בקרב הגדול באיטליה:
יובנטוס — מילאן 0:0

● ליגות באירופה

המשחק המסקרן בין שתי הקבוצות העשירות באיטליה, יובנטוס ומילאן, שנערך בטורינו, הסתיים בלי שערים, לעיני 70 אלף צופים ששילמו כמיליון דולאר.

הכוכב ההולנדי של מילאן, רוד חוליט, נטש את השדה בדקה ה־69, והוחלף בפייטרו פאולו וירדיס.

אינטר עלתה לראש טבלת הליגה האיטלקית, לאחר שניצחה במילאנו את רומא 0:2, משעריו של אלדו סרנה, בדקות ה־14 וה־84.

לאינטר 7 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים את סמפדוריה גנואה, שניצחה 0:1 את אסקולי, משערו של הבין־לאומי ג'יאנלוקה ויאלי.

אחריהן, עם נקודה פחות, נאפולי, מילאן ופיורנטינה.

נאפולי השיגה נצחון־חוץ על צ'סנה — 0:1. מאראדונה מסר את הכדור לשער־הנצחון.

תוצאות נוספות: אטלאנטה — בולוניה 0:2; פיורנטינה — טורינו 1:2; לאציו — קומו 1:1; לצ'ה — פיזה 0:0; פסקארה — וורונה 0:0.

איינדהובן הגדילה את יתרונה

האלופה, פיליפס איינדהובן, הגדילה את יתרונה בטבלת הליגה ההולנדית בכדורגל כשהכניעה במחזור הי"11 את טוונטה, השניה בטבלה — 0:3, ולה 19 נקודות.

לטוונטה 15 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים את וולנדאם, שניצחה את דן־בוס — 0:2.

אייאקס אמסטרדם סיימה באוטרכט בתיקו 1:1, ומדורגת שמינית, עם 12 נקודות. פיינורד הביסה את וילהם — 0:5, ומדורגת שישית, עם 12 נקודות מתשעה משחקים.

תוצאות נוספות: רודה — ר.ק.ס. 1:4; הארלם — ספארטה 0:2; חרונינגן — צוולה 0:3; סיטארד — ונלו 1:2.

נצחונות לריאל מדריד ולברצלונה

האלופה, ריאל מדריד, השיגה נצחון־חוץ במחזור תשעי בליגה הספרדית על מורסיה 0:3, משעריהם של הוגו סאנצ'ז ואמיליון בוטראגניו (2).

לריאל, בראש הטבלה, 15 נקודות, ומקדימה בנקודה את ברצלונה, שגברה על סאראגוסה — 0:1, משערו של הקשר רוברטו פרננדו.

אתלטיקו מדריד ממשיכה לנצח, והפעם גברה על ואלנסיה 0:2, ומדורגת שלישית עם 11 נקודות, ומקדימה בהפרש שערים ארבע קבוצות.

פוזארו — קאנטו 92:110

שרות „על־המשמר"

אלופת איטליה בכדורסל, סקבוליני פזארו, גברה אתמול במשחקי הליגה האיטלקית על ויווה קאנטו — 92:110.

אלופת אירופה, פיליפס מילאנו, ניצחה את סאנדרו קאורטה — 93:121.

יתר התוצאות: בנטון טרוויזו — פונלה רומא 68:76; קנור בולוניה — רי ואראזה 80:81; אניקם ליבורנו — ארימר בולוניה 74:85; רג'ו אמיליה — מורינו 83:96; איטצ'י ונציה — אלדו סבריאנו 77:79; אוליברטס ליבורנו — נאפולי 85:88.

מאראדונה חגג יום־הולדתו ה־28

כוכב הכדורגל הארגנטיני, דייגו ארמנדו מאראדונה, חגג אתמול את יום הולדתו ה־28 כש„בישל" את שער הנצחון לנאפולי, כשמסר כדור־סרגל לאנדראה קארנבלה, וזה החדירו לרשת בדקה ה־14.

● הצעירה בראש טבלת הליגה הפורטוגלית, קבוצת בנפיקה ליסבון, ניצחה בליינקוש 0:2, ולה 18 נקודות, לפני ספורטינג (גברה על אספניו 1:3) — 17 ופורטו — 16, לאחר שסיימה בתיקו אפס עם סאפה.

אברטון — מנצ'סטר 1:1

אברטון ומנצ'סטר־יונייטד סיימו בתיקו 1:1, במשחק בליגה האנגלית בכדורגל שהיה בגודיסון פארק בליברפול.

יונייטד היקנה יתרון לאורחים בדקה ה־68, אולם כחלוף שלוש דקות השווה האנגלי טוני קוטי.

27 אלף צופים חזו במשחק שהועבר בשידור חי בטלוויזיה.

אמריקה — שאר העולם 2:2

במשחק חגיגי בכדורגל בניו־יורק סיימו בתיקו 2:2 נבחרות אמריקה ושאר־העולם, לעיני כ־21 אלף צופים.

את השערים לאמריקה כבשו: הצ'יליאני קאסלי (28) והברזילאי ריבלינו (78). לשאר העולם: האיטלקי פאולו רוסי (11) והצרפתי מישל פלאטיני (76).

פאראגוואי זכתה באליפות העולם כדורגל באולמות

פאראגוואי זכתה אתמול במלבורן באליפות העולם בכדורגל באולמות כשהשתיעה בנצחון בגמר על בראזיל — 1:2.

ספרד נטלה את המקום השלישי בהכניעה את פורטוגל — 1:5.

בריה"מ שוב ניצחה את פרו — 1:3

האלופה האולימפית בכדורעף לנשים, נבחרת ברית־המועצות, זכתה אתמול בטורניר גדול בהונג־קונג, בנצחה בגמר את פרו — 1:3 (10:15, 15:11, 9:15, 13:15).

קובה סיימה במקום השני לאחר נצחון 2:3 על סין.

קודם־לכן ניצחה קובה את פרו.

הסובייטיות קיבלו 50 אלף דולאר והקובניות — 25 אלף דולאר.

אלדר במקום זייף במועצת ההימורים

יועץ שר החינוך והתרבות, עדי אלדר, התמנה אתמול על־ידי שרי החינוך והאוצר ביו"ר המועצה להסדר ההימורים בספורט. אלדר יחליף בתפקיד זה את אריה זייף, שסיים את כהונתו.

המינוי החדש יכנס לתוקפו ב־1 בנובמבר למשך שלוש שנים.

ע. אלדר, תושב כרמיאל, משמש מזה כשלוש שנים כיועצו של שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, בנושאי תרבות, ספורט, מינהל חינוכי ותקציבים. לפני־כן כיהן כמנהל מחלקת החינוך בעיריית כרמיאל.

עדי אלדר נולד בשנת 1944 בעיראק והוא בוגר הכפר־הירוק.

באר־שבע הפתיעה בנצחון על הפועל עמק־חפר — 2:3

● כדורעף

אבנר מילמן

קבוצת אס"א באר־שבע זכתה שלשום, במחזור הד־4 בליגה הלאומית לנשים בכדורעף, בנצחון־חוץ על סגנית האלופה, הפועל עמק־חפר/איחוד עירון — 2:3 (9:15, 15:11, 11:15, 15:8, 11:13).

במשחק שנערך בעין־שמר ונמשך למעלה משעתיים הצטיינה במיוחד בבאר־שבע דפנה אביגדור. שפט אברי בן־דור.

● נצחון שני תוך ארבעה ימים קצרה העולה החדשה, הפועל עמק־יזרעאל, שהכניעה בגורדון־יזרעאל את קרית־חיים — 0:3 (8:15, 13:15, 8:15). בין המצטיינות והתעלתה הוותיקה אורנה רובין־רחנבלום, וכן הצטיינו טל לביא ואפרת לוי. בקרית־חיים בלטה רכיסל גוטמכר. שפט עוזי בן־צבי.

● קבוצת הפועל בת־ים, האלופה, ניצחה את הפועל כפר־סבא — 1:3 (11:15, 9:15, 15:8, 5:15). בבת־ים התעלתה הצעירה איה ענבר וכן בלטה שרונה ינקו. בכפר־סבא: ורדה מנטל.

הטבלה

1.	הפ. מ. אשר	3	2־9	6
2.	הפועל בת־ים	3	3־9	6
3.	עמק־יזרעאל	4	6־9	6
4.	אס"א ב"ש	4	9־9	6
5.	הפ. עמק־חפר	3	6־8	4
6.	קרית־חיים	3	3־6	4
7.	הפ. כפר־סבא	4	1־12	4

טלוויזיה

08.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 תולדות הישוב. ארץ מולדת: בין חומות ירושלים וכו. 08.40 כלי סורות, רי"פ. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 אנגלית ו'. 10.30 רגע עם דודלי וכו. 11.00 ערבית מדוברת — בית אבן ג'מיל. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 חשבון פשוט ד' גיאומטריה. נא להכיר (כו. 12.00 אנגלית ה'. 12.30 אנגלית ה'. 13.00 תלמוד. שניים אוחזין: דיוק (כו. 13.25 גיאוגרפיה וו' ט': גרינלנד, מתקופת האבן לעידן הסילון. 13.45 צרפתית. 14.00 עד כאן, רצף דפי הטלטקסט. 14.05 תיבה 2. 14.30 בארץ הקקטוס. 14.55 קשר משפחתי, משפחת קרייר משוחחת עם דיוויד אברמסון על בעיות שינה של בנם אליאור בן השנה וחצי. 15.45 דיקת השמש דמעות הירח. פרק 3: אינקה קולה. ג'ק פיור לוקח אותנו לביקור בפרו, מולדת בני האינקה. כיום, חיים רובם בתנאי עוני, תרבותם הולכת ונכחדת ורובם אינם מודעים למורשתם העשירה וכו. 16.40 שביל באמצע שביל בצד: עמודי עמרם. 17.00 ערב חדש, מנחה: רפי רשף. 17.30 הבובוטק, שם הפרק: מופע הסרטים המצוירים. 17.55 הדוד אהרון, עלילת הסרט מתרחשת בחיפה, בתקופת מלחמת השחרור. ידידות עמוקה ומיוחדת נרקמת, המתפתחת בין דוד תמהוני ואתי בן ה־12. יוסי ידין מגלם את דמותו של הדוד אהרון. 18.25 פסוקו של מקום: מכס אל ערוער. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 משפחתי וחיות אחרות. הפרק החמישי: המשפחה עוברת לחווילה הצהובה. 20.33 משדר מהסרטים, תכנית דו־שבועית בעניני קולנוע מגישה: שירה גרא, בהשתתפות שאול שירייך. 20.50 סרט הדרכה של ועדת הבחירות המרכזית המסביר את הליכי הבחירות. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 דברי יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לקראת הבחירות לכנסת השתים־עשרה. 21.40 המופע של גארי שנדלינג. שם הפרק: נישואים פיקטיביים. מריה, המנקה של האולפן מגלה כי עומדים לשלוח אותה שוב לגואטמלה. גנסי מציעה כי מישהו ישא אותה לאישה כדי שתוכל להישאר בארצות־הברית. 22.10 זה הזמן, תכנית אירוח, מנחה: רם עברון. 23.00 ראמפוול. 23.50 פסוקו של יום. חדשות הלילה ומוסף הספורט חצי פינה.

ערוץ 2

18.35 היווריתמיקס בהופעה חיה. 19.36 רגע לפני. הדרכה בנושא האיידס, עוד בפינה. על סרטן בקרב נשים. 19.40 מגדלי בכל קומדיה בהקראה סיפורו של ד.ה. לורנס — מאהבה של לידי צ'טרלי. 20.08 לסרט מול בתוכנית מיוחדת. 21.10 ד"ש עם קלים — התוכנית כבקטחבם. 21.35 דרמה וגגות ושורדים.

רדיו

קול המוסיקה

(ת) תקליטור 06.01 קשת מוסיקלי. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 שעה עם יוצר — ז'וזף גיוה, במלאת 150 שנה להולדתו. 10.00 קונצרט בוקר. 12.57 פינת השיר. ריינר מריה רילקה. כתיו. 13.00 קלאסיקל. 14.06 בין הסרטיה — אלכן: סונטה בפה מינור לחלילית וצ'מבלו (מ. מלצר/ב. ברמן) שוברט: וריאציות על נושא מקורי אופ 35 לפסנתר 4 ידיים (כ. ברמן/א. אדלשטיין) ק.פ.ע. באך: סונטה לחלילית סולו (מ. מלצר). ארתור גלברון: שלישיה לכלי־קשת בפרק אחד (השלישיה הירושלמית). 15.00 אנתולוגיה — מוסיקה קולית של המאה הי"ז: בוקסטהודה, בינר. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — אריות מאת מלחינים בני המאה הי"ז והי"ח. 18.00 מחזורי יצירות. 20.05 בצידי־הדרך — טלמן: קונצרטו לחלילית: לאנהר שנטמן. 20.27 פינת השיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי — תכניות מיצירות ברהמס: כוונה לשני פסנתרים ברה מינור, אופוס 34 ב' (כ. עדן וא. תמירא) 4 שירים רציניים, (ו. ומ. וכאי ב. כרמון), שלישיה לפסנתר, כנור וצ'לו ברה מז'ור אופוס 87 (השלישייה הישראלית). 22.00 מוסיקה ויוה.

רשת א'

07.30 ישן בעיניך, שירים ישנים. 08.05 תונה — עם בני הנדל. 09.05 סלווירי, שירות מידע למאזינים. 10.05 פניני משך, מגיש: גרעון הוד. 11.05 ירוק ירוק — שירים עבריים. 12.05 מערב יסתיבנצ'. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 בראש צעיר. מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת — ירושלים בתקופה הביזנטית: קווים לתולדות ירושלים בתקופה הביזנטית (חלק שני, צבי ברס). 16.05 בן הארץ (ש"ח). 17.05 צבעי הקשת — שירי עמים. 18.05 מנחת ערב. 19.00 שירונים לעולים. 22.05 לכל ארם טכב, עם האסטרולוג אילן סקר.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 סעו לשלום, עם גדעון הוד. 09.05 ביקור בית, עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הקשת עם יואב גינאי. 12.05 אלף־אלף בבית, עם אוהד מנור. 13.05 בחצי היום, חדשות ומוסיקה. 14.05 בת צחוק, הוד והומור. 15.05 שירים ושעורים. 16.05 תוצרת הארץ, שירים עבריים. 17.05 רגעי קסם. 17.55 קריאה בספר. קוראים מפליטים. 18.05 שעה חמשית, מגוון שבועי לענייני חינוך. 19.00 הבוקר הזה. 19.35 שירים עבריים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 שירים וסלים. 23.05 קפה ראשון, חיזונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת, הגנטיקה החדשה ותורשת האדם אנזימים מגבילים. מרצה: ד"ר יוסי שילה. 06.30 פוקחים ע"ן. החדשות הראשונות. 07.07 שבע אפס שבע, עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוזר, עם אלי ישראלי. 10.05 עשר, שירים עבריים. 10.55 מי מפחד מדמוקרטיה? 11.05 נכון לעכשיו. עם רפי רשף. 13.05 זו רה יומי. 14.05 פגישה יומית, עם אורלי יניב. 15.05 שירים להנ, עם ארז טל. 15.55 אל תיקח ללב. 16.05 קו פתוח. הדרשמה לעתודה אקדמאית. משדר מיוחד בשידור חי בשיתוף עם קצינים מהנהל גיוס באגף כח אדם בצה"ל. 16.54 באופן מילולי, סינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 פ.פ. — פגישה אישית. נחמן שי ואמיר אורן משוחחים עם אל"ם ר' מפקד חטיבת צנחנים. 18.45 משהו עולמי, מגאזין לענייני חוץ. 00.05 ציפורי לילה, עם גל אוחנבסקי. 02.00 לא רוצים לישון. 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 עושים מדינה. עם דודו דייץ (ש"ח). 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 משירי יעקב גלער. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת, הגנטיקה החדשה ותורשת האדם אנזימים מגבילים. מרצה: ד"ר יוסי שילה. (ש"ח). 22.05 על הדגש ועל הכיסאי. 24. 23.05 היום שהיה. 23.55 מי מפחד מדמוקרטיה.

שידורי צה"ל 2

19.05 יומנים מוסיקה. 20.05 צעד וחצי, תכנית הכדורסל עם אלי ישראלי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר, עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר, וותיקים וטובים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע?. 10.05 דברים טובים. 11.05 מלאכי חוקיה, על הים. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי חול. 14.05 לי ולך, שיר וברכה. 15.05 חדש, חריש ומחורש. 16.05 פופ 89, עם יגאל רבניר. 18.05 היה היה, עם קובי ברקאי. 20.05 קו ההתחלה, תקליטי שרים. 21.05 קצת אחרת. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב
9.10 ,7.15 ,4.30

אסתר: ניקו 9.45 ,7.30
אלנבי: ילדים תורגים לאלוהים 5.00
המעקלים 9.30 ,7.15
קיץ קטלני 12.00
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45 ,7.30
בן־יהודה: פרסידיו 9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה: הפרטיזנים מוילנא 19.00
שבלול 9.30
גת: בוקר טוב ויאטנם 9.40 ,7.30
גורדון: החגיגה של באבט 9.45 ,7.30
דיקל: ביג
דרייב אין: בגלה את אמריקה 9.10 ,7.30
סוס 12.00
הוד: אקשן ג'קסון 9.45 ,7.30
לימור חדש: צבעים 9.45 ,7.45
טיילת 1: בעריצה צמודה 9.45 ,7.30
טיילת 2: מגלה את אמריקה 9.45 ,7.30
טיילת 3: סם המשחק 9.15 ,7.30
פאר: צל הכוס 9.45 ,7.45
פאריס: לייזי איב 12, 14, 16, 7.15, 9.30
החברים של אלכס 23.30
רב־חן:
חן 1: מת לחיות 9.55 ,7.35
חן 2: פרנטיק 9.40 ,6.40
חן 3: ללא מעצורים 9.45 ,7.45
חן 4: בעל בהשאלה 9.45 ,7.35
חן 5: לסגיור באהבה 9.55 ,7.45
שחף: מרדף חצות 9.15 ,5.45
תל־אביב: טרור ברחובות 9.45 ,7.30 ,5
תכלת: הקומיסרית 9.45 ,7.30
לב:
לב 1: החיים הם נהר ארוך ורוגע 10.00 ,8.00
לב 2: יום שני הסוער 10 ,8 ,5 ,2
לב 3: בגלל המלחמה ההיא 10 ,8 ,5 ,2
לב 4: הנסיכה 10 ,8 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9 ,7

רמת־גן
אואזיס: מת לחיות 9.50 ,7.30 ,5
לילי: החגיגה של באבט 9.30 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.25
גן 2: פרנטיק 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: בעל בהשאלה 9.50 ,7.30
גן 4: הנסיכה הקסומה 9.50 ,7.30

גבעתיים
הדר: טרור ברחובות 9.30 ,7.30 ,5

באר־שבע
חן: פרסידיו 9.30 ,7.15

ירושלים
אדיסון: מת לחיות 9.00 ,6.45 ,4.30
אורגיל: ניקו 9.15 ,7.15
חן: ביג 9.10
כפיר: מרדף חצות 9.30 ,7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7
מיטשל: פולטרגייסט 3 9 ,4
סמדר: אהבנו כל כך 9.15 ,7
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: אקשן ג'קסון 9.15 ,7.15 ,4.30
אור:
אור 1: הנסיכה הקסומה
אור 2: פרנטיק
אור 3: ללא מעצורים 9.30 ,7.30
אור 4: טומי
אור 5: הוליווד בשחור
תיאטרון ירושלים:
טאקר — האיש והחלום 21.30 ,19.00
קפה בגדד 21.30 ,19.00
אימפריה 1: החגיגה של באבט 9.10 ,11.30
אימפריה 2: במעיין המתגבר 21.30 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:
האחים בלוז 17.00
בארי לינדון 19.00
כיורי 21.45

חיפה
אירה: אקשן ג'קסון 9.15 ,7 ,4.30
חן: ניקו 9.15 ,6.45 ,4.15
רב־גת 1: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,6.45
רב־גת 2: ביג 9.15 ,7 ,4.10
עצמון 1: טרור ברחובות 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 2: קפה בגדד 8.30 ,5.20
עצמון 3: טאקר האיש והחלום 9.15 ,7
שביט: הקיץ של אביה 9.15 ,7
רון: ארי גרסי מגלה את אמריקה 9.15 ,7 ,4.30
רב־אור:
רב־אור 1: פרנטיק 9.15 ,6.45
רב־אור 2: סם המשחק 9.15 ,6.45
רב־אור 3: העולם על פי גארפ 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: כפר קטן שלי 9.15 ,7
קרן אור המדרש:
כמעיין המתגבר 9.15 ,7.15 ,5
פאר: מת לחיות 9.15 ,7 ,4.30

נתניה
שרון: ללא מעצורים 9.15 ,7 ,5
אסתר: פרסידיו 9.30 ,7.15

חולון
מגדל: ביג 9.40 ,7.30
אורמון: החגיגה של באבט 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים
עצמאות: טרור ברחובות 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה
היכל: תתיר מבוקש 9.30 ,7.15

פתח־תקוה
היכל 1: פרנטיק 9.45 ,7.45
היכל 2: מגלה את אמריקה 9.45 ,6.45
היכל 3: תופסה בכמר 9.45 ,7.45

עפולה
מוסתרון: הנסיכה הקסומה 9.00

ראשון־לציון
רון 1: ביג 9.15 ,7.15
רון 2: מגלה את אמריקה 9.30 ,7.15 ,11.00
רון 3: מצלמה בלי בושה 9.15 ,7.15

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 31.10
הנפש הטובה מסצ'ואן: 20.30
דודותו של צ'ארלי: 20.30
המלבוש — הבימורתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 31.10 בשעה 20.30
גשם (הקאמרי)

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים — נגי בת־ים — הנביאים 3.

חולון — ארזון — הופיין 52

ירושלים — ספ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה — טורח — פ"ת 76.

פתח־תקוה — כפר גנים — לוחמי הגיטו 6.

רמת־גן — המגן — ביאליק 30.

תל־אביב — דיזנגוף — דיזנגוף 132. ספ"ח כללית — אמסטרדם 7.

חיפה — יבנה — אבן סינא.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ה': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים - ילדים, הדסה ע"כ - פנימית, כירורגיה, אורטופדיה, א.א.ג. משגב לדך - נשים. שערי צדק - עיניים.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'־ה' 08.00—20.00. בימי ו' 08.00—13.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02־243358
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח לחולים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.

„קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221880 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523566, פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

רימונים סבמר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294669, 03־285822.

מרכז מידע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־335316
ער"ן כפר־סבא — טל' 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים החשים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד, רמלה — 101, טל' 08־221022, עפולה — טלפון 065־93334. טבעון — 101, טלפון 04־931401. נהריה — טל' 04־823333, בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767. שת"ל בגוש רן, טל' 03־330848.

14 אלף שוטרים וחיילים יוצבו ב־4856 קלפיות ברחבי הארץ

בר־לב: למשטרה אין ידיעות מוקדמות על הפרות סדר ● כוחות הביטחון ימנעו כניסת תושבי השטחים לתחומי הקו הירוק ביום הבחירות ● צפויים מעצרים נוספים כדי למנוע פעילות בטחונית עויינת

זהבה מוזס, עתים

משטרת ישראל השלימה את היערכותה למבצע „מועד 88", מבצע אבטחת מערכת הבחירות, ונמסר, כי היא טיפלה עד כה ב־235 תלונות הנוגעות לעבירות על חוק הבחירות.

שר־המשטרה, חיים בר־לב, ומפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, ביקרו אתמול במרכז הדיווח המשטרתי במטה הארצי ועמדו מקרוב על הערכות המשטרה לקראת יום הבחירות.

ניצב משנה דן ברינקר, ראש מחלקת סיור ומבצעים, הציג בפני השר והמפכ"ל את פקודות מבצע „מועד 88", המפרטת את הערכותה המיוחדת של המשטרה ליום הבחירות.

כ־7000 שוטרים ואנשי משמר הגבול יועסקו באבטחת הקלפיות ומהלכן התקין של הבחירות. הם יתוגברו על־ידי כ־7000 אנשי הג"א וחיילי צה"ל שייערכו בדיקות בטחוניות לנכנסים לקלפי.

השוטרים יוצבו ב־4,856 קלפיות הפזורות בכל רחבי הארץ לאבטחת יום הבחירות. במקומות לא רגישים יוצב שוטר רק בשעות הלחץ ובמקומות רגישים, כמו במגזר הערבי, שם ישנן 438 קלפיות, תהיה נוכחות מתמדת של שוטר.

כוחות השוטרים יהיו מלווים על ידי סיורי המשטרה בשטח ועתודות שוטרים. השוטרים יעברו מהשעה 06.00 בבוקר ועד חצות, כאשר כל מספר שעות יוחלף השוטר שבקלפי למנוחה על ידי הסייר או העתודה. הסיור יפקוד כל קלפי אחת לחצי שעה לערך על מנת לוודא שהכל מתנהל כשורה.

מרכז הדיווח המשטרתי במטה הארצי יהווה זירה מרכזית של דיווחים לכל הזירות המשטרתיות ולוועדת הבחירות המרכזית, ובראשה יעמוד ניצב משולם עמית, ראש אגף שיטור וביטחון.

אין ידיעות מוקדמות

עם סיום הבחירות ולאחר ספירת הקולות בקלפיות יועברו הקלפיות בליווי לוועדת הבחירות האיזורית, שם ישב קצין קישור משטרתי אשר ידווח למרכז על הגעת הקלפיות.

שר המשטרה, חיים בר־לב, אמר עם תום ביקורו במרכז הדיווח המשטרתי, כי הוא מתרשם שהמשטרה ערוכה לקיים יום בחירות מסודר מעבר לקיום תפקידיה השגרתיים באותו יום.

השר פנה לאזרחי ישראל לממש זכותם האזרחית ולהצביע ביום הבחירות תוך שמירה על החוק והסדר.

בתשובה לשאלות כתבים ציין השר בר־לב, כי למשטרה אין ידיעות מוקדמות על איזור בו עלולות להתרחש הפרעות ביום הבחירות והדגיש, כי המשטרה מצידה ערוכה לטפל גם בהפרות סדר.

עם זאת אמר השר, כי עובדת השתתפותם של אנשי כהנא כחברים בוועדת הקלפי, ובמיוחד בישובים ערביים, עלולה לגרום להפרות סדר ביום הבחירות. השר ציין, כי הוא הפנה את תשומת ליבה של ועדת הבחירות המרכזית לעובדה זו באמצעות היועץ המשפטי לממשלה וכי הוועדה תנקוט ככל הנראה בצעדים כלשהם לתיקון הנושא.

לגבי אסירים ועצורים המשתתפים לראשונה בבחירות ציין השר, כי כל אסיר קיבל איגרת אישית ובה מפורטים זכויותיו וחובותיו ביום הבחירות, אם כי ישנם אסירים שאינם מעוניינים להשתתף בבחירות ולא דאגו להצטייד מבעוד מועד בתעודות זהות.

השר הוסיף, כי בכל בית־סוהר תהיה קלפי הכוללת ועדת קלפי חיצונית. הקלפי תגיע אל האסירים המגורים באגפים מסויימים, אך בעקרון רוב האסירים יגשו בעצמם אל הקלפי ויצביעו ככל אזרח אחר. העצירים יצביעו בבתי המעצר על־ידי קלפי שתעבור בין האגפים.

מעצרים בשטחים

כוחות הבטחון ימנעו ביום הבחירות כניסת תושבים מיהודה, שומרון ועזה אל תחומי הקו הירוק, למעט תנועת מעבר לפועלים המועסקים בישראל.

כוחות הבטחון נערכים לקראת הימים הבאים במערך מתוגבר. בימים האחרונים נעצרו כבר עשרות אישי ציבור פלשתינאים ביהודה ושומרון ומזרח ירושלים. בין העצורים עיתונאים וראשי איגודים מקצועיים.

גורמי בטחון מציינים, כי צפויים בקרוב מעצרים נוספים המתבקשים מרגישות הימים הבאים או על סמך חקירת העצורים.

במערכת הבטחון הובע חשש, כי בימים הקרובים צפוייה פעילות בטחונית מוגברת בשל יום הבחירות, במהלכו עלולים גורמים עויינים להעלות את רמת האלימות. גם יום הצהרת בלפור, החל השבוע, מועד לאלימות.

חיילי צה"ל המשרתים בדרום לבנון מצביעים לכנסת ה־12. (צילום: דובר צה"ל)

המשכים

2 נהרגו בתקריות
(סוף מעמוד ראשון)

ביום זה נקרא הציבור בשטחים להרבות בפעילות אלימה ובלתי־אלימה, כמו צעדות, עלייה לקברי הרוגים ועוד.

הכרוז קורא לשביתה כללית גם ב־12 בנובמבר, יום כינוס המועצה הלאומית הפלשתינית, וביום זה נקרא הציבור בשטחים להרבות בצעדות, כינוסים, תהלוכות ופעילות אלימה.

יום העצמאות הפלשתינאי

הכרוז קובע, כי החל ב־15 בנובמבר, יהיו שלושה ימי חג — לרגל יום העצמאות הפלשתינאי הלאומי. בימים אלה נקראים התושבים להניף דגלי פלשתין, לצאת לרחובות תוך שימוש ברמקולים, לעלות לקברי הרוגים ולהרבות בפעילות אלימה. ב־19 בנובמבר תוכרז שביתה כללית לציון מותו של שייח' עז אדין אל־קסאם, מנהיג הכנופיות, ב־1936.

הצהרת עצמאות והצהרה מדינית

לפי מקורות יודעי דבר של אש"ף, אמורה המועצה הפלשתינית להתכנס ב־12 בנובמבר באלג'יר ולדון ב„הצהרת עצמאות", שתוספק בהכרזה מחודשת על זכות הפלשתינים למדינה שירושלים היא בירתה, וב„הצהרה מדינית" שתכיר בעקיפין בזכות קיומה של ישראל, בתנאי שבתמורה תוכר מבחינה משפטית זכות העם הפלשתיני להגדרה עצמית.

הנהגת ההתקוממות גם קוראת לאו"ם „לחרוג משלב המחאות והגינויים למדיניות הדיכוי של הכובש הישראלי", ולעבור ל„שלב המעשים, כדי לשים קץ לפגיעות בזכויות האדם של הפלשתינים."

הנשיא קורא לבער את ה„חריגים" מצה"ל

עתי"ם

נשיא המדינה, מר חיים הרצוג, קרא אתמול בטקס מינוי שופטים צבאיים, לעקור מן השורש, על ידי הסברה ואכיפת החוק, תופעות חריגות בצה"ל בעת הפעילות בשטחים.

הדברים נאמרו בעת מינוי שני שופטים צבאיים בטקס השבעה, שנערך במשכן הנשיא בירושלים. השופטים הם: סגן אלוף יעל קילגמן, ורב סרן מרדכי לוי, שיהיה צעיר השופטים הצבאיים.

בברכתו בטקס אמר הנשיא: לצערנו, גם בצבא, אשר טוהר הנשק שלו ומוסר הלחימה הגבוה ידועים בכל העולם, יש תופעות חריגות. עלינו לעשות הכל כדי לעקור מן השורש, בין אם באמצעות כלי הסברה וחינוך ובין אם בכפיית החוק ומיצוי הדין, תופעות אלה.

צו למניעת שיבוש שידורי יום הבחירות

איגוד עיתונאי ישראל הביע אתמול זעזוע ותדהמה מפניית הנהלת רשות השידור לבית הדין האיזורי לעבודה בירושלים כדי לבקש צו מניעה שיאסור על העובדים העיתונאים לנקוט צעדים שישבשו את סיקור תוצאות הבחירות. הצו ניתן כמבוקש.

יגאל לב, יו"ר ההנהלה מסר, כי „מעולם לא התכוונו העובדים העיתונאים ברשות השידור לשבות ביום זה. לגבינו שביתה ביום הבחירות היא כמעשה חסימה של הדמוקרטיה ולקיחתה כבן ערובה במשא ומתן על השכר".

נשדד סניף קטן של בנק הדואר ברמת־גן

עתי"ם

אלמוני רעול פנים שדד אתמול בבוקר את סניף בנק הדואר ברחוב נוה־יהושע ברמת־גן. הוא איים על הקופאית באקדח, ודרש את הכסף. הפקידה הדבהה מבהלה, והפקיד האחר חשש להפריע לשודד במלאכתו בסניף השכונתי הקטן שבו שני פקידים בלבד.

בריה"מ: נאריך את האשרות לנציגי ישראל

סטייא

בריה"מ תאריך את האשרות של חברי המשלחת הקונסולרית הישראלית במוסקבה, אם רצונם בכך — אמר לכתב סט"א דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב.

כאשר נשאל הדובר, אם יאפשרו השלטונות הסובייטיים לישראלים להפעיל מחדש את הבנין שבו שכנה השגרירות הישראלית במוסקבה הגיב הדובר בשלילה. גראסימוב אמר, כי הוא יודע שחברי המשלחת מבקרים לעתים קרובות בבנין ששימש בעבר את שגרירות ישראל, כדי לבדוק מה מצבו, אך לדעתו אין לדבר זה כל קשר עם מתן הרשות לישראלים לעבוד באותו מקום.

הדובר הכחיש גם דיווחים שהופיעו באמצעי התקשורת הישראלים, לפיהם נפגשו חברי המשלחת עם פקידי הצוות המדיני של משרד החוץ הסובייטי. הוא הטעים, כי מגעיהם מוגבלים לפקידים במחלקות קונסולריות וטכניות.

קדומי יבוא ליפן יום לפני הוועידה

מוטי בסוק

ראש המחלקה המדינית של אש"ף, פארוק קדומי, אמור לבקר ביפן החל מן ה־11.11.88, הביקור אמור להתחיל יום לפני הפתיחה המתוכננת של מושב המועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר. בין השאר ייפגש עם שר החוץ היפאני אונו. קדומי יבוא לטוקיו עם הנציגים הבכירים של אש"ף בפאריס, לונדון וקאהיר.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג ממגורים למרפאה בקומת קרקע לתקופה של 10 שנים בשדרות בן־גוריון מס' 35, גוש 6902, חלקה 134, תיק בניין 0204־035, בקשה מס' 880402.

כל בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו, שד' בן־גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין בתוכה את כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כססי — מגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, תל־אביב־יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ת.ב. 3881

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 162/163, בגוש 7162, רח' אבן עזרא מס' 8, חולון, הכוללת מתן הקלה כ: א) אחוזי בנייה 5.4% משטח המגרש, 844 מ"ר בכל הקומות; ב) 5% עבור המעלית; ג) תוספת קומות 2.5% עבור קומה נוספת חמישית.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מסחרי. את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עוזי ח. שרון — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חולון

גם החוקרים אינם יודעים מדוע נעצר נאסר איברהים

עירן טאוס

ביום שישי בוצעו ברחבי הגדה המערבית ומזרח ירושלים מעצרים נרחבים.

נאסר איברהים סאלחות מכפר ג'בל מוכבר שליד שכונת ארמון הנציב בירושלים, שתושביו נושאים תעודות זהות ישראליות, נסע ברכבו בכפר בשעה 16.00 כאשר עצר אותו סיור שגרתי של מג"ב. הוא נדרש להציג תעודת זהות, כמקובל, ולאחר שעשה זאת הועלה על הרכב המשטרתי, בטענה שהוא מבוקש על־ידי כוחות הביטחון באשמת יידוי אבנים.

הוא הוכה באלה בראשו, ידיו ובטנו, אך תקפין שהיה במקום סירב להעבירו לבית המעצר משום שלא היה ברשימת המבוקשים.

הצעיר סיפר כי הועבר למסעדת משכנות הרועים, שם חופש, ראשו כוסה באימונית שלבש וידיו נכבלו. הוא נדרש לשבת על הרצפה כשעה וחצי.

במשך הזמן הזה שתו השוטרים קפה כשהם מצווים עליו „קום כלב", „שב כלב" וכו'.

ממשיך סאלחות: „לאחר מכן נלקחתי לבית המעצר במגרש הרוסים, אך חוקרי השב"כ במקום לא ידעו מדוע נעצרתי כי אינני ברשימת המבוקשים. זמן רב גם לא נמצא שוטר שיסכים לחתום על בקשת המעצר שלי. לאחר מכן הובא אחד משוטרי מג"ב שעצרוני וכתב תלונה כאילו סירבתי להגיש תעודת זהות. שוב הובלתי לחדר עם מספר שוטרים שחיכוני, ולאחר מכן הועברתי לחדר המעצר למשך 48 שעות".

אתמול שוחרר נאסר איברהים סאלחות מבלי שנחקר, מבלי שהובא בפני שופט או שהוגש נגדו כתב־אישום ומבלי שאיש טרח להבהיר לו מדוע נעצר.

יצויין, כי הצעיר נעצר לפני כחודשיים, הוכה קשות ושוחרר גם כעבור 48 שעות מבלי שהוגש נגדו כתב־אישום או שהובא בפני שופט.

מן המשטרה נמסר כי הנושא ייבדק.

עתירה לבג"ץ:

„לחייב מקורבו של שרון להשיב הגזילה למדינה"

ח"כ רן כהן עתר אתמול לבג"ץ באמצעות עורכי־הדין גיורא ארדינסט ורמי בן־נתן נגד שר־המסחר־והתעשייה ומנכ"ל המשרד.

בעתירתו מבקש ח"כ כהן מבג"ץ להורות לשניים לנמק מדוע לא יורו לקרן השיווק לחו"ל להעמיד לפרעון מיידי הלוואה בסך מיליון דולר שניתנה על־ידי הקרן בשנת 1985 למקורבו של השר, מאיר הלוי, ולהשיב לקופת המדינה את הגזילה בצירוף ריבית והצמדה.

בעתירתו טוען ח"כ רן כהן, כי בשנת 1985 פנה לוי, אשר כבר הסתבך בפרשיות כלכליות שונות בעבר במשרד התמ"ס, בבקשה לקבלת הלוואה מסובסדת לשם סיוע לרכישת אונייה בשם „ישראליה" שתשמש כיריד ישראלי צף שינדוד בין נמלי העולם.

על־פי כתב העתירה דאג השר שרון כי מיליון הדולר המבוקשים יועברו לכיסו של הלוי בניגוד מוחלט להמלצותיהם השליליות של כל הנוגעים בדבר, בניגוד לכל נוהל תקין ובניגוד להוראות התקנוניות הנהוגות במשרדו.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 27.10.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7075	1.7289	1.7182
דולר אמריקאי	1	1.57	1.64	1.5950	1.6150	1.6050
מרק גרמני	1	0.88	0.93	0.8991	0.9103	0.9044
לירה סטרלינג	1	2.76	2.89	2.8057	2.8407	2.8232
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2648
ין יפאני	100	1.24	1.30	1.2669	1.2827	1.2775
גילדן הולנדי	1	0.78	0.82	0.7975	0.8075	0.8021
פרנק שוויצרי	1	1.05	1.10	1.0659	1.0791	1.0714
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2581	0.2613	0.2595
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2406	0.2436	0.2422
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2328	0.2358	0.2344
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3778	0.3825	0.3802
דולר קנדי	1	1.30	1.37	1.3284	1.3449	1.3390
דולר אוסטרלי	1	1.27	1.37	1.3155	1.3319	1.3237
ראנד דרום אפריקאי	1	0.39	0.54	0.6471	0.6552	0.6516
פרנק בלגי	10	0.41	0.44	0.4287	0.4341	0.4313
שילינג אוסטרי	10	1.25	1.31	1.2773	1.2933	1.2856
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.26	1.2065	1.2215	1.2128

העליון ביטל פסיקתו הקודמת: סמים שהוצאו מהגוף בכוח — ראיה קבילה

קיבל בהרכב 5 שופטים ערר ביה"ד הצבאי במשפטו של אסיר, שהוכרח לשתות מי מלח בכלא ולפלוט סמים שבלע ● השופט בך בדעת מיעוט: אין פגיעה בולטת יותר בפרטיות

עתי"ם

בית המשפט העליון קיבל אתמול ברוב דעות עתירה לדיון נוסף, שהוגשה על ידי בית הדין הצבאי לערעורים, וקבע כי סמים שנתפסו אצל אסיר לאחר שבוצע בו חוקן, יוכרו כראיה קבילה במשפטו. העציר שאצלו נתפסו הסמים לא יוכל לטעון שהראיה הושגה תוך פגיעה בפרטיותו, בניגוד לחוק הגנת הפרטיות.

ארבעת שופטי הרוב, הנשיא מאיר שמגר, המשנה לנשיא מנחם אילון והשופטים אהרן ברק ושלמה לוין קבעו, כי ביצוע חוקן על ידי השקיית עציר במי מלח בכוח היא עבירת תקיפה על פי החוק הפלילי, אך אין זו פגיעה בפרטיות, משום שחוק הפגיעה בפרטיות איננו כולל התנכלות ופגיעה פיזית.

דעת המיעוט היתה של השופט גבריאל בך.

לפני כ־7 שנים נשפט שלמה ועקנין למאסר בבית דין צבאי, לאחר שהורשע באחזקת סמים. נתפסו אצלו שלוש חבילות סם בעת שהיה כלוא בכלא צבאי. הסוהרים חשדו שועקנין בלע את חבילות הסמים שהוכרחו לכלא, והציעו לו לשתות מי מלח. ועקנין שלא הבין את השפעת המעשה, החל לשתות מרצונו, והקיא חבילת סמים אחת. אחר כך סירב להמשיך לשתות, אך החוקרים והסוהרים השקו אותו בכוח והוא פלט שתי חבילות נוספות.

סנגורו, עו"ד יעקב רובין, התנגד להגשת שלושת חבילות הסמים כראיה, משום שלדעתו הושגה הראיה באמצעי פסול.

בית הדין הצבאי דחה את הבקשה, קיבל את הראיה כקבילה והרשיע את ועקנין. הוא עתר לבג"ץ, והעתירה התקבלה ברוב דעות על ידי הרכב של שלושה שופטים. השופטים קבעו, שעשיית חוקן בכוח היא מעשה תקיפה ואין מדובר כאן בפגיעה סבירה, המותרת על פי החוק לצורך גילוי עבירה.

בעקבות בקשת בית הדין הצבאי לערעורים קיים בית המשפט העליון דיון נוסף, הפעם בהרכב של חמישה שופטים.

הנשיא שמגר אמר, כי חוק הגנת הפרטיות אינו חל על מקרהו של ועקנין, משום שהסעיף המגדיר בחוק פגיעה בפרטיות בהטרדת אדם איננו מכוון נגד מעשי תקיפה או כל עבירה אחרת שכרוך בה שימוש באלימות, המבוצע תוך כדי חיפוש בכוח במתקן כליאה. חוק הגנת הפרטיות בא ליצור הגדרות חדשות למעשי עבירה ואין בו צורך כדי להגדיר עבירות קיימות כמעשים אסורים.

גם המשנה לנשיא בית המשפט העליון, השופט מנחם אילון, הצטרף לגישה זו. הוא אומר, כי אם היה מחליט בית המשפט העליון שביצוע חוקן הוא הטרדה על פי חוק הגנת הפרטיות, הרי שהשופטים היו מבצעים שינוי מהותי באחת מהתפישות המהותיות של המשפט הישראלי. זו הגישה הקובעת שלא לפסול ראיות בצורת חפצים, אך ורק משום שהושגו כתוצאה מפעולה בלתי חוקית.

השופט אלון אומר בפסק דינו: "אנשי מרות המשתמשים נגד חשודים באמצעים פסולים כדי לאפשר הבאתם לדין - כגון גילוי סמים מסוכנים על ידי נקיטת אמצעים פסולים - צריך ויבואו על עונשם לפי תומרת מעשיהם, אך אין אנו רשאים להתעלם מהאמת העובדתית, היינו ממציאותו של הסם המסוכן המונח בפנינו ולזכות את מי שהחזיק בסם, ועל ידי כך לעוות את האמת המשפטית."

גם השופט שלמה לוין הצטרף לדעתם של שני חבריו. השופט גבריאל בך היה בדעת מיעוט וקבע, כי הפירוש שניתן על ידי בג"צ לפני שש שנים בדיון הראשון בפרשת ועקנין הוא הפירוש הנכון לחוק הגנת הפרטיות. השופט בך אומר, כי לא ניתן להעלות על הדעת שהטרדה, הנעשית תוך כניסה באלימות לתוך קיבתו או לתוך מעיו של האדם, לא תיחשב כהטרדה על פי החוק, רק מפני שמדובר בעבירה חמורה.

"האם ניתן לתאר פגיעה בולטת יותר בפרטיותו של אדם מהבילוש באמצעות כוח פיזי בתוך נבכי גופו?", הקשה השופט בך. הוא אומר שאיננו מוצא שום בסיס לא חוקי ולא הגיוני לסברה שהטרדה לא תוכל להתבצע על ידי פגיעה פיזית. לדבריו, תוצאה כזו פשוט אינה עומדת במבחן ההגיון.

כביש מהיר

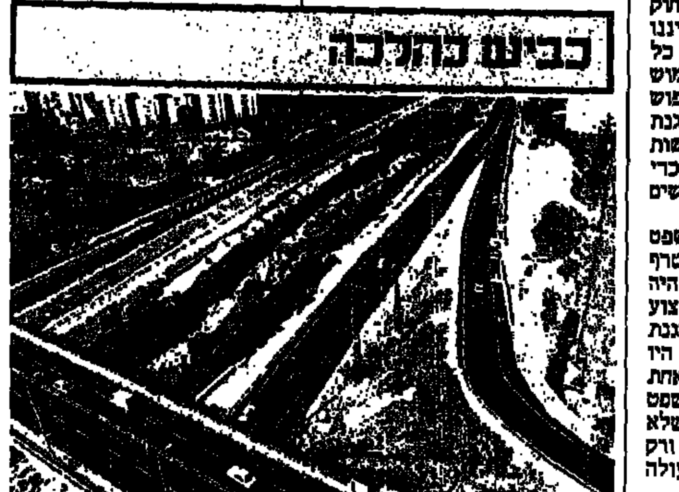

אתמול נחנך קטע נתיבי איילון המחבר בין גשר החלכה לשדרות רוקח, ובכך הושלם קשר רצוף מצפון לירקון עד הכביש לירושלים. שר התחבורה, חיים קורפו, אמר כי משרדו נותן לפרויקט עדיפות עליונה, כיוון שהוא מקל באופן משמעותי על עומס התנועה באזור המפוקק ביותר במדינה. תקציבו של הפרויקט יהיה השנה 28 מיליון שקל (צילום: פוקס)

הותר לפרסם תלונת חיילת על אונס קבוצתי

הגיעה לבי"ח לאחר שניסתה להתאבד, וסיפרה לחוקרים על ארבעה שאנסוה בב"ש ובאופקים

איילת מזור

אתמול הוסר צו איסור פרסום מפרשת אונס חיילת בדרום בראשית השבוע שעבר. ביום שלישי שעבר הגיעה החיילת לחדר המיון בביה"ח תל השומר, לאחר שניסתה להתאבד בבליעת כמות גדולה של כדורים. חוקרים ממרחב הנגב, בראשותו של קצין החקירות, פקד דודו בן נעים, באו לתל השומר, ושמעו את סיפורה.

ביום ראשון לפני שבוע, ב־7 בערב, המתינה החיילת בתחנת אגד בב"ש. למקום הגיע נהג שאותו הכירה, כלווית אדם נוסף. העלה אותה בכוח למכוניתו, והכריח אותה לקיים יחסי מין עם שניים מחבריו בתוך המכונית, ליד אנדרטת חטיבת הנגב. לאחר מכן הוסעה החיילת לבית חברו של החשוד באופקים, ושם הכריחוה לקיים יחסי מין עם שני אנשים נוספים.

החיילת נשארה בבית החשוד עד יום שלישי, שבו, סמוך לשעה ארבע לפנות בוקר, כשהחשודים שקועים בתרדמה, נמלטה מהדירה. היא שבה לבסיסה ובלעה כדורים רבים בכוונה להתאבד. עד כה נעצרו שני חשודים בפרשה והם הובאו אתמול בפני שופט שהחליט להאריך את מעצרם בחמישה ימים. הם הכחישו כל קשר למעשה.

אחד החשודים, בן 21, אמר "הבחורה לא ראויה לאונס קבוצתי, היא באה אלי הביתה ושכבה אתי מרצונה החופשי, אח"כ לקחתי אותה לאופקים והיא שכבה עם גברים נוספים. למחרת לקחתי אותה לבסיס ועוד באותו יום היא חזרה לדירה באופקים". חשוד נוסף שנעצר בפרשה, בן 36, טען "לא השתתפתי, לא אנסתי, אני חף מפשע". החקירה נמשכת.

הוטל צו איסור פרסום על שמות המעורבים בפרשה ועל פרטים נוספים הקשורים בה.

עליות לקראת פדיון 88'

אלחנן הורוביץ

מגמת עלייה שררה אתמול במניות בכלל ובנסחרות בשערים משתנים בפרט. המחזורים היו קטנים בגלל אי־השתתפות של בנקים אחדים במסחר, אולם לא קטנים מאוד, כפי שחששו רבים.

מגמת העלייה מוסברת בהתקרבות סוף החודש, שבו ייפדו מניות הסדר 88'. מצפים שחלק ניכר מכספי הפדיון יזרום לבורסה. אולם אתמול בלטו ביותר הביקושים להנפקות החדשות של בנק ישראל ולמלווה קצר המועד.

ערך השוק של המניות המשפיות עלה ב־1.69 אחוז ושל מניות ההסדר משני הסוגים — ב־0.67 אחוז.

מגמת עלייה במניות

במגמת עלייה התחיל אתמול לפני הצהריים המסחר הרב־צדדי במניות. מ־30 השערים ירדו רק 2 (והסנה ב־2.2 אחוזים, ז'ואל בחצי אחוז). העלייה הגדולה ביותר היתה ב־5.3 אחוזים בפטרוכימיים. המחזור הגיע ל־1.4 מיליון שקל, על אף אי ההשתתפות במסחר מצד חלק מהבנקים ומנהלי תיקים הקשורים בהם.

מגמת העלייה נמשכה גם במסחר במניות בשערים משתנים אחרי הצהריים. מ־28 השערים ירד רק 1 ו־27 עלו. הביקושים הסתכמו ב־1.9 מיליון שקל, וההיצעים ב־23.1 אלף שקל בלבד. המחזור הסתכם ב־1.4 מיליון שקל (841 אלף דולר). מדד המניות עלה מ־82.16 ל־84.11 נקודות, ב־2.37 אחוזים.

בסיכום, המסחר בכל המניות הוחשיות נקבע, שעלו 171, ירדו

גלגלי הבורסה

59 ו־177 נשארו בלי שינוי. הביקושים להן הסתכמו ב־5.1 מיליון שקל (823 אלף דולר). המחזור בהן הגיע בקושי ל־4.7 מיליון שקל (2.9 מיליון דולר). מזה נסחרו 80 אחוז (3.8 מיליון שקל) בעלייה, רק 6 אחוזים (297 אלף שקל) בירידה ו־14 אחוז (643 אלף שקל) ללא שינוי שער. 43 שערים עלו מעל 5%, 128 עלו עד 5%, 16 ירדו יותר מ־5% ו־177 נשארו ללא שינוי בשערים. 15 עלו ב־10 אחוזים ויותר ורק 3 ירדו ב־10 אחוזים ויותר. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־16.7 אחוז בכור־טרן אופ' והירידה הגדולה ביותר היתה ב־22.6 אחוז בלימפיץ אופ'. שער כור קב' נשאר ללא שינוי. כלט ביקוש למניות הנסחרות גם בניו יורק בדולרים.

עודף ביקוש להסדר 91'

במניות ההסדר היוצאות לפדיון ב־91' שררה מגמת עלייה. עליות השערים נעו עד 1.3 אחוז. רק שער אחד ירד (של דיסקונט א"י) באחוז אחד. באי די כי רג' היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשער. ביוצאות לפדיון ב־89' היו 5 ירידות. בשני הסוגים היו 8 עליות, 6 ירידות ו־4 ללא שינוי. הביקושים להן הסתכמו ב־1.9 מיליון שקל וההיצעים ב־25.1 אלף שקל בלבד. המחזור בהן הגיע ל־2.4 מיליון שקל (2.9 מיליון דולר).

תשואותיהן הדולריות נעו בין 4.4 ל־5.52 אחוז ביוצאות לפדיון ב־92' ובין מינוס 7.54 לפלוס 1.8 אחוז ביוצאות לפדיון ב־89'.

מעורב בדולריות

בשוק אגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ברבע אחוז מסוג "שגיא" עלו בשליש אחוז. הצמודות לדולר עלו בממוצע ב־0.08 אחוז מסוג "רמון", בעוד שמסוג "גלבוע" ירדו ב־0.1 אחוז. כל המחזור הסתכם ב־6.7 מיליון שקל. מזה 2.4 מיליון שקל בסוג "גליל 4.25%".

במלווה קצר מועד נעו התשואות בין 16.2 ל־17.55 אחוז, תוך מחזור גדול יחסית של 37.3 מיליון שקל.

ב־103 אחוז מע"נ הצליח בנק ישראל למכור אתמול אג"ח מסוג "שגיא". מסוג "גליל" נמכרו ב־98 אחוז מע"נ והצמודות לדולר ב־97.5.

ידיעות הבורסה

הבנק הבינלאומי הראשון הרוויח 34.2 מיליון שקל (20.8 מיליון דולר) ב־9 החודשים הראשונים של 88', לעומת 37.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

החברה הישראלית לביטוח משנה הרוויחה 102 אלף שקל במחצית השנה הראשונה של 1988, לעומת 224 אלף שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

תעוש תעשיות עברה מהפסד של 0.0355 אלף שקל במחצית השנה הראשונה של 87' לרווח של 0.1324 אלף שקל ב־6 החודשים הראשונים של 88'.

ניקוב מחשבים (ישראל) עברה מרווח של 75 אלף שקל ב־6 החודשים הראשונים של 87' להפסד של 165 אלף שקל במחצית השנה הראשונה של 88'.

אפיק הרוויחה 884 אלף שקל במחצית השנה הראשונה של 88', לעומת 3.7 מיליון שקל בכל שנת 87'.

התעלל בסוסו ושרף אשכיו

עתי"ם

"החשוד קשר את גרונו של הסוס בחוט ברזל, משך אותו בעזרת חמור, אחרי כן היכה את הסוס בקרש ושרף את אשכיו" טען אתמול בא כוח המשטרה בבקשה לעצור ל־15 יום את משה טייב (21) מתל אביב החשוד בהתעללות אכזרית בסוסו.

נציג המשטרה, רס"ל שבתאי גיל, טען שטייב אמר בחקירתו שהסוס שייך לו, ולכן מותר לו לעשות בו כל מה שיחפוץ. החוקר ביקש לשלוח את החשוד להסתכלות פסיכיאטרית, כי התנהגותו ומעשיו מוזרים ומעוררים חשד שהוא מעורער בנפשו.

בדיון טען החשוד, כי החליט להיפטר מהסוס עימו עבד כשנתיים, לאחר שחלה. השופטת שרה גדות קבעה כי אין עילה למעצר, והורתה לשחרר את החשוד בערבות.

נדחה ערעורו של רפי סויסה על הרשעתו בהדחה בחקירה

עתי"ם

בית המשפט המחוזי בתל אביב דחה אתמול את ערעורו של נציב שירות בתי הסוהר לשעבר, רפי סויסה, על הרשעתו בהדחה בחקירה.

סויסה הורשע בהדחת כלתו ורד ואמה חיותה למסור הודעה כוזבת במשטרה, לפיה שהתה חיותה בחברת בנו דוד, בעלה של ורד, בשעות בהן היה דוד חשוד בביצוע התפרצויות. בית משפט השלום ברחובות גזר על סויסה 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס של 3,000 שקל.

סנגוריו של סויסה, עורכי הדין ד"ר חיים משגב ואלי כהן ערערו על עצם ההרשעה. טענתם המרכזית היתה, כי בית משפט השלום שגה בכך שדחה את גרסתו של סויסה, לפיה כלתו ואמה הגו את הרעיון להציג גירסת אליבי כוזבת, וכאשר התגלה הדבר טפלו השתיים על רפי סויסה את האחריות להודעה הכוזבת.

שופטי בית המשפט המחוזי קבעו בפסק הדין, כי לא מצאו כל הצדקה להתערב בהחלטת שופט השלום. "מסקנתו הסופית של שופט השלום מבוססת על התרשמות בלתי אמצעית ממהימנותם של עדות התביעה חיותה וורד, ועל עמידת גירסתן במבחן ההגיון והשכל הישר", קבעו.

השופטים התירו, בצער נדיר, לפרקליטיו של סויסה להגיש ערעור לבית המשפט העליון.

שוב נפסלה חוות דעת של ועדת אבחון למפגרים בחיפה

יואב אביב

ועדת האבחון למפגרים של משרד העבודה והרווחה בחיפה ממשיכה לפעול בניגוד לחוק בהרכב חסר, ולספק לבתי המשפט חוות דעת בלתי חוקיות — הוברר בישיבה בבית המשפט המחוזי בחיפה.

לפני כחודש וחצי חשף עו"ד יוסף פניאל, שנפטר לפני כשבועיים, כי ועדת האבחון, שתפקידה לבדוק אם נאשמים לוקים בשכלם או מסוגלים לעמוד לדין, פועלת בהרכב חסר, ולא כל חמשת חבריה יושבים בדיונים. בית המשפט מתח ביקורת חריפה על הוועדה והורה להעביר את הממצאים לשר העבודה והרווחה. התברר כי הוועדה פועלת בהרכב חסר כבר כ־10 שנים. בית המשפט פסל בעבר את החלטות הוועדה וקבע כי הן אינן חוקיות.

בדיון אחר אתמול נודע, כי הוועדה ממשיכה לפעול בהרכב לא חוקי. בדיון בעניינו של צעיר שהואשם בניסיון לאנוס ילדה בת 13 בראשית יולי ציוו השופטים אברהם פרידמן, מלכיאל סלוצקי ונתן קלינברגר שהנאשם יופיע בפני וועדת האבחון. מאז אותה החלטה דחה בית המשפט את הדיונים בתיק חמש פעמים, כיוון שבכל פעם לא הצליחה הוועדה להתכנס.

סנגורו של הנאשם טען, כי התנהגותה של הוועדה גובלת בבזיון בית המשפט. התובע, משה כהן, סיפר כי סוף סוף יש בידיו החלטה של הוועדה מישיבתה לפני כשבועיים. היא קבעה כי הנאשם מפגר בשכלו, אינו אחראי למעשיו ולכן אינו בר עונשין. נדמה היה שהפרשה נתסיימה, אך התובע טען כי קביעה זו אינה חוקית, כיוון שהוועדה ישבה שוב בהרכב חסר של שלושה מתוך חמשת החברים.

בית המשפט קבע כי החלטת הוועדה אינה חוקית, והורה להעביר את את החלטתו לידיעתו של שר העבודה והרווחה, האחראי על הוועדה.

בעל הדוכן ניסה לגרד לעצמו הזכייה במכונית

אשר שילוני

המשטרה עצרה בעל דוכן פיס בבת־ים, שדרש להיות שותף לזכייה במכונית של צעירה בת 17, אשר קנתה כרוכנו את כרטיס החיש־גד הזוכה.

הצעירה היססה באיזה כרטיס לבחור. בעל הדוכן הציע לה כרטיס, והיא מסרה לו את הכרטיס כדי שיברוק אם זכתה. המוכר לקח, גירד, והודיע שלא זכתה בדבר. חברה שהיתה עימה בדקה בעצמה את הכרטיס, ולהפתעתה גילתה את הזכייה. בעל הדוכן הודיע להן שהוא שותף לזכייה, כי הוא גרד את הכרטיס. הלקוחה הזעיקה את אביה וזה הזעיק את המשטרה. בעל הדוכן נעצר.

היכו וכבלו העוזרת ושדדו כספת בבית במבשרת ציון

עתי"ם

שודדים רוקנו אתמול בבוקר כספת בבית מגורים במבשרת ציון, ליד ירושלים, לאחר שכפתו והיכו את העוזרת.

בתשע ורבע בבוקר פרצו שלושה צעירים כבני 25 לבית משפחת אורון. הם היו רעולי פנים ולבשו סרבלים כחולים. השודדים איימו על עוזרת הבית, זילפה, סתמו את פיה, היכו אותה ובעטו, פרצו את כספת הבית ושדדו את תכולתה.

השודדים נמלטו ברכב מסחרי. כעבור שעה הגיעה בעלת הבית, רינה אורון ומצאה את העוזרת הכפותה. היא התירה את כבליה ודיווחה למשטרה. צוות חקירה הגיע תוך באיסוף ממצאים העוזרת מתקשה לתאר את השודדים.

צעיר מעזה חשוד בתכנון רצח יהודים ובהפצת כרוזים

עתי"ם

יוסף חטיב (23) מעזה הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל אביב בנשיאת פגיון, בתכנון לרצח יהודים בפגיון הזה, ובהפצת עשרות כרוזים של תנועת ההתקוממות ביפו.

נציג הפרקליטות, עו"ד אברהם טל, טען בכתב האישום כי הנאשם הניח מכתב איום מתחת לדלת שכנו בעזה, בו איים לרצוח אותו כבוגד ומשתף פעולה עם השלטונות.

עוד נטען בכתב האישום, כי בחודש האוגוסט קיבל הנאשם לידיו עשרות כרוזים של תנועת ההתקוממות, כדי להפיצם בין ערבים שאת שמותיהם קיבל, המתגוררים או עובדים ביפו, ו"בוגרים בעם הערבי". אחר הכרוזים הונח נפתח מסעדת "שירת הים" ביפו.

בבקשה לעצור את הנאשם עד לתום ההליכים טען נציג הפרקליטות, כי הנאשם ביקש להשפיע על דעת הקהל באופן שעלול היה לפגוע בשלום הציבור.

קיסר: 100 אלף מובטלים וחשש שמספרם יגדל אחרי הבחירות

ההסתדרות תדרוש שינוי במדיניות התעסוקה מכל ממשלה לאחר הבחירות ● יעקבי: אירועי השטחים פגעו בתיירות, בבנייה ובטכסטיל ● מחריף מצב התעסוקה בעכו

אבשלום קווה, כתבנו הכלכלי, יהודה צור

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הקדישה חלק ניכר מישיבתה השבועית אתמול, להחמרה במצב האבטלה. לפי נתונים שבידי ההסתדרות, שיעור המובטלים במשק הוא כשמונה אחוזים ומספרם מגיע למאה אלף. החמרה במצב התעסוקה מורגשת בעיקר בתעשייה, ביחוד בטכסטיל.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר בישיבה "האבטלה שהגיעה באחרונה לשיעור מדאיג ומסוכן, מחייבת היערכות מיידית ובלתי שגרתית של הממשלה ליצירת מקורות פרנסה יציבים. ההסתדרות תובעת מכל ממשלה שתקום לאחר הבחירות שינוי משמעותי ואפקטיבי במדיניות התעסוקה הכלל־ארצית ובתנופת הצמיחה המשקית, כדי להבטיח קיום ופרנסה לעשרות אלפי המובטלים בפועל, ולאלה, שיתוספו בימים הקרובים למעגל דורשי העבודה", אמר.

במחצית השנייה של נובמבר יקיים הוועד הפועל ישיבה מיוחדת בנושא זה. יו"ר הוועדה לתעסוקה בוועד הפועל, עליזה תמיר, מסרה כי באוגוסט קיבלו עשרים ושמונה אלף ביטוח אבטלה, ואילו בספטמבר עלה מספרם לשלושים אלף.

יעקבי: גולשים למיתון

מתדרוך שערך שר הכלכלה גד יעקבי, המשק גולש למיתון. גידול התוצר העסקי השנה יסתכם ב־1.5 אחוז בלבד, לעומת 4.6 אחוז על פי האומדן המקורי וכ־7 אחוז ב־1987. ההשקעות ירדו, בעוד שהאינתיפאדה הגדילה ב־5 אחוזים את הוצאות הביטחון השוטפות.

לדברי יעקבי, הגורמים הבולטים למיתון הם אירועי השטחים שפגעו בתיירות, בבנייה ובטכסטיל, גל חום שגרם נזקים לחקלאות, והמדיניות הכלכלית שבמרכזה הקפאת שער החליפין ורמת הריבית הגבוהה. גורמים אלו חייבו סגירת מפעלי תעשייה ופיטורי עובדים. אובדן התוצר העסקי בשל גורמים אלה יסתכם ב־1.4 מיליארד שקל במחירי 1988.

כתוצאה מכך עלו שיעורי האבטלה. במחצית הראשונה של השנה 47 אלף פנו ללשכות העבודה, גידול של 23 אחוז לעומת דצמבר 1987. מספר המובטלים 6 ימים או יותר הגיע ל־28 אלף. כ־20 אחוז מהמובטלים גרים בעיירות פיתוח.

בסיכום, אמר שר הכלכלה, המשק משלם מחיר כבד על התייעלות חלקית, הפגיעה במערכות הייצור עמוקה, הגירעון בתקציב מתחדש. השקיעה בשער החליפין גורמת לאובדן שוקי יצוא ולסגירת פסי ייצור ליצוא.

700 מובטלים בעכו

בעכו צופים החרפת משבר התעסוקה בעיר לאחר הבחירות לכנסת. בחודש האחרון שוב נרשמה החמרה נוספת במספר המובטלים 6 ימים ויותר ומספרם הגיע ל־700 איש. בחודש הקרוב צפויה החמרה במספר המובטלים, בשל צמצומים וסיום עבודות עונתיות. במזכירות מ.פ. עכו אומרים כי קשיים צפויים במפעלי טכסטיל בעיר ובמקומות תעסוקה אחרים. גם מפעל נעמן ומפעלן בקריית הפלדה השייכים לכור בקשיים, ומרבים על צמצומים

מסתכן לסוכנים

יאיר שחר, חבר נבחרת ישראל בגלישה, קפץ אתמול מעל גגו של מלון הילטון בירושלים, בהופעת ראווה להנאת משתתפי כינוס סוכני הנסיעות הבריטים (צילום: סקופ 80)

משרד החוץ הבריטי ביקש לשתפו בדיון על כור

הבריטים מעורבים בעיסקה עם "בנקרס טראסט" ● הושג הסכם בין ההנהלה לעובדים ב"שמן"

אודי נחשון, עתי"ם

משרד החוץ הבריטי, באמצעות המחלקה לערבויות ואשראי, פנה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב בבקשה לשתפו בדיון המשפטי בתביעת "בנקרס טראסט" לפירוק כור.

בא כוחו של המשרד הבריטי, עו"ד רפאל ברוכשטיין, טוען בטנייה, כי בנובמבר 87' התחייב הבנק האמריקני להלוות לכור כ־20 מיליון דולר לשם רכישת שני מטוסים עבור חברת אל על. בהסכם בין הבריטים ל"בנקרס טראסט" התחייבו הבריטים לשלם לבנק האמריקני את התשלומי שכור לא תשלם לבנק. מהבקשה עולה, כי כור הלוותה את הכספים שקיבלה מ"בנקרס טראסט" ל"אל על" לצורך רכישת המטוסים.

מדובר בעיסקה סיבובית שיזם בזמנו ראש אגף הכספים של כור, שבח אופיר, שפרש מהקונצרן עם כניסתו של בני גאון. אופיר ניצל או קו אשראי, לאחר שנודע לו כי "אל על" לא זקוקה לאשראי הזה, וכך השיג תנאים משופרים לכור. את הכספים שהשיג אופיר הוא הלווה ל"אל על" לצורך רכישת המטוסים. בזמנו נטען כי מדובר בעיסקה כדאית לשני הצדדים — כור ו"אל על".

בבקשה לבית המשפט נטען עוד, כי ב־17 ביוני 88 שוב הלווה הבנק האמריקני לכור כ־8 מיליון דולר לשם רכישת מטוס נוסף עבור "אל על", וגם במקרה זה התחייב המשרד הבריטי לשלם ל"בנקרס טראסט" את הסכומים שכור לא תפרע.

המשרד הבריטי מבקש להיות מוזמן לכל דיון שיתקיים בבקשת הפירוק. בא כוחו ציין כי המשרד הבריטי עדיין לא גיבש את עמדתו ביחס לבקשת הפירוק, ודעה זו תגובש לאחר שיתבהרו ההצעות לפתרון המשבר בכור.

הסכם הבראה ב"שמן"

אתמול נחתם הסכם להפעלה מיידית של תוכנית הבראה ב"שמן", שבבעלות קונצרן כור. הנהלת החברה, מועצת פועלי חיפה ונציגי העובדים הסכימו על צמצום מצבת כוח האדם ב־65 עובדים — 23 אחוז ממצבת כוח האדם של המפעל. כן הוסכם לשנות את מבנה תשלום הפרמיות והורדת עלויות בהוצאות הנהלה, פעולות רווחה ובתנאים סוציאליים. ניידות העובדים בין התחנות תהיה על־פי צרכי הייצור והשיווק.

חברת "שמן" הפסידה בשנה שעברה כ־8 מיליון שקל, והשנה היא עלולה להפסיד יותר מ־5 מיליון שקל. בהנהלת כור צופים, כי ביצוע מיידי של תוכנית ההבראה יאפשר לחברה לעבור כבר ב־89' לאיזון או לרווח.

הפיקוח על הבנקים יוגבר באמצעות רואי החשבון

אודי נחשון

בחוק הבנקאות החדש, שהכנתו הושלמה לאחרונה, יוגבר הפיקוח על הבנקים באמצעות רואי החשבון שלהם — אמר אתמול המפקח על הבנקים בבנק ישראל, ד"ר אמנון גולדשמיט, בכינוס של חברי לשכת רואי החשבון.

לדברי המפקח על הבנקים, במסגרת חוק הבנקאות החדש הוגבלה תקופת הכהונה של רואי החשבון של הבנק, וחוזק מעמדו של המפקח על הבנקים במינוי או החלפת רואי החשבון. בסמכות המפקח גם להורות לבנק על מינוי רואה חשבון נוסף לבדיקת נושא מסוים. כן תהיה חובה לרואי החשבון של הבנקים להעביר מידע ישירות למפקח על הבנקים ולא באמצעות הנהלת הבנק. רואי החשבון גם יכינו לבקשת המפקח דו"חות מיוחדים שיימסרו לו ישירות.

גולדשמיט אמר עוד, כי הפיקוח על הבנקים רואה ברואי החשבון של הבנקים המסחריים כלי פיקוח, שיש לבצר את מעמדו. לדבריו, טיוטת חוק הבנקאות החדש הושלמה לאחרונה ובקרוב יתקיים עליה דיון ציבורי.

בנושא אחר הגיב המפקח על הבנקים על חלק מהטענות שיוחסו לדו"ח הרשות לניירות ערך על פרשת החיסכון האישיים בבנק לאומי. הוא התייחס לטענה לפיה המפקח על הבנקים צמצם בהוראות שלו את היקף הדיווח הכספי הנדרש מבכירי הבנקים, ובכך נמנעה חשיפת שכר הבכירים בבנק. גולדשמיט אמר, כי לטענה הזו אין כל שחר. "המפקח לא צמצם את ההוראות ולא התכוון לעשות זאת", אמר, והבטיח להתייחס בקרוב לכל הטענות שהושמעו בעניין זה נגד הפיקוח על הבנקים.

על בנק לאומי אמר נשיא לשכת רואי החשבון, יוסי שחק, כי "הייתי משוכנע שקברניטי המשק ינסו לגבש רשימה של 50 המנהלים הטובים ביותר במשק, ויבחרו מתוכם 10 חברים חדשים לדירקטוריון, אבל במקום זאת אנו עדים לסחר סוסים. אני מקווה שבפסק הזמן שנוצר ינסו למצוא את המועמדים הטובים ביותר", אמר.

[illegible] נפצעו קשה בארבע תאונות אתמול

ניצה רימון, איילת מזור, אשר שילוני

שניים נהרגו וחמישה נפצעו קשה, ביניהם שניים במצב אנוש, בהתנגשות חזיתית שהיתה אתמול בכביש כפר־סבא טירה. בשעה חמש ורבע סטה טנדר פז'ו שנסע מצפון לדרום, נהוג בידי תושב כפר־סבא, שמאלה, והתנגש חזיתית במכונית סובארו שנסעה מולו. בהתנגשות נהרגו במקום נהג הסובארו, אמיר עבדל חי (19) מטירה, וקאסם עיזאם (33) גם הוא מטירה, שישב לידו. ארבעה נוסעים בסובארו נפצעו קשה. שניים מהם הובהלו במצב אנוש לבית החולים בילינסון בפתח תקוה.

נהג הטנדר נפצע אף הוא קשה והובהל לבית החולים מאיר בכפר סבא. ממשטרת מרחב השרון נמסר כי התאונה אירעה בקטע כביש ישר.

אדם אחד נהרג, שלושה נפצעו קשה וחמישה אנשים קל בשתי תאונות קשות בנגב. אתמול בלילה חצה שריקי עיר אילון (38) משכם ברואי במעבר חציה בתוך העיר. מכונית פולקסואגן הגיחה פתאום ופגעה בו. הוא הועבר בניידת מד"א לבית החולים סורוקה בבאר שבע, אך נפטר הניתוחים. הנהג נעצר לחקירה.

בתאונת שרשרת שאירעה לפנות בוקר בצומת גילת בנגב, היו מעורבים ארבעה כלי רכב. מכונית פרטית התנגשה חזיתית במכונית שהגיעה מו... שני כלי הרכב החליקו על הכביש ומשאית צבאית שהגיעה למקום הצליחה לבלום בזמן אולם המכונית שנסעה מאחורי המשאית התנגשה בעוצמה רבה בשלושת כלי הרכב. בתאונה זו נפצעו שלושה קשה וחמישה קל.

צעיר בן 17 מבת־ים, נהרג אתמול לפנות ערב בעת שנהג אופנוע שהסיעו מאחוריו נסע ברחוב ויצמן בחולון, בלם לפתע וסטה שמאלה כדי למנוע פגיעה ברכב שבלם לפניו. הנהג יצא ללא פגע, אך הנוסע הועף מהמושב האחורי ונהרג במקום. גופתו הועברה לביה"ח וולפסון בחולון.

פרופ' מודן: עלייה בתמותה גורם עיקרי — מחלות הלב

רונית תמרי

מסתמנת עלייה בתמותה במדינת ישראל, בגלל הזעזועים הבלתי פוסקים שפוקדים את מערכת הבריאות, אמר פרופסור ברוך מודן, לשעבר מנכ"ל משרד הבריאות, בעדותו בפני ועדת החקירה הממלכתית בנושא הבריאות.

מודן ערך מחקר ב־86' וגילה, כי העלייה בתמותה באוכלוסיה היהודית בארץ היא בשיעור של בין 7 ל־10 אחוזים בגילאים של 65 עד 84. סיבת הפטירה העיקרית היתה מחלות לב. הדבר מדאיג ביותר, כיוון שבישראל ובכל העולם הסתמנה בעשור האחרון ירידה בתמותה ממחלות לב. לדבריו, נתונים אלה הועברו על ידו למשרד הבריאות, אך משרד הבריאות לא התייחס אליהם.

מודן אמר גם, כי בתמותת התינוקות מפגרת כיום ישראל אחרי מדינות נחשלות ממנה. זאת לאחר שבעבר היתה ישראל בין המדינות הראשונות שהובילה בשטח של עצירת התמותה בתינוקות.

מודן אמר עוד, כי תקציב הבריאות השנתי אינו נקבע לפי הצרכים המשתנים של המערכת אלא לפי שיקולים לא רלוונטיים, כמו עמדות כוח ויוקרה. בית חולים האהוד על ידי המיניסטוריון ושיש לו יותר קשרים, מקבל יותר כסף.

לדורית
מזכירת המדור להסברה ותקשורת
בברית התנועה הקיבוצית
בהילקח ממך אמך
חנה גולדשמידט ז"ל
איתך בצערך
בית ברית התנועה הקיבוצית

לחניכנו גיל הדר
אתך באבלך במות עליך
אימך
חניכי ומורי
מוסד "אשרת"

לשמואל פרנקל, למשפחה
ולקיבוץ מעגית
משתתפים באבלכם במות הרעיה והאם
שרה
"מורשת" בית עדות
ע"ש מרדכי אנילביץ

למשפחת אורנשטיין
משתתפים בצערכם במות
אורנשטיין אייזיק
מוותיקי מנהלי העבודה
מחלקת הבניה
של הקיבוץ הארצי

לתמר פסלסקי
אנו איתך באבלך הכבד במות
האב
קרן השומר הצעיר

לרחלי בר־דוד ולכל המשפחה
אתכם באבל במות האם
טולה הלפרין
מוסד חינוכי נעמן

ליהודה יצקר ומשפחתו
משתתפים באבלך על מות
האב
בית להב

פני השקר ופני הרשע

23 קטעים של 17 מפלגות הרכיבו את המרתון של סיום מערכת הבחירות לכנסת. כמעט כל המפלגות בייסו לתשדירי הסיום את דמויות המפתח שלהן, והשקיעו בתשדירים עוצמה רגשית רבה. גלריה חגיגית של ראשי הרשימות: שמיר, פרס ורבין, יאיר צבן, שולמית אלוני, אמנון רובינשטיין. מבחינה זו היה המרתון המסכם התרוממות אחרונה, בשארית הכחות, של מערכת הבחירות הטלוויזיונית.

★

שמיר פתח את המרתון בנאום פרוגרמטי הכולל את כל מרכיבי המסר הליכודי. התקריב של פניו אינו עושה איתו חסד, אך הוא הצליח שהרגשה ... על ביטוי תקיף עד סוף הנאום ולא נפל לתרדמה כפעמים אצל אחרים. פרס סיים באותו נוסח, והשתדל לנצל את יתרון המסיים ... כראוי ... רבת חזון, צמודה לאיזכור בן־גוריון, גם בעימות הזה גבר שאצלו ... נתמסך אך רק בנקודות בודדות.

★

... הציג בצורה מעוררת כבוד את סרטון הליכוד, והופעת ניצול השואה אחריו היתה מיותרת. איזכור בגין פעמיים בקטע אחר של תשדירי המערך היה טעות, בעיקר לאור העובדה שהופיע אחרי בגין הבן, המשתתף בתשדירי לתשדיריו. הקטע הכלכלי של הליכוד היה דינאמי וקצבי. לעומת זאת היתה הופעתו של צ'יץ' מביכה. אחרי בסיומת הבריחות שלו במליכוד, לא הוסיפה לו הופעה המציגה את הליכוד כממשלת השלום אמינות רבה.

★

תשדירי הכסאות נוסח מקלארון של שנוני היה מרענן, וכמוהו משחקי הפרסום של יעקב גרוס. המתקדמת והר"ש אימצו שתיהן את הרעיון המפ"מי - יוצרי הסרטים הופיעו בעמדה מודחת עם המפלגה לה הם עובדים. גם המפד"ל שיפרה מרגע האחרון את התשדירים שלה שלקו עד כה בהתחסרות. נתג המונית שהסף ד"ר, עבר טוב את המרקע. התחיה המימה איטריות איגתיפארה קרות.

★

שולמית אלוני השקיעה את כל כוחה הדשדרי בקריאה האחרונה להצבעה, בהתרגשות מגולה בכעס מה. תשדיר מפ"ם איפשר ליאיר צבן לבטא את קסמה החוזר הולשני. לאחר קולאג' מהיר מתשדירי הבחירות מקומה הלב מאד ראשית מערכת הבחירות.

הקטע הקשה המצמרר, היה הופעתו של גגרי, אחרי סליחה כתנא מרגיש גבדי את הכיסא המתחמם מתוח לישבנו. בתסריט האיטי ישראל קסומה, רומנטית, מלאת אהבה, ישראל בלי ערבים. שתי פנים לגנרי: פני השקר ופני הרשע שתיהן קשות מנשוא.

רוביק רוזנטל

עד שיתוקן העוול

... נלחם ...

88 נלרוץ

"המשמר"

מפ"ם על רגל אחת

"השאלה הרצינית והחשובה ביותר שמוכרחים לתת עליה תשובה מיידית היא — איך ניתן לגרום לשינוי ביחסי הכוחות בחברה הישראלית, איך יוצאים מן התיקו המשתק בו אנו לכודים כל כך הרבה שנים", אמר אמש חבר הכנסת יאיר צבן ב"קפה פוליטי" שהתקיים בצוותא תל־אביב.

המפגש, שאמור היה לשאת אופי של חוג בית אינטימי ולהתקיים ב"צוותא הקטנה" הפך לאירוע רחב יותר, ובשל מספר הנוכחים הרב הועבר לאולם הגדול של צוותא. הקהל העלה בפני יאיר צבן שאלות רבות ביחס למצעה של מפ"ם בתחומי הכלכלה והחברה ובתחום המדיני.

ביחס למישור המדיני אמר צבן כי מפ"ם היא המפלגה היחידה המשלבת הצעה ממשית לפתרון מדיני באמצעות מו"מ עם הפלשתינים, יחד עם הצעה לפתרון הבעיות החברתיות הכלכליות. צבן הסביר, כי מפ"ם אינה גורסת סוציאליזם בנוסח הישן, אלא מתן תשובה אקטואלית לבעיות סוציו־אקונומיות על פי המודל השבדי. "פתרונות יעילים לצמצום האבטלה, רמת מיסוי גבוהה מאוד על בעלי ההכנסות הגבוהות מאוד, מימון שירותים ציבוריים ברמה גבוהה, צמצום הפערים בין עניים לעשירים, זוהי פחות או יותר התורה על רגל אחת" אמר. עוד הדגיש צבן, כי המודל השבדי אינו עומד בסתירה לצמיחה, וכי עוצמת הצמיחה בשבדיה בשני העשורים האחרונים מוכיחה זאת באופן שאינו ניתן להפרכה.

ורד לוי

שותפים לטעויות

לא ייכנסו לשפרעם

ראשי המגזר הערבי בגליל הגיבו אמש בסיפוק להודעה שפורסמה על ידי תנועת כ"ך, לפיה תימנע מהשתתפות בוועדות קלפיות במגזר הערבי. יחד עם זאת ציינו, כי הם מקווים שהחלטה זו אכן תקוים ותחייב את כל אנשי כ"ך.

ראשי המגזר הערבי הדגישו, שהודעת תנועת כ"ך, שפורסמה אתמול, גרמה להקלה בקרב ערביי הגליל.

בימים האחרונים נעשו מאמצים קדחתניים על ידי גורמי משטרה וביטחון במחוז הצפוני של המשטרה, להשפיע על השופט גולדברג ראש ועדת הבחירות לבטל את השתתפותם של אנשי כ"ך בוועדות קלפיות.

יהודה צור

נקנס ה"כרוז" של שמיר

בבית משפט השלום בכפר־סבא הורשע ונקנס ב־10 ש"ח ארמונד ניזרי תושב כפר סבא, שהואשם בהטרדת הציבור. ניזרי נתפס לפני שבוע על־ידי המשטרה כשהוא משתמש ברמקול שהונח על גגי רכב נוסע, והכריז בחוצות העיר על בואו של רה"מ יצחק שמיר. המשטרה ביקשה לפני שבוע מביהמ"ש את העמדתו המהירה לדין בשל האקטואליות שבעבירה, וכדי להרתיע אחרים. השופט צבי גורפינקל שקנס את ניזרי ציין, כי מדובר בעבירה טכנית בלבד, וכי הנאשם השתמש ברמקול רק כדי לקרוא לאנשים להשתתף באסיפה שעתידה היתה להתקיים ולא לצורך תעמולת בחירות.

ניצה דימון

תוצאות ממוחשבות

מערכת מידע ממוחשבת שתופעל באמצעות טלפון תאפשר לכל מי שיבקש לדעת את מקום ההצבעה שלו, לקבל מידע מיידי. המערכת תופעל היום וביום הבחירות ב־18 מוקדים בכל הארץ, על כך נמסר אתמול במסיבת עיתונאים על ידי החברה הממשלתית לעיבוד נתונים. מל"ם מערכות מבצעת את כל מיחשוב מערכת הבחירות לכנסת הי"ב.

ביום הבחירות ובלילה שאחריו תעביר מל"ם נתונים מעודכנים לגבי אחוזי ההצבעה, ועם תום ההצבעה יועברו התוצאות על פי ישובים לוועדת הבחירות המרכזית, לשתי המפלגות הגדולות, לרשות השידור ... ולעיתונים שהזמינו את השירותים.

דורית ...

לקום מחר בבוקר...

מפ"ם